לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', ז' בטבת תשמ"ט, 15 בדצמבר 1988 / שנת מ"ו מס' 13826 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

המשטרה מזהירה ממעטפות נפץ

עתיים

משטרת ישראל מפנה את תשומת לב הציבור בארץ לאפשרות של הגעת מעטפות נפץ מחו"ל וממליצה לנהוג בעירנות, לדברי דואר המגיעים משולח בלתי מוכר למקבל או דברי דואר שעליהם סימנים מחשידים.

בכל מקרה כזה אין לפתוח המעטפה או דבר הדואר. יש להניחם במקום בטוח ולהודיע מיד למשטרה.

אתמול התקבלה מעטפת נפץ בשגרירות ישראל בליסבון, המעטפה נוטרלה מבלי שהתפוצצה.

בעקבות ההבהרות — ארה"ב פותחת בדיאלוג עם אש"ף

במסיבת עתונאים שכינס אתמול אמר ערפאת: אני חוזר בפעם השנייה על כך שאנו נוטשים באופן סופי ומוחלט כל צורות הטרור – של יחידים, קבוצות או מדינות ● בהמשך הוסיף: רצוננו בשלום הוא אסטרטגיה ולא טקטיקה – הגדרה עצמית לפלשתינים לא תהיה על חשבון הישראלים – אנו מקבלים את זכותם של כל העמים לחיות בבטחון ובשלום וזה כולל את המדינה הפלשתינית, את ישראל ושכנותיה ● קודמה למסיבת העתונאים התייעצות בצמרת אש"ף בה תמך הרוב להיענות לדרישת האמריקנים

דליה שחורי (ארה"ב), רויטר סי"צ, שע"ה

ארה"ב החליטה לפתוח בדו-שיח עם אש"ף, כך נמסר בשעה אחת אחר חצות מפי שמעון שיפר, הכתב המדיני של קול ישראל בוושינגטון. ההחלטה האמריקנית באה לאחר מסיבת העתונאים של ערפאת אתמול, בה מסר הבהרות לנאומו שלשום.

ראש אש"ף, יאסר ערפאת, הבהיר אמש את עמדתו לגבי שלוש נקודות המפתח, המונעות שיחות ישירות עם ארה"ב. ערפאת הודיע, על

(המשך בעמוד 4)

הנציג האמריקני תבע מישראל להשלים עם ההכרה כי תצטרך לסגת מהשטחים

מהפלשתינים תבע להכיר בקיום ישראל ולהשלים עם צורכי בטחונה ● השגריר ורנון וולטרס אמר בנאומו בז'נבה כי לא הזכיר כלל את נאום ערפאת: עלינו לומר לצדדים במזה"ת כי העולם עייף מהסכסוך הממושך ומהסרבנות לפשרה

ג'נבה. – השגריר האמריקני באו"ם (מימין) ורנון ואלטרס עם השגריר האמריקני בשוויץ ג'וזף פטרון, במהלך הדיון בעצרת האו"ם, בנושא הפלשתיני, אתמול (צילום: איי.פי.)

דפנה ורדי (בריטניה), ארנון יפה (צרפת), סוכנויות הידיעות

שגריר ארה"ב באו"ם, ורנון וולטרס, תבע אתמול בדיון בעצרת האו"ם בג'נבה מישראל "להשלים עם ההכרה שעליה לסגת מהשטחים הכבושים", ואילו מהפלשתינים תבע "להשלים עם קיומה של מדינת ישראל ועם צורכי בטחונה". וולטרס, לא הזכיר בדבריו ישירות את נאום ערפאת בג'נבה שלשום, אולם גם לא דחה את האפשרות, שאש"ף יהיה שותף לתהליך השלום.

השגריר האמריקני אמר עוד: "על הקהילייה הבינלאומית לדבר בקול

(המשך בעמוד 17)

ערפאת לכתבנו: האם ישראל ויתרה על אמנתה "מן הים עד הפרת?"

יוסף אלפרן (שווייץ)

• "מר ערפאת, אני עיתונאי ישראלי ורצוני לדעת, האם אמנת אש"ף מתלה?

• "האם ישראל ויתרה על אמנתה על פלשתין מן הים עד הפרת?" — תשובה מתחמקת זו קיבלתי אמש ממנהיג אש"ף, שקיים מסיבת עיתונאים בת 45 דקות, שבה השתתפו מרבית 658 הכתבים המכסים את מושב העצרת בז'נבה.

זכות קדימה לישראלי

לפני שענה חייך ערפאת ואמר נוכח יער הידיים המורמות: "אתן לך זכות דיבור דווקא מפני שאתה מתל-אביב". אולם, פניו הרצינו כאשר שמע את השאלה.

אייבי נתן שאל על "טיב היחסים בעתיד בין פלשתין לישראל". ערפאת קרא לאייבי נתן "ידידי", וסיפר לנוכחים על עלי הזית מעזה שאייבי נתן לו, והשיב "אשתדל לטפח שלום".

ערפאת התחמק שוב ושוב מתשובה ברורה כשנתבע להשיב על "זכות קיומה של ישראל" וועם כאשר כתב הרדיו השווייצי העלה שוב את הנושא. "לא קראת נאומי מאתמול. מה אתה רוצה שאעשה סטריפטיז?", השיב ערפאת.

מנהיג אש"ף אמר לעיתונאים בדברי הקדמתו שרצון אש"ף בשלום אינו טקטיקה, אלא איסטראטגיה". "ההגדרה העצמית פירושה הצלה לפלשתינאים ולא השמדת הישראלים".

האינתיפאדה לא תיגמר

הוא אמר גם שאש"ף "מוותר על כל צורות טרור, כולל של פרטים ושל מדינות" והזכיר החלטות האו"ם 181, 242 ו-338.

הוא אמר שהאינתיפאדה לא תיגמר עד שישראל לא תכיר בפלשתין, הישווה בעקיפין את הכיבוש הישראלי לכיבוש הנאצי: "רבים מבני עמנו מוחזקים במחנות גרועים מאלו בהם החזיקו היהודים", הוא אמר. הוא נמנע גם מהתייחסות לנאום שנשא שגריר ארה"ב.

טסי-יחידום על האבטלה ● עמוד 2

ציטוט מברנרד שאו הקפיץ את פרס ● עמוד 3

מאבק על קרקע – הרקע לרצח ● עמוד 18

דימון-גז לבניין הטלוויזיה ● עמוד 20

3 תושבי השטחים גורשו ללבנון ● עמוד 20

קול הסירוב הישראלי

תגובת שר-החוץ שמעון פרס בדיון בכנסת על נאומו של ערפאת בעצרת האו"ם בז'נבה, לא היתה שונה במהותה מתגובת ראש-הממשלה יצחק שמיר, יום קודם לכן. נכון, כי סגנונו של פרס היה מתון יותר, והוא לא התחייב כמו שמיר, ש"לעולם לא נדבר עם אש"ף". אך פרס כמו שמיר לא מצא חדש בנאום ערפאת, והתעלם מן העובדה, כי אפילו ארצות-הברית, המסויגת מן הנאום הזה, ראתה בו התקדמות חשובה לקראת התנאים שהציבה לקיום מגעים עם אש"ף.

אילו פרס היה בוחן את הנאמר בז'נבה, כמו שאמר על עצמו לפני הבחירות כי הוא מוכן לעשות למען השלום כל מאמץ אפשרי, היה לא ספק אומר אתמול בכנסת, כי אף שערפאת לא אמר דברים שאינם ברורים בכל הסוגיות, הרי שאש"ף התקדם התקדמות עצומה לקראת אפשרות של דיאלוג ישראלי-פלשתיני.

פרס, הרואה עצמו כמדינאי ריאליסטי ומפוכח, עצם עיניים נוכח העובדה, כי אירופה כולה רואה בהצהרת ערפאת בסיס לשיחות בין ישראל לאש"ף. והסתמכות על הסתייגותה של ארצות-הברית, בשלב זה, עשויה בקרוב להתברר כמשענת קנה רצוץ. ישראל נמצאת כבר היום במצב של בידוד מדיני. עם השינוי הצפוי בעמדה האמריקנית, תאבד ישראל גם את תמיכתה של ארצות-הברית.

אין כמובן להתעלם מן העובדה, כי שר-החוץ מטעם המערך דיבר אתמול בכנסת כמי שעומד על סף הצטרפות לממשלת אחדות לאומית, במהדורתה השנייה והגרועה יותר. למעשה, הצטרפות לממשלת שמיר. אם נימת דבריו של פרס היתה שונה מזו של שמיר, הרי בתוכנה התיישרה עם הסירוב הטוטאלי של הליכוד לראות שינויים משמעותיים בעמדות אש"ף, כפי שבאו לידי ביטוי בהצהרת ערפאת בז'נבה.

מה שמצפה לפרס באותה הממשלה המחודשת אפשר היה ללמוד מקבלת הפנים שהכין לו איש הליכוד, ח"כ מיכאל איתן, שהציג את פרס כמי שמוכר את דגל השלום [illegible] הולכתו למשרד האוצר.

סביב הצהרתו של ערפאת פורסמו כבר דברי פרשנות רבים, אך רק בישראל הרשמית פסלו אותה על הסף. פעם האשימו את הערבים כסרבני השלום. עתה נראה, כי מתהפכות היוצרות. במקום לנסות להעמיד במבחן המציאות את הכרזותיו של ערפאת, משמיעה ישראל את קול הסירוב שלה.

פרס הודיע כי יקבל תיק האוצר בתנאי שיוענקו לו סמכויות לשיקום כלכלי

תובע תפקיד יו"ר ועדת השרים לכלכלה ויו"ר ועדת הכספים – לחבר "העבודה" ● צופים שבעקבות ההכרעה בנושא זה ייכנסו השיחות בין הליכוד למערך להילוך גבוה ● הצדדים עדיין חלוקים בשאלת ההתנחלויות וחלוקת התיקים בממשלה – המערך מציע חלוקה שווה של 11 שרים לכל מפלגה ● החלו התארגנויות בתוך "העבודה": תיק לברעם, תיק לוויילי ותיק לארבלי-אלמוזלינו ● מחנה השוללים ממשלה רחבה בליכוד – בראשות ח"כ צחי הנגבי – התכנס אמש וקבע כי "רק המרכז יכול לאשר ממשלה כזאת"

מאיר לי שחר

השיחות בין הליכוד למערך ייכנסו מחר להילוך גבוה בעקבות הודעתו אמש של יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, על נכונותו לקבל את תיק האוצר. אתמול נמסר, לאחר התלבטויות רבות, כי פרס מוכן לקבל על עצמו את תפקיד שר האוצר בתנאי שיעמדו לרשותו מלוא הסמכויות הנדרשות לשיקום הכלכלי.

נודע כי מדובר, בין השאר, בתפקיד יו"ר ועדת השרים לענייני כלכלה ותפקיד יו"ר ועדת הכספים, אשר יומסר על פי דרישת המערך לאיש מפלגת העבודה. בליכוד מתנגדים לפי שעה לדרישה זו.

אבל זו אינה נקודת המחלוקת היחידה בין צוותי המו"מ. שני הצדדים עדיין חלוקים בשאלות הבאות:

התנחלות — הצוותים ידונו בשתי הצעות, האחת לפיה תיקבע מיכסה מסויימת של התנחלויות, מכסה מוסכמת על שתי המפלגות. והאחרת — לא תיקבע כלל מיכסת התנחלויות, ואלו יאושרו ויוקמו בהתאם למצבה הכלכלי של ישראל.

התיקים — הצוותים לא החליטו עדיין על התיקים שיחולקו בין שתי המפלגות. המערך הציע כי תוקם ממשלה שבה יהיו 11 שרים לליכוד ו-11 שרים למערך. הליכוד הסכים לשקול את ההצעה, לא הוחלט עדיין אם התיקים הנמצאים כרגע בידי המפלגות הדתיות [illegible]

[illegible] הסכמתו של פרס לקבל את תיק האוצר היתה אות לתחילת המאבקים במפלגת העבודה על מקום בשולחן

(המשך בעמוד 17)

שמיר הורה לסכם עם המערך עד כניסת השבת

מצד שני הבהיר כי לא ינתנו לעבודה כהונות יו"ר ועדת הכספים ויו"ר השרים לכלכלה

מאיר לי שחר

רה"מ יצחק שמיר הורה הלילה לצוות המשא ומתן של הליכוד להגיע לסיכומים סופיים עם המערך תוך יומיים, עד כניסת השבת. מחר, [illegible] מתכוון להודיע על הרכבת הממשלה בתחילת שבוע הבא. במהלך התייעצות עם צוות המשא ומתן הודיע שמיר: "לא בכל מחיר אלך לממשלה רחבה". לאחר ששמע את התביעות של המערך במשא ומתן, אמר "המערך עושה מאמצים". נודע כי הליכוד נחוש בהחלטתו שלא לאפשר לנציגי המערך לכהן כיו"ר ועדת הכספים וכיו"ר ועדת השרים לענייני כלכלה מתוך מגמה שאנשי הליכוד או המקורבים לליכוד, אשר ימונו לתפקידים אלה [illegible] במשרד האוצר.

על המשמר

משלחת ראשונה מהודו ביקרה אתמול בהתאחדות התעשיינים, ושני הצדדים החליטו על קשירת קשרים עסקיים. בתמונה, דורון טמיר, ראש אגף מתכת ואלקטרוניקה בהתאחדות לוחץ את ידו של צ'.ג. סבסקר, ראש המשלחת מהודו (צילום: ישראל סימיונסקי)

חיפה תנהל מו"מ עם חברה משוויץ להחייאת הכרמלית

קובי מנדל

החברה הצרפתית "וורמאס", שבדקה את הצעותיהן של שתי חברות מצרפת ומשוויצריה לשקם את הכרמלית בחיפה, ממליצה לעיריית חיפה להעדיף את החברה השוויצרית "פון רול", שהצעתה מסתכמת ב-17—20 מיליון דולר.

על פי התוכנית יושלם שיפוץ הכרמלית בעוד כשנה וחצי. יירכשו קרונות חדשים, המנהרה תשופץ, תותקן מערכת תקשורת חדשה, התחנות ייבנו מחדש, ותוכנס שיטת תפעול חדישה.

מימון הפרויקט יהיה מהלוואות, שיוחזרו מההכנסות הכרמלית. ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, מסר כי מיד עם תחילת ביצוע העבודות תפרסם העירייה מכרז נוסף להארכת מסלול הכרמלית בתוך העיר בכ-14 ק"מ נוספים, לשכונות רחוקות יותר כאחוזה ונוה שאנן. עלות הפרויקט נאמדת בסכום שבין 300 ל-400 מיליון דולר והוא יושלם בתוך שבע שנים.

בימים הקרובים תפתח עיריית חיפה במו"מ עם החברה השוויצרית.

אושרה הקמת מרינה גדולה בחיפה, מדרום לבת גלים

קובי מנדל

המועצה הארצית לתכנון ולבנייה אישרה בסוף השבוע שעבר לעיריית חיפה להקים מרינה בשטח של כ-500 דונם, שתהיה מהגדולות בארץ. המרינה תשתרע על השטח שבין טיילת בת גלים למכון לחקר ימים ואגמים.

הפרויקט יתוכנן באמצעות החברה הכלכלית של עיריית חיפה, וישתרע על שטח של כ-500 דונם. מתוכם כ-300 דונם קרקע מיובשת וכ-200 דונם שטחי מים למעגנות וחופי רחצה. המרינה תכלול כ-600 מקומות עגינה, בתי מלון עם כאלף חדרים, שטחים מסחריים, מגורים לעיבוי שכונת בת גלים ומגורי נופש, טיילת חוף, מרכז בילוי ובידור, חופי רחצה, מועדון שיט ועוד.

שיף תובע פיצוי על הפסקת בניית שני מלונות בדרום

עתיים

המלונאי חיים שיף הגיש תביעת פיצויים בבית המשפט המחוזי בבאר שבע על סך 61,059,999 שקל. הוא טוען, שאלה הם הפסדיו מהפסקת בניית שני בתי מלון שלו באשמת מינהל מקרקעי ישראל, משרד התיירות, החברה לפיתוח חוף אילת; החברה לפיתוח חוף ים המלח, המועצה האזורית תמר וחברת "מפעלי ים המלח". שיף תובע לקבל פיצויים משישה גורמים אלה. הנתבעים טרם הגישו כתבי הגנה.

תביעתו של שיף היא השנייה המוגשת בבית המשפט המחוזי בבאר שבע. לפני חודשיים הוא תבע 27 מיליון שקל מבנק לאומי, על הפרת הסכם לקנות ממנו בניין מעל בית השק"ם ברחוב אבן-גבירול בתל אביב. שיף, כרבים אחרים בארץ, מגיש את תביעותיו בבאר שבע, ככל הנראה כיוון ששם מסתיימים המשפטים במהירות גדולה יותר.

שיף טוען, כי מלון מרינה בשארם א-שייח, שהיה בבעלותו, הועבר לידי מצרים עם פינוי סיני. הוא ביקש לבנות בתי מלון חלופיים בדרום, ובאוקטובר 79' ביקש ממינהל מקרקעי ישראל וממשרד התיירות הקצאת קרקע באילת. חודשים מספר לאחר מכן ביקש קרקע לבניית מלון בסדום.

בתביעתו מגולל שיף פרשה ארוכה של תלאות, שלטענתו עבר בין רשויות השלטון: משרד התיירות המליץ על שני הפרויקטים כ"מפעל מאושר" לצורך קבלת הלוואות ומענקים ממשלתיים, ועל בסיס ההמלצות הללו חכר שיף ממינהל מקרקעי ישראל מגרשים באילת ובסדום, תכנן בניית בתי מלון והזמין עבודות פיתוח מהחברה לפיתוח חוף אילת ומהחברה לפיתוח חוף ים המלח.

בתוך כל הפעילות, ולאחר שהוציא כספים רבים, החליטו משרדי התיירות והאוצר להקפיא בניית מלונות 4 ו-5 כוכבים באילת. הוא הפסיד את השקעותיו באילת, ומינהל מקרקעי ישראל לא הסכים לשפות אותו בסכומים שהפקיד.

בסדום, טוען שיף, אישרה המועצה האזורית תמר את הפרויקט, אך התנתה אותו בהסכמה של מפעלי ים המלח. שיף טוען, שהסכמה כזו לא היתה דרושה כלל, אך בשל העיכובים, ירד גם פרויקט זה לטמיון.

שיף תובע פיצויים של יותר מ-61 מיליון שקל, וביקש מבית המשפט לפטור אותו מתשלום אגרת בית משפט, המסתכמת בכ-700 אלף שקל. בקשתו לפטור תידון ב-16 בינואר.

לאוטמן: האבטלה לקראת שיעור שיא של 9 אחוזים

88' היתה שנה רעה מאוד למשק, וללא צעדים מיידיים, 89' תהיה רעה ממנה — אומר נשיא התאחדות התעשיינים ● מציע כפתרון הקטנת הסקטור הציבורי, ומתן תמריצים

לוי מורב

"האבטלה עברה מזמן את הסף של שבעה אחוזים, ותגיע בתוך זמן קצר לשיעור שיא של תשעה אחוזים מכוח העבודה" — אמר אתמול נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, בשיחה שקיים עם העורכים הכלכליים של העיתונות היומית.

לאוטמן אמר, כי שנת 88' היתה שנה רעה מאוד לתעשייה ולמשק, ו-89' תהיה רעה עוד יותר אם לא יינקטו צעדים מיידיים לתיקון המצב. לדבריו, יגיע הגידול ביצוא ב-88' ל-4 אחוזים בלבד לעומת 87'. ללא הרבע הראשון של שמונים ושמונה אין כלל גידול בייצוא.

לאוטמן הציג בפני העורכים את הצעות התעשיינים להצלת המשק. לדבריו, כל התוכניות המתפרסמות בימים האחרונים ומדווחות על ההצהרות המתגבשות בבנק ישראל ובאוצר הן חזרה על התוכנית של יולי 85', שלא תביא לצמיחה ולא תמנע אבטלה. הוא תקף בחריפות את אלה המאמינים שניתן לפתור את בעיות המשק באמצעות אבטלה מתוכננת: "מי שרוצה להגיד לי שאפשר לחיות עם אבטלה הוא לא יהודי ולא ציוני", אמר.

עיקר ההצעות של התעשיינים מתייחסות להקטנת הסקטור הציבורי מצד אחד, כדי ליצור מקורות לחידוש הצמיחה, ומצד שני, מתן תמריצים. עיקר התמריצים צריכים להינתן באמצעות הגדלת ההשקעות במחקר ופיתוח, עידוד הייצוא והקלות מס לרווחים המושקעים במפעלים ואינם מחולקים כדיווידנד לבעלים, עידוד יזמים קטנים ועידוד השקעות במפעלים בעלי ערך מוסף גבוה.

כמו כן, יש לדעתו להקטין את המסים על הכנסות, להגדיל את המסים על הוצאות, להוריד את המס על העבודה, לשנות את חוק שכר מינימום, לשנות את הקריטריונים לדמי אבטלה ולהקל את הפיקוח על מטבע חוץ.

עלייה של 2.5% במספר דורשי העבודה

בנובמבר נרשמה עלייה נוספת במספר דורשי העבודה שפנו ללשכות התעסוקה ברחבי הארץ ומספרם הסתכם ב-60,505 לעומת 59,864 באוקטובר.

בניכוי תובעי הבטחת הכנסה ובניכוי גורמים עונתיים הגיע מספרם ל-50,971 — עלייה של 2.5 אחוזים בהשוואה לחודש קודם.

במספר המובטלים 6 ימים או יותר נרשמה עלייה של 4.5 אחוזים לעומת החודש הקודם ומספרם הסתכם ב-32,087 לעומת 30,689 באוקטובר.

בנובמבר נמנו 3,404 סרבני עבודה שאיבדו זכאותם לדמי אבטלה. מספרם באוקטובר היה 3,320 ושיעור העלייה הוא 2.5 אחוזים.

במספר העובדים שהוזמנו חלה ירידה, ומספרם הסתכם ב-19,884 לעומת 21,537 בחודש הקודם. הירידה בהזמנות היא עונתית. בניכוי גורמים עונתיים חלה עלייה של 1.1 אחוזים. במספר ההזמנות שלא אוישו חלה עלייה של 3.7 אחוזים, ומספרן הסתכם ב-4,872.

סה"כ הועברו לביצוע ע"י פועלים מהשטחים 1,221 הזמנות לעובדים לעומת 1,924 בחודש קודם. מספר המועסקים מהשטחים שקיבלו אישורי עבודה בשירות התעסוקה הסתכם ב-45,183 בהשוואה ל-45,827 בחודש הקודם.

הצעות ועדת בליזובסקי

ועדה לבחינת מצב התעסוקה, בראשות מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יורם בליזובסקי, גיבשה אתמול בישיבתה השנייה הצעות לטיפול בבעיות האבטלה:

טיפול נקודתי במוקדי האבטלה באמצעות מטה בין-משרדי מיוחד; סיוע כספי למפעלים במצוקה; בחינת תיקונים בחוק שכר מינימום ובחוק ביטוח האבטלה; הפצת מידע על אפשרויות תעסוקה, בין היתר על ידי עריכה סדירה של ירידי תעסוקה.

מנכ"ל שירות התעסוקה, עו"ד דוד מנע, הגיש שורת הצעות: איתור מקומות עבודה הקולטים עובדים; פעולה כלל-ארצית להחלפת זרים בעובדים מקומיים; יצירת מסגרות הכשרה מקצועית תוך כדי עבודה במפעלים לצעירים השבים ליישוב לאחר שירות צבאי; החזרת עובדים ישראלים למקומות עבודה בבניין שנתפנו בעקבות האינתיפאדה; עידוד מעבר מפעלים, משרדים ותחנות שירות הקשורות בחברות ממשלתיות ממרכז הארץ ליישובים שהם מוקדי אבטלה; הקמת קרנות מקומיות ליזום ופיתוח עסקים קטנים בענפי המסחר, השירותים, המלאכה והתעשייה הזעירה.

חברי הוועדה סבורים שהפעלת אמצעים אלו תחייב הקצאת משאבים כספיים נוספים. הוועדה תתכנס בסוף השבוע לגיבוש סופי של הצעותיה לקראת ישיבת הממשלה ביום א, בה ידווח מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר על המלצות הוועדה.

סולל בונה תפטר 100 פועלי הבניין שנותרו לה בצפון

מזכיר פועלי הבניין בגליל: אם מפטרים את בוני הארץ, לא נותר צורך בהנהלה ובכל פקידיה

יהודה צור

חברת סולל בונה עומדת לשלוח בימים הקרובים מכתבי פיטורין לכ-100 פועלי הבניין האחרונים שנותרו לה בצפון. הידיעה גרמה בימים האחרונים תסיסה רבה. מדובר באחרוני פועלי הבניין הוותיקים, שחלקם הגדול עובדים בחברה לפחות 20 שנה.

יעקב טיילר, מזכיר אגודת פועלי הבניין בגליל העליון, אמר כי בארבע השנים האחרונות פוטרו 5,000 פועלים בסולל בונה, אך ההנהלה והפקידים נותרו במקומם, איש מהם לא פוטר. "מספיק לבוא למרכז סולל בונה ברחוב אלנבי ולראות צי של מכוניות צמודות זו לזו, כאילו דבר לא קרה. אין פועלים, אך ההנהלה והפקידים נותרו במקומם", אמר.

לדבריו ביקשו מן הפועלים להצטמצם ולהוריד משכורות, אך עד היום מסרבת החברה לפרסם את גובה משכורותיהם של בכירי החברה. סולל בונה זכתה במכרזים לבנייה בקצרין, קרית שמונה, חצור, וקיבוצים בגליל העליון "אבל הם מעדיפים לבצע את העבודה לא בידי הפועלים שבנו את הארץ, אלא עם קבלנים המעסיקים פועלים מן השטחים בשכר של 500 שקל". לדבריו, "אם אין מעסיקים פועלים מאורגנים בסולל בונה, על ההסתדרות לקבוע שאין צורך בהנהלה ובפקידיה".

רופאי המדינה משביתים בתי"ח עובדי מעבדות יחריפו העיצומים

רונית מורגנשטרן

רופאי המדינה, משביתים היום במסגרת ההשבתות לסירוגין שלהם את בתי החולים שיבא תל-השומר, וולפסון וגריאטרי-פרדס כץ ואת בתי"ח הפסיכיאטריים אברבנאל, פרדסיה, באר יעקב וגם ציונה.

מחר יושבתו בתי החולים העירוניים בתל-אביב איכילוב, רוקח והקריה. כן יושבתו בתי"ח הפסיכיאטריים איתנים, כפר שאול ובאר-שבע.

מארגון רופאי המדינה נמסר, כי לא חודשו עמם שום מגעים. אתמול השביתו רופאי המדינה את כל בתי החולים הפסיכיאטריים הממשלתיים, על רקע אי סדרים בבית החולים לחולי נפש מזרע.

עובדי המעבדות ושרות המדינה, ממשיכים להשבית את המעבדות בבתי החולים הממשלתיים הלל יפה, שער מנשה, פרדסיה, מעבדת הנגיפים המרכזית בתל השומר, והמעבדה לבריאות הציבור באבו כביר.

העובדים נענו לפניית ארגון עובדי עיריית תל אביב, ולא השביתו את המעבדות בבתי החולים העירוניים בתל-אביב. במקביל הסיר שופט בית הדין לעבודה בתל אביב את צווי המניעה שהוצאו שלשום לעובדי המעבדות.

גם בין עובדי המעבדות למעסיקים לא נוצר מגע כלשהו. העובדים יחריפו את עיצומיהם בשבוע הבא, ובנוסף לאזור המרכז הם ישביתו בימים א'-ג' את המעבדות בבתי החולים בצפון.

1,000 דורשי עבודה בכפ"ס

חנה נגל

נציג מפ"ם בעיריית כפר סבא, אפרים וינפלד, דורש דיון בישיבת מועצת העירייה ובמועצת הפועלים על המחסור במקומות עבודה. באחרונה נרשמו בשירות התעסוקה בכפר סבא כאלף דורשי עבודה. לדברי וינפלד, אין מה להציע להם מלבד מקומות עבודה מעטים, בלתי מקצועיים, בשכר מינימום.

מנהל שירות התעסוקה בעיר, יעקב גימילי, ציין כי אין סיכוי למצוא בעתיד הקרוב מקורות תעסוקה נוספים. מצבן של הנשים בעייתי במיוחד.

העליון הכפיל עונש שודד

עתיים

בית המשפט העליון הכפיל לשש שנות מאסר את עונשו של אחמד נאסר מכפר טירה, שהורשע בשלושה מעשי שוד מזוין. בית המשפט המחוזי בתל אביב גזר עליו שלוש שנים, והמדינה ערערה על קולת העונש.

נאסר ביצע עם שני שותפים שני מעשי שוד בסניף בנק לאומי בכפר טירה. השוד השלישי בוצע בתחנת הספורטוטו בכפר.

שופטי בית המשפט העליון, המשנה לנשיא מנחם אילון, והשופטים דב לוין וגבריאל בך, קיבלו את הערעור ואמרו שעונש כה קל על עבירות כה חמורות מחטיא את מטרת הענישה, וסוטה מהנורמות שנקבעו ע"י בית המשפט בעבר ביחס לעבירות כאלה. השופטים ציינו, כי את מעשי השוד הנזכרים ביצע נאסר עם שותפיו בתקופה של חצי שנה בלבד, ואחד מהם השתמש באקדחו וירה יריות הפחדה.

היום מתחדש משפט "הניצוץ"

חנה אישהורביץ

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב מתחדש היום משפטם של עורכי העתון "דרך הניצוץ", בהמשך משפט הזוטא על קבילות הודאות הנאשמים. הנאשמים מכחישים את תוכנן ומעידים על התעללות ואמצעים שננקטו נגדם.

אל ספסל הנאשמים יחזרו היום: [illegible] גד ריטמן, [illegible] אותו.

2 פועלים נפלו מגג באליאנס

יואב אביב, עתיים

שני פועלים במפעל הצמיגים אליאנס בחדרה נפלו אתמול בבוקר מגג של מבנה בחצר המפעל שגובהו 6 מטרים ונפצעו בראשיהם. הם הועברו מחוסרי הכרה לבית החולים הלל יפה, על ידי אמבולנס וניידת טיפול נמרץ, שהוזעקו למקום מתחנת מד"א בחדרה.

השניים יואד סואד (26) מנצרת ומוחמד סואר (25) מעבלין, מועסקים אצל קבלן משנה באליאנס בשיפוץ גגות ומבנים. התאונה אירעה כשלוח אזבסט בגג המבנה נשבר תחת רגליהם.

2 נפצעו קשה בתאונה מעל תהום בחיפה

יואב אביב

מכונית פיאט 127 התנגשה אתמול בעמוד חשמל מעל ואדי בכביש דורי בחיפה, ועמדה להידרדר לתהום. נסעו בה שני אחים, דני וגדעון ישראלי, שנפצעו קשה. השניים מאושפזים בבי"ח רמב"ם ויש חשש לחייהם. כבאים [illegible] ארוכות עד שמכבי האש חילצו את השניים.

3 כנסי חירום בנושא המשבר המחריף בתעסוקה

חיפה: מספר דורשי העבודה כמעט הוכפל מינואר; בעכו מאיימים להשבית את העיר

באופקים קראו להכריז על "האינתיפדה של הנגב" ▫ ההסתדרות החליטה להשעות סגירת קרית הפלדה

יהודה צור, איילת מזור, קובי מנדל

שלושה כנסי חירום שדנו במצב המחמיר בתעסוקה התקיימו אתמול בעכו, חיפה ואופקים.

באשר למשבר בקרית הפלדה, נענתה ההסתדרות לבקשת העובדים והחליטה להמנע מלבצע את התוכנית לסגור כבר מהיום את מפעלי הפלדה. ע"פ תוכנית ההבראה אמורים לפטר כמאה ארבעים מתוך שלוש מאות שבעים העובדים. לתשלובת חובות של למעלה מארבעים מיליון דולר. המפעל אינו מסוגל לעמוד בהתחייבויותיו כלפי הספקים, ואין הוא מסוגל לשלם את משכורות עובדיו במועד הקרוב. בינתיים ממשיכה מועצת הפועלים להתנגד לתוכנית לפטר ארבעים אחוזים מעובדי המפעל.

בכנס החירום שהתקיים אתמול בעכו השתתפו נציגי ועדי העובדים, מזכיר מועצת הפועלים וראש העיר. הם מאיימים להשבית את העיר אם לא ימצא פתרון מיידי לבעיות התעסוקה החמורות הפוקדות את היישוב.

מזכיר מועצת הפועלים יהושע כ'ץ אמר לנוכחים שיש להערך למצבי חירום על רקע מצב התעסוקה המחמיר בחודשים האחרונים. יהושע כ'ץ ציין שמפעלי תעשייה רבים באיזור נקלעו לקשיים בעקבות מדיניות הממשלה, אשר לא רק מונעת צמיחה אלא גורמת לסגירתם של מפעלי תעשייה פרטיים וציבוריים.

כ'ץ אמר שבראשית השנה היו בעכו כחמש מאות דורשי עבודה והיום מספרם עולה על אלף. הוא הדגיש כי ההסתדרות לא תרשה פיטוריהם של ארבעים אחוז מעובדי קרית הפלדה השייך לקונצרן כור.

ראש העיר אלי דה־קסטרו סקר את המאמצים הנעשים כדי להביא להשגת מעמד של עיר פיתוח א' פלוס לעכו. הוא אמר ש"חבל שנות האלפיים" אשר היה אמור היה להשתרע מכרמיאל עד איזור תפן נועד לפתור את בעיות האבטלה של הגליל המערבי ועכו, אולם הממשלה לא יזמה ולא רחפה אפילו יום אחד להגיע לאיזור ולהקים מפעל. הוא קרא לממשלה לעודד תעשיינים.

נציגי העובדים שדיברו בכנס אמרו שהם מוכנים ללכת אחרי מזכירות מועצת הפועלים בכל הצעדים שתנקוט כדי לעורר את דעת הקהל, כולל השבתת העיר.

כנס חירום באופקים

בכינוס חרום של מזכירי מועצות הפועלים שהתקיים אתמול באופקים, נכחו מזכירי מועצות פועלים מכל ישובי הנגב וכן יו"ר מטה התעסוקה בוועד הפועל, עליזה טמיר.

המזכירים מסרו נתונים על מימדי האבטלה בישוביהם, הנמצאת בסימן עלייה וכן דובר על סגירתם של מפעלים, ובתי־מלאכה רבים באיזור זה.

בנובמבר השנה נרשמו בבאר־שבע בלבד 3171 דורשי עבודה, מתוכם 400 חיילים משוחררים ו־740 דורשי עבודה חדשים.

הדוברים בכינוס תארו את מצבם הקשה של באר־שבע והנגב וקראו לנקיטת צעדים כמו: חסימת הכבישים בנגב, סגירת הנגב ליום בשבוע ועד הקריאה ל'אינתיפדה' של הנגב, והשבתת הנגב כולו. בתום הכינוס הוחלט לשגר מברק לראש־הממשלה, יצחק שמיר לקראת הדיון האמור להתקיים בממשלה, ביום ראשון הקרוב שנושאו 'ערי פיתוח'.

הדרישות שהועלו במברק: מינוי שר לטיפול בערי הפיתוח, דרישה להכריז על שנת '89, כשנת פיתוחו ותיעושו של הנגב.

120 מפעלים נסגרו

נציגי התאחדות התעשיינים בחיפה, התאחדות המלאכה והתעשייה, נציגי איגוד המוסכים וראשי הרשויות המקומיות באזור התכנסו אתמול לכינוס חירום במועצת פועלי חיפה, לדיון במצב התעסוקה המחמיר באזור.

מזכיר מועצת פועלי חיפה מסר כי בעשר השנים האחרונות נסגרו או צימצמו את פעילותם כ־120 מפעלים.

15 מפעלים אחרים הועברו מחיפה לאזורי פיתוח שבהם ניתנו להם הטבות ניכרות.

בחודש נובמבר האחרון נרשמו בלשכות התעסוקה ובלשכת התעסוקה לאקדמאים כ־8,000 דורשי עבודה לעומת 4,500 בחודש ינואר השנה.

בתום הכינוס הוחלט לתבוע מהממשלה ומהרשויות המקומיות לנקוט ביוזמה בלתי שיגרתית כדי ליצור תנאים ואוירה של השקעות לשם עידוד יזמים להשקיע במרחב חיפה.

עוד הוחלט לתבוע להסיר את המגבלות למתן אישורי בנייה למתקן הפוליפרופילן באזור בתי הזיקוק ולקרוא להחליט לאלתר על הקמת תחנת הכוח הבאה של חברת החשמל בחיפה.

כן הוחלט לקרוא להרחיב את נמל התעופה שבחיפה ולהופכו לשדה תעופה בינלאומי, להרחיב ולפתח את תחומי ההכשרה המקצועית ולהקים פורום שיגבש תכנית כלכלית כדי להגישה לממשלה.

"אבטלה = גרושין, ירידה ומוות משברון לב"

עתיים

יעקב סעדון מנהל התעסוקה של ההסתדרות אתמול בכנס החרום באופקים אמר: אין צורך בייזום מעשים אלימים, "אלה כבר החלו לקרות בעצמם ואנו עומדים כבר על סף שואה חברתית." הוא סיפר על 3 מחבריו שמתו ממפעל "מבט" בקרית גת ומתו כנראה משברון לב.

לדבריו, מביאה האבטלה לגידול בגרושין, התאבדויות, ירידה מהארץ ועוד תופעות חמורות. סעדון אמר על האבטלה: "זו מכת מדינה בהיקף של אסון. אנו מצויים ערב מהפכה חברתית בארץ וזו מציאות, שאי אפשר להשלים איתה".

ח"כ שאקי ונהגו נפצעו בתאונה

עתיים

ח"כ שאקי, מנהיג המפד"ל, נפצע קל אתמול בצהרים, כאשר הרכב שבו נסע להלוויה של תושב כוכב יעקב פרג, התנגש ליד הישוב עלי בשומרון, בכביש רמאללה־שכם.

פרס: לא רציתם את חוסיין קיבלתם ערפאת; שמיר: שוב ניצלנו — ערפאת שקרן פתולוגי

שרון: לנגד עינינו הולכת ומתהווה המדינה הפלשתינית ▫ לוי: בסופו של דבר תדבר ארה"ב עם ערפאת לאחר שיגמיש עמדותיו ▫ פרס: אנחנו הקמנו עתה חזית סירוב שהיתה עד כה נחלתם של הערבים — לא נוכל לעמוד בבידוד לאורך זמן

מוטי בסוק

"ישראל מאבדת גובה בזירה הבינלאומית. אש"ף עומד בפתח תקופה חדשה, העריכו אתמול שרים מהליכוד והעבודה בישיבת הקבינט המדיני. מרכזית הישיבה הוקדשה לנאומו של ערפאת בז'נבה. שר הבטחון יצחק רבין והרמטכ"ל דן שומרון דיווחו בפתח הישיבה על הפיגוע בהר ברכה. מספר שרים ביקש הבהרות. שרון ומודעי העירו הערות עוקצניות. מודעי הציע להעניק למתנחלים סטטוס צבאי לנוחצה, כדי שהערבים יחששו מהם כפי שהם חוששים מצה"ל. הרמטכ"ל שומרון דחה את הרעיון מכל וכל. לא יעלה על הדעת כי בשטחים יהיו שני צבאות, צה"ל וצבא פרטי, אמר.

הצילו אותנו

במרכז הישיבה עמד נאומו של ערפאת. היחיד שגילה שביעות רצון מההתפתחויות מז'נבה היה רה"מ שמיר. תגובת ארה"ב שלשום ואתמול טובה לישראל. היא הוציאה את כל העוקץ ממתקפת התעמולה של אש"ף וערפאת. "גם מדינות באירופה וחלק מהתקשורת העולמית נוכחו לדעת כי ראש אש"ף הוא שקרן פתולוגי. צריך יש להודות שהערבים שוב הצילו אותנו. ערפאת לא יכול לומר מה שארה"ב מצפה ממנו. הוא אינו יכול להכיר בישראל וגם לא בהחלטות 242 ו־338. הוא לא יגנה את הטרור" אמר שמיר.

שרון טען כי מול עינינו מתהווה בשטחים מדינה פלשתינאית. ירושלים היא עיר מחולקת כבר עכשיו.

סרבנות הליכוד

שמעון פרס חזר וטען כי סרבנות הליכוד היא בעוכרי ישראל. "ישראל שגתה כאשר לא קיבלה לפני שנה וחצי את תוכנית לונדון.

זו שגיאה היסטורית. עכשיו יש לנו ערפאת. אנחנו מצטיירים בעולם כמדינה סרבנית. את חזית הסירוב הערבית מחליפה כעת חזית סירוב ישראלית.

אש"ף צובר נקודות בדעת הקהל העולמית. איננו יכולים להתעלם מהעולם. לא נוכל להתקיים בבידוד כלכלי או כבידוד מדיני", אמר פרס.

דוד לוי טען כי לא־נוכל לעמוד על ארה"ב לאורך זמן.

בסופו של דבר ערפאת יקבל חלק מדרישותיה, ארה"ב תגמיש את עמדותיה, יתחיל דיאלוג מדיני ביניהם וישראל תעמוד בפני מציאות קשה.

3 מטוסי הרקולס עמוסי ציוד רפואי יצאו לארמניה

3 מטוסי הרקולס של חיל האויר ייצאו מחר בדרכם לארמניה. המטוסים עמוסים בבית־חולים שדה, בציוד רפואי רב וכן השלמת ציוד למשלחת שיצאה בתחילת השבוע.

בראש המשלחת היוצאת מחר עומד סגן קצין רפואה ראשי, אל"מ מיקי וינר והיא מונה כ־40 אנשי צוות ביניהם רופאים, חובשים ואנשי חילוץ של הג"א.

מעטפת נפץ לשגרירות ישראל בליסבון

עתיים

מעטפת נפץ הגיעה אתמול סמוך לשעה 10 בבוקר לשגרירות ישראל בליסבון.

כאשר הגיעה המעטפה החשודה הוזעקו למקום חבלנים של משטרת ליסבון. המעטפה התפוצצה בעת שטיפלו בה החבלנים, אך לא גרמה נזק.

על כך נמסר אתמול בערב ביומן גלי צה"ל.

„אנו נכי צה"ל וחיל ההנדסה מאוגדים ביחידת לוחמים לכל דבר, אנו לוחמים יום יום את המלחמה שלאחר המלחמה והיא קשה עד מאוד", אמר נציג פצועי חיל ההנדסה אתמול, בכנס הצדעה לנכי חיל ההנדסה שהתקיים בגן האורנים. בכנס השתתפו מפקד המפח"ש, אורי שגיא, קצין הנדסה ראשי תת־אלוף יוסף איל, והקצונה הבכירה של החיל. זה מפגש ראשון של פצועי חיל הנדסה שנפצעו במלחמות ישראל, ביניהם רבים מהמפצועים ביקשו להמשיך במפגשים הללו: „הקשר עם החיל והרגשת השייכות נותנים לנו את הכוח להמשיך".
בתצלום: ניר ודוד מדברים על המלחמה שאחרי

אלישבע איילון

אמש במוקד

לא מעכשיו ולא מכאן

הטלוויזיה הישראלית הזמינה אמש לתוכנית „מוקד" צוות של שלושה חרשים־עיוורים, מכוכב המאדים, כדי לדון בכוכב ראש בהתרחשויות האחרונות הנוגעות לאחד האזורים העקובים מדם על פני כדור הארץ — המזרח התיכון.

הטלוויזיה גם הזמינה אזרח ישראלי אחד, נבון ומנומס ונעים הליכות, כדי להסביר לאנשי המאדים כמה עובדות יסוד אשר יקלו עליהם בשעת הדיון.

הנושא הספציפי היה נאומו האחרון יאסר ערפאת, ומדריך התיירים, הישראלי, חיים צדוק, הציג את הניתוח התחבירי והסגנוני של נאום זה כפי שמקובל ברוב מדינות העולם. חבר הכנסת בנימין בן אליעזר אמר שנאום ערפאת הוא „אור אדום", וההתפתחויות באמריקה אינן מבשרות טובות, וצריך יוזמה ישראלית, יוזמה כלשהי. הוא לא פירט. יוסי בן אהרון אמר שערפאת רוצה, ומדינה פלשתינית היא האסון שנובע מהברחה מכל מגע איתו ...הוא בטח מעדיף לשוחח על שלום עם מנהיגי נורבגיה —על בעיות המדינה הנורבגית.

ח"כ בנימין נתניהו אומר שהם כולם רעים מאוד, ורוצים להשמידנו, והראייה לכך שהם מדברים שלום, כאילו. שום שאלה חשובה לא הועלתה לדיון, שהרי המשתתפים הם לא מכאן ולא מעכשיו. מסיבה זו גם לא הוזמן לדיון שום אורח ישראלי השייך למפלגות שנאבקות על קבלת נוסחת שם־טוב־יריב, שהיא, אחרי הכל, ההיבט ההישראלי של הבעיה. את שמו של ויקטור שם טוב בטח לא מצאו בספר הטלפונים של משרד התיקשורת של המאדים.

גדי יציב

"א סיאסה": אסד ומובארק — יפגשו בקרוב בעקבה

אורי הורוביין

המלך חוסיין, עושה הכנות להפגיש בעקבה את נשיאי מצרים וסוריה. על־כך מדווח העיתון הכוויתי "א־סיאסה."

סגן נשיא סוריה, חאדם, הבהיר בשיחה שהיתה לו באחרונה עם המלך חוסיין, שהנשיא אסד נתן את בירכתו לפגישה כזו ומוכן להגיע לסולחה עם מובארק.

יצויין, שאתמול שוחח המלך פאהד, עם הנשיא אסד, שהגיע שלשום לביקור פתע בערב הסעודית.

מקורות בסעודיה מסרו, שהשיחות נסבו על המצב במיפרץ, נושא הבחירות לנשיאות לבנון והפלשתינים.

השניים גם דנו על אפשרות שובה של מצרים למסגרת הליגה הערבית, ושיתופה בפיסגה הבאה של ראשי מדינות ערב.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma 'Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121. טל' 233161–3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבנור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ח"כ דיין חזר בו מהשוואת העיתונות לתעמולה הנאצית

יורם בר

ח"כ שלמה דיין (ש"ס) התנצל אתמול על דבריו שלשום בכנסת, בהם השווה את הפרסומים בעיתונות הישראלית על החרדים לתעמולה הנאצית.

"מעולם לא עלה על דעתי להשוות את העיתונות הישראלית לעיתונות הנאצית ימ"ש ואני מצטער על ביטוי לא מוצלח בהקשר זה", אמר דיין והוסיף, כי הוא מלא הערכה לעיתונות ולעיתונאים העושים מלאכתם באמונה ועושים שירות חשוב לדמוקרטיה הישראלית.

עם זאת עמד דיין על דעתו, כי נמצאו עיתונאים וקריקטוריסטים שבפרסומיהם הציגו את החרדים כפי שנהגו האנטישמים לעשות.

דיין סיים בקריאה לכל הצדדים לנהוג בכבוד הדדי.

"אין לנו ויכוח עם בורות ולא נתדיין עם אנשים שתפיסתם ההיסטורית מעוותת עד כדי כך, שהם מוכנים לגייס את השטן הנאצי כדי ללחום בתיקשורת הישראלית", הגיב יגאל לב, יו"ר איגוד עתונאי ישראל, על דבריו של ח"כ שלמה דיין מסיעת ש"ס שאמר, כי "במובנים רבים יש השוואה בין דפי העיתונות הישראלית לבין העיתונות הנאצית".

"התיקשורת הישראלית", קבע יגאל לב, "איננה זקוקה לכרטיס זיהוי ולא לאישורו של ח"כ דיין, לכן לא נרד לרמתו. דברי הבלע שלו הם קריקטורה של פוליטיקאי ועל כן לא נתפלא אם ביום מן הימים ידרוש מעל במת הכנסת באותה תקיפות של מוקיון לפסול את כל צילומי הרנטגן בבתי־החולים ולהכריז עליהם כעל דבר תועבה".

יוקמו מרכז מידע ולובי לזכויות האדם בשטחים

עירן טאוס

כ־60 אנשי ציבור, משפטנים, רופאים, עיתונאים, סופרים, אנשי אקדמיה וחברי כנסת מקימים מרכז מידע לזכויות האדם בשטחים.

ההכרזה על הקמת המרכז תהיה ביום א' בגלריה בוגרשוב בתל־אביב. המרכז יתחיל לפעול בראשית ינואר, כשבין יוזמיו יהודים וערבים, ומטרתו לאסוף מידע על מקרים של הפרת זכויות האדם. יזמיו מאמינים, כי הקמתו חיונית כעת יותר מתמיד בשל גילויי הטשטוש וההדחקה בחברה הישראלית, שמתכחשת לאחריותה לשחיקת נורמות ההתנהגות במהלך דיכוי ההתקוממות בשטחים.

המרכז יפעיל עובדי שדה ומשלחות ויאסוף כל חומר כתוב מכל מקור שאמינותו מוכחת. המידע ימוחשב ויעמוד לשימושו של כל דורש.

הארגון היחידי הפעיל במרכז היא האגודה לזכויות האזרח. כל שאר הפעילים הצטרפו כאנשים פרטיים.

בין המשתתפים ד"ר מאג'ד אל חאג', פרופ' מרון ברכה, דוד גרוסמן, הרב אורי רגב, א.ב.יהושע, יורם קניוק ועו"ד אביגדור פלדמן.

במקביל למרכז יפעל לובי של חברי כנסת מסיעות ר"צ, מפ"ם, שינוי והעבודה.

סמינר לנוער על השלכות הכיבוש הסתיים בירושלים

טוביה בסקינד

סמינר לנוער בגילאים 16־19 שעסק ב"השלכות הכיבוש על החברה הישראלית", הסתיים השבוע בירושלים.

הסמינר התקיים מטעמה של תנועת השנה הי21 וקבוצות מחאה אחרות. במשך ארבעה ימים השתתפו בני הנוער בהרצאות ודיונים על היבטים שונים של מציאות הכיבוש וגילוייו בחברה הישראלית — ההיבט ההסטורי־פוליטי, ההיבט המשפטי, התרבותי והרגשי. במסגרת הסמינר ביקרו הצעירים בשטחים ונפגשו עם אוכלוסייה מקומית.

מארגני הסמינר ציינו, כי בכוונתם להמשיך לקיים סמינר, ימי עיון וערבי דיון בנושאים השונים שעלו בסמינר, במטרה להעמיק את הידע ולעזור בהקניית שיטות להעברת מסרים חברתיים בקרב הנוער.

המשתתפים, שבאו ממקומות שונים בארץ, ציינו את האווירה הטובה ותחושת "הבית" שהעניקה להם השהות המשותפת. הם החליטו לשמור ולהרחיב את המסגרת שנוצרה ולהמשיך בסוגי פעילות שונים, שקווים להם הותוו בשיחת הסיכום של הסמינר.

יעקובי: ערוץ 2 במתכונתו הנסיונית הנוכחית לא ייסגר

בצלאל עמיקם

שר־התקשורת, גד, יעקובי, הודיע אתמול בכנסת, כי ערוץ 2 במתכונתו הנסיונית הנוכחית לא ייסגר. השר אמר את הדברים בתשובה לשאילתה בעל־פה של ח"כ אברהם.פורז (שינוי).

השר יעקובי הוסיף, כי הוא מצפה שהכנסת תשלים את חקיקת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו בהקדם.

חקיקת החוק תאפשר להקים את מועצת הרשות ולהתחיל בפרסום המכרזים ליזמים כדי להפעיל את הרשות השנייה תוך שנתיים.

ח"כ חנן פורת (מפד"ל) הגיש לכנסת הצעת חוק הריבונות, לפיה יגורש מהארץ כל מי שעשה מעשה הפוגע או עלול לפגוע באזרחיה ולערער את איחותו של עם ישראל בארצו.

לדעתו, בהיעדר ענישה מרתיעה צובר "הטרור העממי", אשר מאפייניו הם האבן, הסכין ובקבוקי התבערה, עוצמה ותאוצה, יוצר אווירת הפקרות קשה ומביא לסיכון בלתי פוסק של חיי אדם.

קיבוץ עין־המפרץ
מעוניין בבת בחופשה
לעבודה במכבסה – בעלת נסיון
התחלה מיידית
טלפון: ביום – 04־852478; בערב – 04־852414

פרס: אירוע מאכזב

צבן: בשורה חדשה (צילום: אליהו הראתי)

פרס על נאום ערפאת: ההכרעה שכולם ציפו לה לא נפלה בז'נבה

"אתם עם האידיוטיזם שלכם הרסתם את הסכם לונדון, טרפדתם את ההסכם עם חוסיין ופילסתם דרך לאש"ף" — הטיח בליכוד ● צבן: יש לראות באיתותים שמשגר אש"ף לעבר ישראל ניצנים של בשורה חדשה

בצלאל עמיקם

"אתם עם האידיוטיזם שלכם הרסתם את הסכם לונדון, טרפדתם את ההסכם עם חוסיין ופילסתם דרך לאש"ף" — הטיח אתמול, כשהוא נסער כולו, שר־החוץ שמעון פרס באנשי הליכוד. היה זה נאומו האחרון של שמעון פרס כשר־החוץ במליאת הכנסת, נאום ששוסע ללא הרף בקריאות ביניים חריפות ובעלבונות אישיים מצד חברי הליכוד.

פרס הקדיש את רוב דבריו לתגובה לנאומו של ראש אש"ף, יאסר ערפאת, בז'נבה. המסר שהביא עימו שר־החוץ: "אני מוכן ללכת לפשרה היסטורית ולאפשר לפלשתינים לחיות את חייהם הם. מה שדרוש הן הכרעות מדיניות ולא הכרזות מליליות".

פרס קרא לפלשתינים "להרכיב נבחרת לאומית" שתדגול במו"מ לשלום ותשלול את האלימות. "כל זמן שהם יורים, כל המלים הן מלים".

שר־החוץ נמנע, למרות לחץ כבד של חברי הכנסת מהשמאל, לנקוב בשמו של אש"ף כשותף לישראל. הוא חזר ואמר, כי "אנו מכירים בהחלט בזכויות הלגיטימיות של הפלשתינים גם בעניין השטחים, ועד שיימצא פתרון היינו רוצים להחזיר את החיים למסלולם".

פרס השיב ל־13 הצעות לסדר היום שהגישו בוריוות מפליאה כמעט כל סיעות הבית. לדעתו, הדו־קרב האמיתי איננו מלחמת שפתיים והבעיה איננה מתמצית רק בשאלה מה נאמר ואיך תגיב ארה"ב. "הבעיה היא לא רק הבטחת זכותנו על ארץ־ישראל, אלא גם זכותנו לחיות כה".

את "אירוע ז'נבה" הגדיר פרס כמאכזב. ההכרעה שכולם ציפו לה לא נפלה שם, לדעתו. הוא גינה את דבריו של מנהיג אש"ף, כי האינתיפאדה היא דבר דמוקרטי ונאה. "ואם בקבוק תבערה שהורג אם ושלושת בניה הוא הפסקת הטרור?" — תמה.

יאיר צבן בקריאת ביניים: אם אש"ף יפסיק לירות, האם תדבר עימו?

שמעון פרס: אני אדבר עם כל פלשתיני.

פרס דחה מכל וכל את הצעת ערפאת לשיגור כוח בינלאומי לשטחים. דוגמת לבנון מוכיחה, לדבריו, כי אין בכוח שיטור זה לפתור דבר.

בתשובה לקריאת ביניים של יוסי שריד אם חוסיין בתמונה השיב פרס: ועוד איך.

יאיר צבן (מפ"ם) קרא לראות באיתותים שמשגר אש"ף לעבר ישראל ניצנים של בשורה חדשה. בנאומו, שפתח את הדיון בכנסת, הביע צבן תמיהה על שעם ישראל, המשלם מחיר כה כבד על הסכסוך עם העם הפלשתיני, במקום לברך על התמורה שחלה בו, במקום לסייע ולקדם התפתחויות חיוביות, נכנס לחרדה ולפניקה. "לא רוצים לראות, לא רוצים לשמוע".

"אין שום ספק שאם אש"ף יתמיד במהלכו הנוכחי יכיר בו הממשל האמריקני החדש וידבר איתו", אמר צבן. "השאלה היחידה היא האם נגיע למו"מ עם הפלשתינים כמי שנגררים ונלחצים, או כמי שאוחזים עוז ותבונה ואחריות ועושים זאת מעצמם".

ח"כ יאיר צבן קרא להנהגת אש"ף: "עשיתם כברת דרך ארוכה מהאמנה הפלשתינית הידועה לשמצה עד לנאום ז'נבה. אבל עליכם לדעת, כי בקרב עמנו, גם בקרב מחנה השלום, יש עדיין משקעים קשים של מרירות וחשדנות, שהכרחי לסלק אותם. עליכם לעשות צעד נוסף ולהבהיר במפורש על נכונותכם העקרונית להכיר בזכות קיומה של מדינת ישראל, על נכונותכם לממש זאת בצעד מדיני־מעשי ברגע שישראל תכיר בזכותכם לחיים לאומיים עצמאיים, ועל הסכמתכם למורטוריום של כל פעילות הטרור והאלימות, מכל סוג שהוא ובכל מקום שהוא, כצעד ראשון בתהליך ההידברות בינינו לביניכם".

נאומו של ערפאת בז'נבה זכה אתמול לשלל תגובות מעל בימת הכנסת במסגרת 12 הצעות לסדר היום. הדוברים מהאגף השמאלי קראו לממשלה שלא לגלות עיוורון ולהבחין בתמורות בעמדותיו הקשוחות של אש"ף. לעומתם שללה שורת הנואמים מקרב הליכוד והימין הקיצוני כל סימן לשינוי ולתזוזה בעמדת הארגון הפלשתיני.

בפנותו ליאסר ערפאת אמר שריד (ר"צ): "כל מי שמושיט לנו יד לשלום, אנחנו משיבים לו בהושטת יד".

ציטוט האמרה המפורסמת של שאו הוציא את פרס מכליו

"גבירתי, אנחנו יודעים מי את, על המחיר נתווכח אחר־כך" — גייס ח"כ איתן את הסופר האירי לעזרתו כאשר טען שפרס מוכר את דגל השלום

יורם בר

נאומו של פרס אתמול במליאה השביע את רצון חברי הכנסת מהליכוד, שישבו רוב הזמן בשקט ולא הפריעו לו, כפי שנהגו בנאומיו הקודמים. רק ח"כ מיכאל איתן הוציא את פרס משלוותו כשייעץ לו להתמקד במשרד־האוצר ולא לעסוק בעניני חוץ.

"אתה לא שר־חוץ יותר. תתעסק בלהציל את המשק" — אמר איתן לפרס.

"פרחח" — כינה אותו פרס. "אתה מלך מלכי ההשמצות. אתה וצחי הנגבי, המשמיצן הכי גדול שהיה במשרד ראש הממשלה, הפצתם השמצות ובדיות" — קרא פרס לעברו של הנגבי, שנחלץ לעזרתו של איתן, בקול נרגש, על סף דמעות.

ח"כ איתן לפרס: "את דגל השלום אתה מוכר אולי במיליארד. אולי בחמישה, אולי בשמונה מיליארד. אתה הולך להיות שר־האוצר. על זה כבר אמר ברנארד שאו: גבירתי, אנחנו יודעים מי את ומה את. על המחיר נתווכח אחר כך".

פרס: "איזו חוצפה זו! איזה סגנון!"

איתן: "אל תיכנס לממשלה כסוס טרויאני ולא כפודל של הקיבוצים ושל אלה ששלחו אותך".

קדמה לסערת רוחות זו שתיקה של שביעות רצון מצד ספסלי הליכוד. הימין מצא עצמו אפילו שותף לשמאל בביקורת על התחמקותו של פרס מלהשיב על השאלה כיצד ינהג כאשר אש"ף יתנער לחלוטין מהטרור.

כאשר ח"כ מאיר וילנר שאל את פרס אם ידבר במקרה כזה עם אש"ף, נחלץ לעזרתו ח"כ צחי הנגבי שקרא לפרס: "תענה לו". כאשר שאל ח"כ יוסי שריד איך יגיב פרס אם ערפאת ייבחר בבחירות חופשיות שייערכו לאחר תקופת האוטונומיה, הוסיפה ח"כ גאולה כהן: "יפה שאלת". פרס, כצפוי, לא השיב והעיר לשריד: "אתה שואל קלוץ קאשס".

גם ח"כ חיים רמון הצטרף לשואלים של פרס אם ידבר עם ערפאת במידה שיחדל מהטרור. "נמאס לי מהאימים". ענה פרס.

"אל תתמכו בשלום" — ביקשו משפחות נפגעי הטרור מהכנסת

יורם בר

"אנחנו דורשים מכם לא לתת יד לערפאת, לא לתמוך בשלום". בקריאה זו יצאו ארבעה נציגים של משפחות נפגעי טרור שבאו אתמול לכנסת לפגישה עם חכ"ים מסיעות הימין בעת הדיון על נאום ערפאת שנערך במליאה.

את הפגישה ארגן פעיל המתנחלים, מאיר אינדור. בכוונתו היה לארגן אירוע תקשורתי במסגרתו ישמשו המשפחות השכולות כלי בידי הכוחות המתנגדים לכל משא־ומתן עם אש"ף. ארגון לקוי הותיר את המשפחות במשך למעלה משעה מחוץ לבניין הכנסת, בעוד צוותי הטלוויזיה והעיתונאים ממתינים להם ליד חדר סיעת הליכוד. בסופו של דבר התפזרו הצוותים והעיתונאים, והפגישה התקיימה באיחור של למעלה משעה בנוכחות כתב "על המשמר" בלבד.

את חברי הכנסת ייצגו אברהם הלפרט ואברהם ורדיגר (אגו"י), שלמה דיין (ש"ס) ויוסי גולדברג, עוזי לנדאו, שרה דורון, ורוני מילוא (ליכוד). מטעם נפגעי הטרור הגיעו אמו של רב אטינגר ז"ל, אחיינו של מרדכי סוויסה ז"ל ואחותו ואמו של אליהו עמרי ז"ל.

אמו של עמרי אמרה בקול נרגש בתחילת הפגישה: "כאשר המחבל שרצח את בני נפצע טיפלו בו, נתנו לו ארבע מנות דם ותראו איך הוא מסתובב בריא היום".

ח"כ עוזי לנדאו אמר לחברי המשלחת שהם פונים לכתובת הלא נכונה. "עליכם לדבר עם החכ"ים הציוניים התומכים באש"ף ובשונאי ישראל. אלה הנותנים בכנסת ביטוי מוסרי לערפאת, כמו חיים רמון ויוסי שריד. אותם צריך לשכנע שהיהודים שלנו הם הסכנה".

על כך העיר מאיר אינדור, כי המערך הוזמן לפגישה אך סירב להופיע.

אמו של רב אטינגר התלוננה על התקשורת שהורסת את המדינה ואילו דבורה עמרי אמרה: "יוסי שריד הולך יד ביד עם ערפאת. לא חבל על הדם של היוצרים שלנו?"

המשלחת יצאה בקריאה שלא לתת פרס למרצחים ולהתייחס לאש"ף על־פי החוק לעשיית דין בנאצים.

מאיר אינדור הבהיר את הכוונה שמאחורי המסר: "אנחנו רוצים לומר שגם אם ערפאת ישנה באופן מהותי את דרכו — היענות לו תהיה עידוד לכל מי שרוצה להשיג הישגים בדרכי טרור".

ח"כ שרה דורון אמרה למשלחת, כי כל הידברות עם רבי־המרצחים מאש"ף תביא ליותר קרבנות. ח"כ אברהם ורדיגר הציע למשלחת להיפגש עם ראש הממשלה.

הפגישה, שאמורה היתה להיות אירוע תקשורתי שיכוסה גם על־ידי רשתות טלוויזיה זרות, נסתיימה בקול ענות חלושה צורם. ח"כ עוזי לנדאו נזף קשות במאיר אינדור על כשלונו הארגוני.

את דברי נציגי המשפחות נפגעות הטרור קשה לשפוט לפי הכלל שאין דנים אדם על צערו, אולם יש מקום לתמוה על הפוליטיקאים המנצלים את כאבו של אדם לקיום ענייניהם הפוליטיים.

המשכים

בעקבות ההבהרות

(סוף מעמוד ראשון)

שלילת הטרור, ועמד על כך כי הצהרותיו בעבר משמען, כי הוא מכיר בזכותה של ישראל לחיות בשלום ובבטחון. דבריו במסיבת העיתונאים באו יום לאחר שארה"ב הודיעה, כי דברי ערפאת אינם עונים על התנאים שהציבה לו.

בתשובה לשאלה אמר ערפאת, כי הוא מקווה שארה"ב תסיר את התנגדותה לשיחות עם אש"ף על מנת שניתן יהיה לקיים שיחות על המזרח התיכון.

ערפאת פתח את מסיבת העיתונאים בקריאה למדינות אירופה ליטול תפקיד מרכזי יותר לקראת שלום במזרח התיכון, והדגיש את רצונו האמיתי של הפלשתינים בשלום.

"נטישת הטרור"

"אני חוזר בפעם השניה על כך שאנו נוטשים באופן מוחלט וסופי את כל צורות הטרור, כולל טרור הנעשה בידי יחידים, קבוצות או מדינות", אמר. לדבריו, נאומו יום קודם לכן בעצרת האו"ם הבהיר חד משמעית כי אש"ף מקבל את "זכותם של כל הצדדים המעורבים במזרח התיכון להתקיים בשלום ובביטחון, וכפי שהזכרתי כולל המדינה הפלשתינית, ישראל, ושכנותיה". הוא חזר על דבריו כי אש"ף מקבל את החלטות האו"ם 242 ו־338, המכירות בזכותם של כל העמים לגבולות בטוחים.

לצטט ברורות

ערפאת אמר לעיתונאים "אני מבקש מכם לצטט ברורות את דברי הבאים: אנו רוצים בשלום. הרצון שלנו בשלום הוא אסטרטגיה ולא טקטיקה. אנו נחושים בדעתנו להגיע לשלום, יהיה אשר יהיה. המדינה שהקמנו מבטיחה את שלומם של הפלשתינים, וכן שלום לשני העמים הפלשתינים והישראלים. הגדרה עצמית משמעה המשך קיומם של הפלשתינים, וקיומנו אינו בא על חשבון קיומם של הישראלים כפי שטוענים מנהיגיהם". עוד אמר, כי קבלת שלושת החלטות האו"ם, 181, 242 ו־338 כבסיס לוועידה בינלאומית, אושרו במועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר.

"מספיק זה מספיק"

בתשובה לשאלה האם מקבל ערפאת את קיומה של ישראל, השיב ראש אש"ף בחוסר סבלנות ואמר: האם לא קראת את דברי, זה ברור לחלוטין". דקות ספורות לאחר מכן חזר ערפאת על המשפט "מספיק זה מספיק" והוסיף: כל הנושאים האחרים יידונו סביב שולחן המשא ומתן בוועידה בינלאומית. הוא סירב להתייחס לדבריו של השגריר האמריקני וולטרס ואמר: "כפי שוולטרס לא התייחס לנאומי, אינני מתכוון להגיב על דבריו".

התייעצויות במחלקת המדינה

ממקורות אמריקנים נודע, כי אמש התנהלו התייעצויות במשרד החוץ האמריקני על מנת לקבוע האם מילא ערפאת אחר התנאים שהציגה לו ארה"ב, כדי לפתוח בשיחות עימו. אם אכן יוחלט כי ערפאת עמד בתנאים אלה, תצא משלחת מטעם ארה"ב לטוניס, כפי שהובטח, על מנת להתחיל במגעים עם נציגי אש"ף.

"ההחלטה היסטורית"

לפני מסיבת העיתונאים שקיים ערפאת, התכנסה צמרת אש"ף בג'נבה לדון בשאלה אם על ערפאת להיענות לדרישת ארה"ב, ולהכיר מפורשות בישראל. מקורות באש"ף מסרו, כי יותר משלושים חברי הועד הפועל התכנסו במלון "אינטרקונטיננטל", כדי לקבל "החלטה היסטורית" על אפשרות לצעד נוסף, ונמסר כי הדיון היה סוער. רוב המשתתפים קראו לערפאת "לקפוץ מעל למחסום" ולהיענות לדרישות וושינגטון. נמסר, כי משרד החוץ השבדי קיבל הבטחות מארה"ב, כי אם יסכים ערפאת לדרישות ארה"ב, ייפתחו תוך ימים ספורים שיחות ישירות בין הצדדים, קרוב לוודאי בטוניס.

בוש: הצהרה ברורה

הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש אמר אתמול בוושינגטון, כי אש"ף חייב למסור הצהרה ברורה וחד משמעית המכירה בזכות קיומה של ישראל, המוותרת על הטרור ומקבלת את החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338 בטרם תנהל ארה"ב שיחות עם אש"ף. "אני רוצה הודעה ברורה וחד משמעית" אמר בוש. עם זאת אמר, אני רואה "תזוזה מסויימת" בהודעותיו האחרונות של ערפאת אך "לא מספיק" כדי שארה"ב תפתח עמו בדו שיח.

דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר, אמר אתמול "יהיה זה הגון לומר כי מתחוללים שינויים במזרח התיכון, אין ספק שאש"ף בודק את עמדותיו, ומציג לאחרונה עמדות חיוביות שלא נאמרו עד כה".

חשבון תרומות לנפגעי הרעש

לאור הפניות הרבות של המתעניינים באפשרות של תרומות לעזרת נפגעי אסון הרעש בארמניה, פתחה המשלחת הקונסולרית הסובייטית באמצעות שגרירות פינלנד בישראל — חשבון מיוחד למטרה זו. החשבון הוא: 135־14 405 (800), בנק לאומי, הסניף המרכזי.

נרצח תושב כפר בורקין

גופת תושב כפר בורקין, בן 38, נמצאה אתמול בבוקר בכפר שבנפת ג'נין. חקירה העלתה שהוא נרצח במהלומות.

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 להלן החוק: ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה ולהלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6583 חלקה 284. רח' ברנדיס 49 (מבוקשת הקלה של ... 50% המותרים לפי תוכנית רע/1/143.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ יו"ר הועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי

דרום השרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז החליטה לאשר באישור שר הפנים, שינוי תוכנית מתאר מקומית הנקראת: תוכנית מס' שד/1002/6. השטחים הכלולים בתוכנית ומיקומם: ישוב כוכב־יאיר, גוש 7544 ח"ח 26, גוש 7576 ח"ח 6־8, 10־11, 23, גוש 7763 ח"ח 27, 30־31. עיקרי הוראות התוכנית: שיפור תואי כביש 444 וסלילת צומת כניסה לישוב כוכב־יאיר.

הודעה על הפקדת התוכנית פורסמה בי"פ מס' 3553 תשמ"ח עמוד 2000 בתאריך 18.4.88. התוכנית האמורה, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, נמצאת במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום השרון וכל המעוניין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

6.12.88

רב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

להלן: החוק

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן: הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6583, חלקה 36 וחלק, רח' יהודה הלוי. מבוקשת הקלה של 10% בקו בניין אחורי, דהיינו: 5.40 מ' במקום 6 מ' המותרים והקלה של 1.2% משטח המגרש, דהיינו: 51.2% במקום 50% המותרים לפי תכנית רע/1/166.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת הקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ — יו"ר הועדה לתכנון ובניה

נכי צה"ל לנשיא: גחלת הישיבות של בן־גוריון הפכה ללהבה

עתי"ם

חמישה נכי צה"ל, המייצגים לדבריהם 150 מחבריהם שנפצעו במהלך פעולות צבאיות, נפגשו אתמול עם נשיא המדינה חיים הרצוג, כדי להביע את מחאתם על־אי־גיוס תלמידי ישיבות לצה"ל.

הנציגים – סורין הרשקו, מעוזיה סגל, גבי בשן, רפי פלח ומשה מטלון – טענו בפני הנשיא, כי החרדים מדברים על הדרישות להשוואת זכויות של אזרחים במדינה, בעוד שלדעתם הבעיה היא קודם כל השוואת החובות של אזרחים, ובמישור זה יש להבטיח נשיאה שווה בעול הבטחוני ומניעת השתמטות מצה"ל.

חבר המשלחת גבי בשן אמר, כי בן־גוריון דאג לשמור על גחלת הישיבות שהקיפה אז 400 תלמידים אך גחלת זו הפכה היום ללהבה. הוא הוסיף, כי הם מבקשים להיפגש עם ראש הממשלה וממלא מקומו, וכן עם כל סיעות הכנסת, כולל הסיעות החרדיות.

בצאתם מהפגישה עם הנשיא אמרו הנציגים, כי הם מנועים מלספר על תגובותיו של הרצוג בשיחה, אולם מסרו, כי הם נתקבלו על־ידו באהדה.

הם ימשיכו ביתר שאת בהסברת עניינם בפני חברי הממשלה, חברי הכנסת ובקרב הציבור הרחב, אמרו.

נכי צה"ל בפגישתם עם נשיא המדינה (צילום: רחמים ישראלי)

הוחל בתוכנית למניעת מחלות לב וכלי דם על־ידי שינוי הרגלים

רונית מורגנשטרן

משרד־הבריאות פתח בתוכנית נרחבת לשינוי הרגלים בקרב עובדי מפעלים במטרה להפחית את מספר נפגעי מחלות הלב וכלי הדם. על כך נמסר בפגישה שקיימה אתמול שרת־הבריאות עם ד"ר זיגפריד באטוג ממזרח גרמניה, ראש החטיבה למחלות לב וכלי דם בארגון הבריאות העולמי.

בדיון הציגו המומחים מישראל את התקדמות תוכנית "מוניקה" העולמית, אשר נועדה להביא להקטנה בתחלואת כלי הדם והלב על־ידי שינוי הרגלים.

בראש הפרויקט בישראל עומד פרופ' דניאל ברונר מבית־החולים וולפסון בחולון.

פרויקט "מוניקה" פועל מזה חמש שנים בישראל. הוא מקיף את תושבי חולון ובת־ים ועוסק בסקירת המצב על־פי מאפייני הבריאות.

מידע זה מהווה מודל לשאר אזורי הארץ, מאחר שאיזור בת־ים — חולון מהווה מדגם מייצג של כלל אוכלוסיית ישראל.

ד"ר באטוג אמר לשרת־הבריאות, כי הפרויקטים בהם שותפה ישראל מתנהלים לשביעות רצון ארגון הבריאות העולמי. הוא ציין במיוחד את העובדה, כי ישראל מהווה את המרכז העולמי לסיקור מחלות לב וכלי דם וכן דרכים למניעתם במסגרת "מוניקה" העולמית.

ארבלי־אלמוזלינו הודיעה, כי במשרד־הבריאות מפתחים תוכנית ארציות בתחום מניעת מחלות לב וכלי דם. "זהו הקטלן מספר אחד במדינת ישראל", אמרה והוסיפה, כי כבר בחודשים הקרובים ייושמו פרויקטים בנושא מניעת עישון, שינוי תזונה והגברת הפעילות הגופנית.

40 אחוז מכלל הפטירות בישראל נגרמות ממחלות לב וכלי דם, מסר בדיון פרופ' ברונר. העלייה הגבוהה ביותר נרשמה בקרב נשים בישראל, בהשוואה לנשים באירופה. הוא ציין, כי תוכנית "מוניקה" תתמקד בשינוי הרגלי החיים בקרב נשים. לדבריו, שיעור הכולסטרול בכלי הדם הוא אחד מהגורמים העיקריים למחלות לב.

מנתוני הסקר עולה, כי שיעורי הכולסטרול אצל הישראלים גבוהים יותר מאשר אצל האמריקנים והאירופים.

כאמור, החל משרד־הבריאות בתוכנית נרחבת לשינוי הרגלי החיים בקרב עובדי מפעלים אשר נבדקו בעבר. תחילה ייושם הפרויקט באיזור חולון — בת־ים ואחר־כך יתרחב לאזורים נוספים בארץ. את הפרויקט מנהל ד"ר רב חמיה, יועץ מנכ"ל משרד הבריאות.

עדיפות למקצועות המדעיים, אנגלית וערבית בהכשרת מורים

שע"ח

משרד־החינוך־והתרבות הכריז על שמונה מקצועות הוראה מועדפים בהכשרת מורים. ההכרזה נעשתה בהתאם למדיניות שקבע השר יצחק נבון בדבר העמקת והרחבת הלימודים בבתי־הספר של המקצועות המדעיים והשפות אנגלית וערבית.

ד"ר דורון מור, הממונה על הכשרת והשתלמות מורים במשרד־החינוך, מסר, כי המקצועות המועדפים הם מדעי הטבע, מתמטיקה, מחשבים, כימיה ופיזיקה. משרד־החינוך הכין, ביוזמת השר נבון, תוכניות לימודים חדשות במקצועות אלה והחל בהקמת מרכזי לימוד מדעיים המצויידים במכשור החדיש ביותר בתחומים אלה. עד כה הוקמו 17 מרכזים ותהליך הקמתם של מרכזים נוספים יימשך.

בעקבות החלטת השר על רפורמה בבחינות הבגרות, הוחלט גם להעניק עדיפות להכשרת מורים לאנגלית. כן תינתן עדיפות לצעירים שיכשירו עצמם ללמד את השפה הערבית, וגם זה בעקבות החלטת נבון להפוך, בהדרגה, את לימוד השפה והתרבות הערבית לחובה בכל בתי־הספר. העדפה ניתנת גם לגננות, וזאת בשל המחסור בגננות מוסמכות.

ד"ר מור ציין, כי ההעדפה בתחומים אלה באה לידי ביטוי בהענקת מילגות מוגדלות, מעבר למילגות הרגילות, למי שמכשירים עצמם להוראה במקצועות הללו.

במסגרת מאמצי משרד־החינוך לקדם את רמת ההוראה בערי הפיתוח ולאפשר לצעירים משוחררי צה"ל, הסובלים מאבטלה חמורה בערי הפיתוח, להיקלט במערכת החינוך, ניתנת העדפה בהכשרת המורים למועמדים מערי הפיתוח.

על־פי הנחיות השר נבון נפתחו במכללה לחינוך ע"ש ד. ילין בירושלים ובמכללת "אחווה" ליד אשקלון כיתות מיוחדות שבהן מכשיר משרד־החינוך מורים, בני ערי הפיתוח, במקצועות המועדפים. התלמידים פטורים משכר לימוד ואף מקבלים דמי־מחייה. תמורת זאת הם מתחייבים ללמד בישוביהם בתום הכשרתם.

● מהשבוע הבא תאסר כניסתן של משאיות הנושאות חומר רעיל אל תחומי העיר באר שבע. על איסור הכנסתם של החומרים המסוכנים אל תוך העיר החליטה עיריית באר שבע בשיתוף עם משרד התחבורה ומשטרת ישראל. באר שבע היא בין הערים הראשונות בארץ המציבה תמרור זה בתחום שיפוטה.

הודעה על רישום הסדר כובל לפי חוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988

בהתאם לסעיף 42 (א) לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988, אני מודיע כי נרשם הסדר כובל במגזר החקלאי המאורגן – קיבוצים ומושבים – והסדר א.ה.ל. בעניין הסדרי סיוע הנוגעים למערכת הפיננסית והאשראי של התנועה

הצדדים להסדר הם:

– בנק הפועלים בע"מ.
– שר האוצר בשם ממשלת ישראל באמצעות החשב הכללי.
– התנועה הקיבוצית המאוחדת – אגודה שיתופית מרכזית בע"מ.
– הקיבוץ הארצי.
– קרן התנועה הקיבוצית המאוחדת בע"מ.
– תק"ם – קרן מימון ואשראי בע"מ.
– בנק לאומי לישראל בע"מ.

מהות הכבילה:
על־פי ההסכם כל קיבוץ שיצטרף להסדר הסיוע יהיה צמוד לבנק אחד בלבד.

ההסדר האמור פתוח לעיון הציבור במשרד המסחר והתעשיה, רחוב אגרון 30 (חדר מס' 42), ירושלים.

זאב גלמור
הממונה על הגבלים עסקיים

1. ס"ה התשמ"ח-1988, עמ' 128

12.12.88

אסיר ציון לשעבר יבגני ליין מלנינגרד קיבל היתר יציאה

יוסף גלילי

אסיר ציון לשעבר, יבגני ליין מלנינגרד, קיבל שלשום היתר יציאה לישראל לאחר מאבק של 10 שנים.

יבגני ליין נשפט ב־1981 לשנתיים עבודת כפייה בסיביר בעוון "פעילות ציונית והתנגדות למליציה במילוי תפקידה", ושוחרר שנה לפני תום ריצוי תקופת מאסרו.

ב־1987 קיבלה משפחת ליין סירוב בהודעה מנומקת "שהרבה שנים לא יוכלו לעזוב את ברית המועצות". על כך נודע לכתב "על המשמר" בשיחה טלפונית עם מוסקווה.

בשיחה טלפונית ממוסקווה עם אורי גורדון, ראש מחלקת העלייה והקליטה של הסוכנות, אמר אסיר ציון לשעבר, יולי קושרובסקי, שקיבל שלשום היתר יציאה: "אנו מתרגשים ומודים לכל הגורמים במדינה, בעם היהודי ובעולם הנאור שעזרו לנו במאבק על העלייה ומקווים להגיע לישראל מיד עם גמר הסידורים הנדרשים".

יולי קושרובסקי, מהנדס אלקטרוניקה בן 47, הגיש את בקשתו הראשונה לעלייה ב־1971. הוא היה מראשי הפעילים והמורים להנחלת השפה העברית ומראשי המאבק למען זכויות יהודי ברית־המועצות לשיבה למולדת ולחיי תרבות בברית המועצות.

תומאס פיקרינג, שגריר ארצות־הברית בישראל המסיים את תפקידו בשבוע הבא, נפרד אתמול מראשי המועצה הציבורית למען יהודי ברית־המועצות בבניין שגרירות ארה"ב בתל־אביב.

"גם בתפקידי הבא כשגריר ארה"ב באו"ם, אמשיך לתמוך בתנועה למען עלייה חופשית לישראל ולפיתוח התרבות היהודית בברית־המועצות", אמר פיקרינג.

ארה"ב הטילה וטו במועצת הביטחון על גינוי הפשיטה הישראלית בלבנון

רויטר, סי"ץ

מיבנו האו"ם, ניו יורק. ארה"ב הטילה אתמול וטו על החלטת מועצת הביטחון לגנות את ישראל על התקפת בסיס של ג'יבריל בשבוע שעבר. בהחלטה נאמר, "מועצת הביטחון מביעה צער עמוק נוכח ההתקפה הישראלית האחרונה על טריטוריה לבנונית". בהחלטה תמכו 14 מדינות, ולא היו נמנעים.

לבנון ביקשה ביום ו' לכנס את מועצת הביטחון, בעקבות התקפת צה"ל על הבסיס של ג'יבריל. שגריר לבנון באו"ם, ראשיד פאחורי, אמר במועצה כי "אובדן החיים והנזקים החומריים כתוצאה מהתוקפנות הישראלית, היו עצומים. בתים רבים נהרסו, יבולים עלו באש, כבישים נהרסו ומספר רב של אנשים נהרגו או נפצעו". לדבריו, ההתקפה נכשלה בגלל "ההתנגדות האיתנה של העם הלבנוני".

הצעת ההחלטה תובעת מישראל להפסיק מיד את כל ההתקפות המכוונות נגד טריטוריה לבנונית. היא גם מאשרת מחדש, כי יש צורך דחוף לבצע החלטות קודמות של מועצת הביטחון בעניין לבנון, כולל התביעה שישראל תפנה את כל כוחותיה לגבולות הבינלאומיים המוכרים.

סגן שגריר ישראל באו"ם, דוד מתנאי, אמר כי לארצו אין תביעות על הטריטוריה הלבנונית, אך היא מבקשת להגן על תושביה מפני התקפות חוזרות ונשנות מתחום לבנון. הוא הזכיר את התקפת הגלשן בנובמבר 1987, בה נהרגו שישה ישראלים, פיגוע ברימון חורש לאחר מכן, ומעצרם לא מכבר של מחבלים מארגון ג'יבריל במערב גרמניה.

נציגים של סנגל, צרפת, איטליה וברזיל דיברו בקצרה והביעו תמיכה בלבנון וצער על הפשיטה הישראלית.

לקבר ישראל

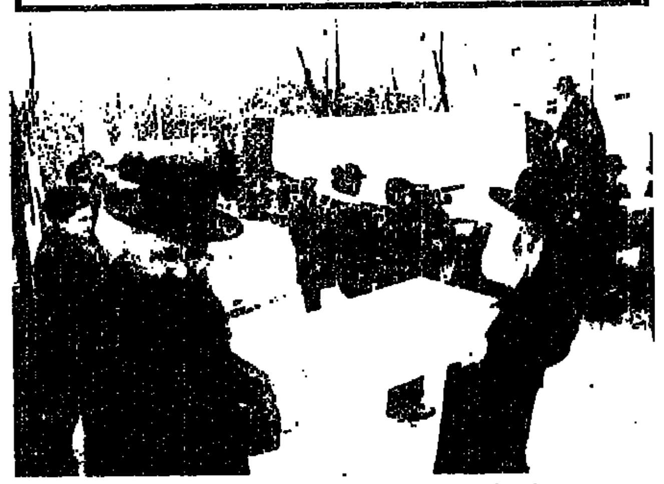

הרב שמואל שליזנגר מצרפת (מימין) ושלמה הרצוג מביאים לקבורה בקבר ישראל בוארשה שרידי עצמות של יהודים קורבנות הנאצים, שנמצאו באתר בנייה (צילום: אי. פי)

שוטרים מסיירים ברחובות ההרוסים בארמניה למנוע ביזת דירות וחנויות

רויטר, סי"ץ

מוסקווה. שר הבריאות של בריה"מ, העומד בראש ועדת הפיקוח על מבצעי ההצלה בארמניה, קרא אתמול להקמת גוף לאומי שיטפל בנושא. לדבריו, עומד שירות ההגנה האזרחי בפני פשיטת רגל, ולא נלמד דבר מהתאונה שאירעה בכור הגרעיני בצ'רנוביל ב־86'.

השלטונות הסובייטים נחושים בהחלטתם לעצור את הביזה בערים שנהרסו ברעש בארמניה, ולשפר ארגון הסיוע לנפגעים — מסרה אתמול התקשורת הסובייטית. ביטאון הצבא פרסם אתמול תמונה של שני שוטרים חמושים מובילים חמישה בוזזים אל תוך בניין נטוש כשידיהם מורמות, בליווי הכותרת "בוזזים מיד לאחר מעצרם. גם מעשים חייתיים כאלה נראים כאן".

שבועון החדשות של מוסקווה כתב, כי "העולם אינו מסוגל לתאר איך אנשים מסוגלים לנצל אסון כזה, ולבזוז כתאוות בצע דירות נטושות וחנויות פרוצות". "פראוודה" דיווח שלשום, כי שוטרים לבושים בחליפות חסינות כדורים מסיירים ברחובות לנינאקאן כדי למנוע ביזה.

השלטונות מסרו כי עד עתה פונו 24,000 נשים, ילדים וזקנים מאזור הרעש, וכי 50,000—70,000 אנשים נוספים יעזבו בזמן הקרוב.

דחו הצעה טורקית

שלטונות טורקיה גילו אתמול, כי בריה"מ דחתה הצעה לספק 20 מסוקים צבאיים ותריסר מנופים, כדי לסייע במאמצים לחילוץ נפגעי רעידת האדמה. "קיבלנו הודעה מבריה"מ האומרת, כי לא דרושים להם בשעה זו מסוקים ומנופים והם יודיעו לנו אם יהיה צורך בציוד כזה מאוחר יותר", אמר דובר משרד החוץ באנקרה.

הדובר הטורקי אמר כי אין הוא יודע מדוע בריה"מ אינה זקוקה למנופים, וכי טורקיה הציעה להעביר אותם בדרך היבשה במשאיות.

מלונדון נמסר, כי יצרני הביצים בבריטניה, שמכירותיהם נפגעו על ידי בהלה של הרעלת מזון, עומדים להתחיל לשלוח עופרי ביצים לניצולי רעידת האדמה. "אלה ביצים טובות מאוד" אמר מזכיר אגודת יצרני הביצים בבריטניה.

מטוס תובלה רוסי מדגם "אנטונוב 124", המטוס הגדול ביותר בעולם, יגיע היום ללונדון כדי לקבל את האספקה לנפגעי רעידת האדמה בארמניה. מצפים כי מטוס זה יעביר לאזור שנפגע 150 טונות של מטען, כולל 90 טונות של בניינים ניידים, 10 טונות של אספקה רפואית, שמיכות ודברי לבוש, בהם 7 טונות בגדי צמר שנתרמו על ידי תושבי האי גרנסי.

מפגינים תקפו שוטרים ביום השנה למשטר הצבאי בפולין

שוטרים פולנים גוררים סטודנט מפגין (צילום: אי.פי)

רויטר

וארשה. מפגינים השליכו שלשום רימוני־נפץ, אבנים וגז מדמיע על המשטרה במרכז וארשה בהפגנה נגד הממשלה, לציון יום השנה להכרזת המשטר הצבאי ב־81'.

עדי ראייה מסרו, כי המפגינים תקפו את השוטרים בקרב פנים־אל־פנים של אגרופים ובעיטות. חמישה מפגינים נעצרו, ביניהם המנהיג הרדיקאלי של סולידריות, אנדריי סלוביק, המתנגד להתקרבותו של ואלנסה לשלטונות הקומוניסטים. המפגינים נשאו כרזות "הלאה הקומוניזם" "ירוזלסקי הכיתה" ו"אין חירות ללא סולידריות".

ארגון סולידריות ריווח הפגנות גם בקראקוב, לודז', ורוצלב ולובלין. סולידריות ואישים בכנסיה הקאתולית הזהירו את הממשלה מפני התסכול הגובר בציבור מכלכלתה הנחשלת של פולין ומן הקיפאון הפוליטי: "בישופים חשים שהאווירה החברתית בפולין מתקרבת לנקודת רתיחה", אמר מקור כנסייתי.

הכומר הנריק יאנקובסקי, התומך בסולידריות וחבר קרוב של ואלנסה, מנע מהומות בנמל גדנסק בכך שהחרים ארבעה רימוני גז מדמיע, 10 בקבוקי תבערה וחמש כרזות של סולידריות מצעירים שעמדו לצאת מהכנסייה להפגנה.

פעולתו של יאנקובסקי באה בעקבות קריאתה של הממשלה לסולידריות להימנע מהגברת האלימות בהפגנות הרחוב, ולהופיע כשותפה אמינה לשיחות "השולחן העגול" עם הממשלה על עתידה של פולין. הממשלה איימה, כי הגברת האלימות עלולה לטרפד את מאמצי ההידברות.

אסד בא לערב הסעודית ונועד עם המלך פאהד

סי"ץ

ריאד. פאהד מלך ערב הסעודית נועד שלשום בריאד עם נשיא סוריה, חאפז אל אסד, שהגיע בשעות אחה"צ במפתיע לממלכה הסעודית — מסרה סוכנות הידיעות הסעודית.

זו פגישתם הראשונה של השניים זה שש שנים. בשיחה נכחו גם הנסיך יורש העצר, האמיר עבדאללה בן עבד אל עזיז, העומד בראש המשמר הלאומי הסעודי, סגן נשיא סוריה, עבד חלים חדאם, ושר החוץ הסורי, פארוק אל שרעה. לא נמסרו פרטים על תוכן השיחה.

ממקורות מהימנים נמסר, כי במרכז הדיונים תעמוד האפשרות לקיים בקרוב ועידת פסגה ערבית בערב הסעודית. ועידת הפסגה הערבית הי"ג היתה אמורה להיערך ב־83', אך היא נדחתה בעבר בגלל חילוקי הדעות בין מדינות ערב.

המקורות הוסיפו, כי בפגישה בין אסד לפאהד ידונו הצדדים גם במשבר הפלשתיני.

קאהיר. מטוס מטען ניגרי התרסק אתמול בבוקר בכפר אראס־עומראן, כ־65 ק"מ מצפון מלוקסור במצרים העילית. נהרגו 13 אנשים. שמונה אנשי צוות המטוס, וחמישה תושבי הכפר.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

"שורונים / צפון השרון"

נתניה 42402

רח' שטמפפר 5 טל' 053־330673 ת.ד. 2171

בימי ה' בשעות 16.00—17.45 שעות קבלה: בימי א' וה' בשעות 8.00—12.00

מס' 1375 12.12.88

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

א. הודעה בדבר הפקדת תכניות מפורטות.

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שורונים/צפון השרון הופקדה תכנית מפורטת הנקראת:

1. תכנית מפורטת וצ/ 3/164 + 5 ...
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אבן יהודה.
גוש 8015 ח"ח 81, 83, 84
גוש 8016 ח"ח 49, 50, 51, 52, 112 עיקרי הוראות התכנית:
א. איחוד וחלוקה חדשה של מגרשי מגורים, דרכים ושטחי ציבור לצורך המוד הדרכים והגיות, בהסכמת הבעלים.
ב. ביטול דרכים, הרחבת רחבת סיבוב וקביעת דרך משולבת וקוי בניין.

2. תכנית מפורטת צש/ 8־21/12
השטחים הכלולים בתכנית ומיקומם:
ישוב: משמרת.
גושים: 7670, 7671
חלקי גושים: 7672, 7673, 7674, 7680, 7750, 7751
חלקי גושים: 7754, 7755
עיקרי הוראות התכנית:
א. לקבוע תוואי להפקעות לצורך תעלות ומתקני ניקוז הדרושות לישוב ולהבטיח הפעלתו ותחזוקתו השוטפת.
ב. להתוות דרכים חדשות בהתאם למתאר לב השרון צש/ 0־2/ 0.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית. וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

3. הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית.
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת:

1. תכנית מתאר מקומית הצ/ 2־1 /34.
ואלה השטחים הכלולים בשינויי התכנית:
ישוב כפר יונה.
גוש 8152
חלקות 62, 63, 85, 86, 35
עיקרי הוראות שינוי התכנית: איחוד חלוקה בין חלקה 62, 63, 85, קביעת שטח מינימום למגרש/ים מגורים א' 130 מ"ר לבודד, 400 מ"ר לדו משפחתי, קביעת רוחב חזית מינימום 16.0 מ' במגרשים 2213, 2214, התוויית דרך משולבת כניסה למגרש 2398.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בי.פ. מס' 3569 תשמ"ח עמ' 2736 ובעיתון בוקר על המשמר מתאריך 7.7.88 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 7.7.88 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף ובשפה מתאריך 7.7.88.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, ומופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

רב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

מורדים שחררו 225 אסירים מכלא בסרילנקה; 30 נהרגו

רויטר

קולומבו. כוחות ביטחון סרקו אתמול את רחובות קולומבו, בירת סרילנקה, במאמץ לגלות 225 אסירים שנמלטו מבית כלא שמור, אליו פרצו מורדים לאחר קרב עם כוחות ביטחון.

30 מורדים נהרגו בקרב האש בלילה שבין שלשום לאתמול, אבל יתרם הצליחו לשחרר 225 אסירים. בין ההרוגים שלושה אסירים. 30 אסירים שנמלטו כבר נתפסו.

"זו היתה פעולה שבוצעה מבפנים, תוך קשירת קשר עם סוהרים", אמר מקור צבאי. מבצע שחרור האסירים החל בהתקפת יריות ורימוני יד לתוך בית הסוהר וליקארדה. באותה שעה, פרצו אסירים בתוך בית הסוהר, שרבים מהם מורדים, חור בחומת הכלא בחומרי נפץ.

האסירים נמלטו בכלי רכב שחיכו להם, ביניהם אוטובוסים שתפסו המורדים לקראת הבריחה.

חמישים משקיפי או"ם יפקחו על נסיגת הקובנים מאנגולה

סי"ץ

ניו יורק. הפיקוח על נסיגת הכוחות הקובניים מאנגולה יובטח על ידי ארגון חדש של משקיפי האו"ם, שיהיה מורכב מ־50 קצינים — נודע ממקורות דיפלומטיים באו"ם.

בימים הקרובים צפוי מו"מ אינטנסיבי במרכז האו"ם, במאמץ להשלים את הפרטים האחרונים של המנגנונים שיופעלו לפיקוח על ביצוע ההסכם המרובע של בראזוויל.

נציגי אנגולה, קובה ודרום אפריקה ייפגשו שוב ב־22 בדצמבר בניו יורק, כדי לחתום על שני מסמכים נוספים, במעמד שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ. ההסכם של שלוש המדינות מפרט את ההתחייבויות שכל אחת מהן קיבלה על עצמה, והסכם דו צדדי בין קובה לאנגולה עם האו"ם.

הצדדים חתמו כבר על הסכם בין ארה"ב, דרום אפריקה, אנגולה וקובה, על נסיגת הכוחות הקובניים מאנגולה והפעלת תוכנית לעצמאות נאמיביה החל מ־1 באפריל 89'.

הסנגורית של חמדי טוענת: ארה"ב הבטיחה לו חסינות

רויטר

פרנקפורט. עורכת דינו של הטרוריסט הלבנוני מוחמד עלי חמדי טענה שלשום בבית המשפט, כי ארה"ב הבטיחה בעת חטיפת המטוס האמריקני ב־85', לא להרשיע את החוטפים אם ישוחררו כל בני הערובה.

"נשיא סוריה, חאפז אל אסד, יכול לאשר שהממשל האמריקני הבטיח לחוטפי המטוס חסינות מפני העמדה לדין, בתנאי שישוחררו כל הנוסעים. אולם ארה"ב לא עמדה בהבטחותיה", אמרה עו"ד סטקינרום.

חמדי נאשם בחטיפת מטוס של חברת התעופה האמריקנית "טי.וו.איי." וברצח צוללן אמריקני שהיה בו. הוא הודה שהשתתף בחטיפת המטוס, אך הכחיש כל מעורבות ברצח. כדי להוכיח את דבריו ביקשה הסנגורית לזמן לעדות את מנהיג "אמל", נביה ברי.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 14.12.1988

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7075	1.7288	1.7167
דולר אמריקני	1	1.55	1.63	1.5806	1.6004	1.5894
מרק גרמני	1	0.89	0.93	0.9053	0.9166	0.9091
לירה סטרלינג	1	2.82	2.96	2.8728	2.9087	2.8927
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2648	0.2651	0.2659
ין יפני	100	1.26	1.32	1.2813	1.2973	1.2888
גילדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.8003	0.8103	0.8054
פרנק שווייצרי	1	1.06	1.11	1.0756	1.0891	1.0812
כתר שוודי	1	0.25	0.27	0.2610	0.2642	0.2622
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2433	0.2463	0.2446
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2342	0.2371	0.2353
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3836	0.3884	0.3857
דולר קנדי	1	1.29	1.35	1.3166	1.3330	1.3223
דולר אוסטרלי	1	1.29	1.39	1.3400	1.3567	1.3487
ראנד דרום אפריקני	1	0.40	0.55	0.6684	0.6768	0.6718
פרנק בלגי	10	0.42	0.44	0.4317	0.4371	0.4337
שילינג אוסטרי	10	1.26	1.32	1.2857	1.3017	1.2921
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.28	1.2290	1.2444	1.2339

על היום
15.12.88

"המגרשים גערו בי: לזוז!"

בביקורה האחרון בישראל של לואיזה מורגנטיני, שהשתתפה בפעילויות חוגי השמאל בארץ, חיכה לה צו גירוש. הפרשה מעוררת הדים רבים באיטליה

אהרון ניר

סיפורה של לואיזה מורגנטיני, פעילת שמאל איטלקיה, שהיתה היוזמת והמארגנת של כנס "מאה הנשים" שהתקיים לפני כשלושה חודשים בירושלים, הוא סיפור של גירוש שאירע בדיוק ביום השנה של האינתיפאדה. מיד אחרי שהגיעה לארץ, בטיסת "אל־איטליה" מרומא, נאמר לה כי היא אינה מורשית להיכנס לישראל. מורגנטיני הוחזרה "בכוח" לארץ מוצאה. את הגירוש היא מגדירה כ"תהליך הברבריזציה העובר על ישראל".

"הגיע תורי לעמוד מול האשנב," מספרת לואיזה, "מאחוריו ישבה הפקידה שבדקה את הדרכונים. היא הסתכלה למעלה, כנראה לעבר המחשב האלקטרוני המאשר או שולל את "כשרות" הנוסע, ואחר־כך הפנתה אלי מבט חודר — 'כרגע זה אסור לך לדבר עם אף אחד' — הודיעה לי. שוטר שהגיע ליווה אותי לחדר מבודד. שם ערכו לי בדיקה אישית, לא "אינטימית", אלא בדיקה שיגרתית הנהוגה גם כלפי נוסעים אחרים היוצאים את הארץ. בגמר הבדיקה הופיע "אדון" אחד, פקיד "אל־איטליה", והודיע לי בקול יבש באנגלית: you will be deported. ביקשתי שיותר לי להתקשר עם שגרירות איטליה בתל־אביב. impossible היתה התשובה. מדובר בצו שהגיע ממשרד הפנים. עלייך לחזור לאיטליה ומהר, כי מטוס "אל־איטליה" לרומא ממריא בעוד מספר דקות ועלייך להזדרז. שאלתי פעם נוספת לסיבת הגירוש. התשובה היתה: תדעי על הכל ברומא. רצתי לקראת היציאה, כדי לבוא במגע עם שאר חברי המשלחת שבראשה עמדתי. תחילה התנגדו לכך, אחר־כך הסכימו. שוחחתי רגע עם אנשי המשלחת הנדהמים. ניסיתי להתנגד בכוח לגירושי, אולם מגרשי גערו בי: לזוז! כאשר נשארתי במקומי וסרבתי לזוז, אחזו שני שוטרים בזרועותי, ומשכו בי בכוח עד כבש המטוס, עליו הועלתי בכוח".

לואיזה מורגנטיני אישה סימפטית בת 48, בת למשפחת פועלים ממחוז פיימונט וטורינו, הגיעה לארץ בביקורה האחרון כראש המשלחת של איגוד פועלי המתכת האיטלקי. מאז גיל 14 היא פעילה באיגודים מקצועיים שונים, אך את הקריירה המקצועית שלה עשתה בפדרציה המקצועית של עובדי המתכת. כעת היא חברה של federation international metalurgical שמושבו בבריסל. "הלא בפדרציה הזו חברה גם הסתדרות העובדים הישראלית..." אומרת לואיזה, ההמומה עדיין ממה שאירע לה בשדה התעופה בן־גוריון.

למרות הגזירה, מורגנטיני עדיין עומדת בקשרים עם 12 חברי־המשלחת, אשר אמורים כעת להסתדר בישראל ללא הדרכתה. "אנחנו בקשר טלפוני. הם מסיירים בשטחים וניגשים להיכן שאפשר ומותר לגשת. מסרו לי למשל, שלא עלה בידיהם להגיע לבית־לחם וגם לא להרודיון בגלל המצב."

האם המשלחת תבקר רק אצל ערבים?

"לא, החברים ירצו להיפגש גם עם מוסדות ואישים ישראליים. הם ביקשו כבר פגישה עם מפ"ם ועם ההסתדרות."

חיים בקיבוץ

פרשת גירושה של מורגנטיני עוררה הדים רבים ברומא. הפרלמנט האיטלקי הגיש שאילתה בנושא לשר החוץ ולראש הממשלה האיטלקית. השאילתה הוגשה במשותף על־ידי אנשים מכל המפלגות הפוליטיות. נגד הגירוש מחו גם שלוש הפדרציות המקצועיות הגדולות של עובדי המתכת, הפדרציה הקומוניסטית, הסוציאליסטית והקתולית. הפרשה תשוב ותהדהד כנראה על פני כל איטליה, כאשר חברי המשלחת, המייצגים את רוב המחוזות של איטליה, יחזרו מביקורם בישראל. גם בבריסל ידובר על הגירוש.

מלואיזה מורגנטיני נחסך אותו דימוי אופייני של אישה בעלת רגשות אנטי־ישראליים קיצוניים, דימוי המיוחס לעסקני שמאל איטלקיים. בשנות ה־60 אפילו חשבה ברצינות על חיים בקיבוץ ישראלי. היא פנתה בעניין לשגרירות ישראל ברומא, אך הדבר לא הסתדר מטעמים ביורוקרטיים גרידא.

מה לאיטלקיה קתולית ולקיבוץ?

מורגנטיני: "בתקופה ההיא חייתי באינטנסיביות את האידיאלים של צדק חברתי שהיו במסורת המחתרת האנטי־נאצית האיטלקית. אבי השתתף בתנועת הפרטיזנים בהרי־האלפים. זכר השואה שעברה על היהודים השפיע עלי גם."

כיצד את מסבירה את המחוייבות הרבה שלך לפלסטינים?

"הדחף להתעניינות בגורל הפלסטינים עלה בי מאז פרשת סאברה ושתילה ומלחמת לבנון כולה. אני חיה עם ההכרה בדבר חובתנו לבדוק את ההיפותיזה של יישוב הניגודים בין הפלסטינים והישראלים. ביקרתי פעמים אחרות בישראל עם תוכניות מעשיות לסולידריות עם הפלסטינים. בקיץ שעבר עבדתי, עבודה ממש, יחד עם קבוצת נשים איטלקיות בשיפוץ וריהוט בית התינוקות בטייבה, הכפר בו נהרסו באחרונה 15 בתים. בביקור אחר, לפני חודשים מעטים בלבד, עמדתי בראש קבוצה של 56 נשים איטלקיות, שערכה את הכנס הידוע של הנשים הערביות ושל כ־60 נשים ישראליות במלון נציונל פאלס, בעיר העתיקה בירושלים. באותו ביקור, הובלתי את הנשים האיטלקיות והערביות לביקור במחנה הסגר אנצר 3. המשטרה חסמה בפנינו את הדרך ולא הצלחנו להגיע אליו. אולם מתקבל על הדעת, שצו הגירוש שלי מישראל קשור דווקא בתהלוכה ההיא. השלטונות רשמו לעצמם כנראה לזכור את שמי, כשל מי שעמדה בראש התהלוכה אל המחנה."

מורגנטיני חברה גם ב"התאחדות למען השלום", איגוד הפעיל רבות באיטליה למען סולידריות פוליטית וחומרית עם הפלסטינים. האיגוד הוא בלתי־מפלגתי ונמנים עליו אישים, שהם מן החשובים בחוגים הפוליטיים והתרבותיים של איטליה.

האם תנסי, למרות הגירוש, לבקר פעם נוספת בישראל?

"הייתי עפה לישראל תיכף ומיד. אני אוהבת את האדמה שלה, אני מאוהבת באנשים שלה," עונה מורגנטיני ועיניה מבריקות.

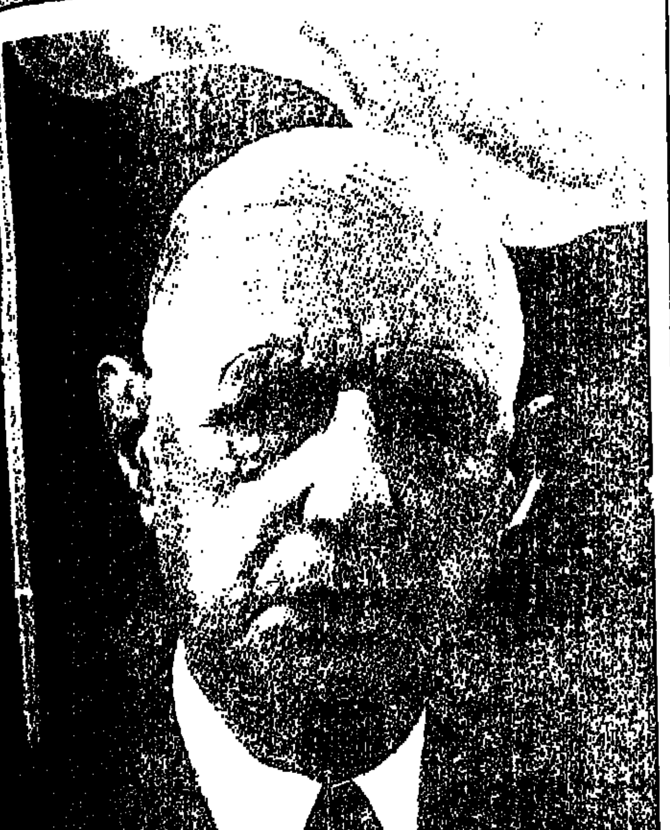

דה־גול. לקחים מן העבר

שלום של אמיצים

זכויות היוצרים על קריאת השלום של ערפאת שייכות לדה־גול, שב־58' גילה אומץ מדיני וקרא לנהל מו"מ עם הפל"ן — מבלי להתנות זאת בהפסקת הטרור

ד"ר רפל ברקן

את נאומו בארמון האומות בז'נבה סיים יאסר ערפאת בקריאה ל„שלום של אמיצים". בז'ארגון הפוליטי הבין־לאומי ניתן לראות בכך הסתמכות על דבריו של הגנרל דה־גול משנת 1958. באותה שנה, ב־23 באוקטובר, הציע הגנרל לפל"ן „שלום של אמיצים" באלג'ירייה. אינני משוכנע אם אכן, מעצימי ערפאת היום בדגם האלג'ירי, או מכיר אותו על בוריו. מן הראוי לעיין אפוא בספרי ההיסטוריה וללמוד מה היה אז ושם.

הרפובליקה הרביעית לא נתנה תשובות חוקתיות (מימשל לא־יציב בשל חלוקת סחר שווה, המחייבת הרכבת קואליציות מקריות כמעט) ומדיניות (דעת הקהל היתה חלוקה ביחס למידת הנכונות ללכת לקראת אנשי הפל"ן, „החזית לשחרור לאומי", ונכונות לוויתורים באלג'יריה). בצרפת החלו נשמעים קולות בגנות הדמוקרטיה ובזכות „היד החזקה" — ואכן, ב־15.5.1958 הודיע הגנרל דה־גול: „אני מוכן לקבל על עצמי את סמכויות הרפובליקה", במלים אחרות — אני מוכן למשול בשם הרפובליקה. ב־29 במאי שיגר הנשיא רנה קוטי איגרת לאסיפה הלאומית, בה הוא מודיע, כי לנוכח האיום על שלומה של המולדת ושל הרפובליקה, החליט לפנות בקריאה אל „הדגול בצרפתים". וב־1.6.58 קיבלה האסיפה הלאומית, ברוב של כ־60%, החלטה בנושא זה.

באוקטובר, כאמור, קרא ראש ממשלתה החדש של צרפת, שארל דה־גול, את קריאתו המפורסמת לשלום של אמיצים. הדבר לא הפריע למפלגתו לנצח בבחירות, שנערכו ב־30 בנובמבר, ולדה־גול עצמו להיבחר כנשיא ב־21 בדצמבר. דה־גול הבין שקריאתו יכולה להמשיך להיות קול קורא במדבר, אם לא יעשה צעד נוסף, המתחייב דווקא מן הצד ההפוך. לפיכך הציע, ב־16.9.59, הגדרה עצמית לאלג'יראים. כתוצאה מכך, הכריז ידידו, ומיד בידו, שלושה ימים לאחר־מכן, על הקמת „ההתאגדות למען אלג'ירייה צרפתית" ובין ה־24 וה־25 בינואר 1960 החל „שבוע הבריקדות", שסימן את תחילת ההתקוממות של הקיצונים הצרפתים באלג'ירייה. בתחילת פברואר העניקה האסיפה הלאומית לממשלה סמכויות מיוחדות, כדי לפתור את בעיית אלג'ירייה.

הדרך לא היתה כה קלה וקצרה. ב־8.1.1961 נערך משאל־עם על עצמאות לאלג'ירייה, ודה־גול קיבל להצעתו רוב של כ־75% בדיוק. התוצאות אינן מאחרות לבוא. ב־21 באפריל נוטלים הגנרלים שאל, ז'ואו, זלר וסלאן את השלטון באלג'ירייה. אף־על־פי־כן, ב־20.5.1961 (שנתיים אחרי שעלה לשלטון) מצליח דה־גול לכנס באוויאן את צוות המו"מ צרפת־פל"ן.

היה זה כינוס מיוחד במינו: כראוי לשיחות שלום, הן לא נערכו בין ידידים אלא בין המרים שבירים: דה־גול לא חיפש משתפי פעולה, גורמים חיוביים וכיו"ב, לנהל איתם מו"מ — הוא הוציא מבתי־הסוהר את ראשי הפל"ן, ואיתם הוא ניהל את המשא־ומתן. דה־גול לא היתנה את השיחות בהפסקת פעולות הטרור — ובאלג'ירייה, אכן, היו פעולות טרור נוראות נגד הקולונים (וכך כינו הצרפתים את המתנחלים שלהם) ונגד כוחות הצבא הצרפתי. שני הצדדים המשיכו במלחמה עקובה מדם ביניהם (והצבא הצרפתי מעולם לא היה „צמחוני" בפעולות דיכוי): דה־גול הבין ששום תנועה המנהלת מלחמה, שהיא בעיקר מלחמת שחרור, אינה מסוגלת לוותר על נשק הטרור — וככל שתנועה זו קטנה יותר כן היא קיצונית יותר ונוטה יותר לפעולות אכזריות (ראה הדירוג בין „ההגנה" „האצ"ל והלח"י" בארץ) — והוא גם סירב להוציא מידיו את נשקו ולהתחייב להפסקת לחימה או מוראטוריום, שכן — בכל מקרה של הפרה — המדינה המאורגנת היא שתגונה בעיני הקהל.

במהלך ניהול השיחות לא חסרו לדה־גול מתנגדים אלימים גם מבית. באותה עת החל להתארגן „הארגון הצבאי המחתרתי", OAS, שניהל מלחמת טרור קשה מאוד, לרבות הפעלת מטעני פלסטיק ברחובי הערים בצרפת. שיחות אוויאן הסתיימו ב־18.3.1962.

(סוף בעמוד [illegible])

כותרת ליושנה

לא קל לקיים בישראל עיתון שאינו מתבסס על שיקולים מסחריים ■ אם העיתונות חשובה לקיום הדמוקרטיה, יש מקום לחוקק חוק מימון עיתונות, כדוגמת חוק מימון המפלגות

אריה פלגי

השבועון "כותרת ראשית" נסגר. חבל, באמת חבל על דאבדין, הן בגלל מה שאומרים לאחר סגירת כל עיתון — אם כי ירדו לחייו בעודו חי — שכל כלי ביטוי מעשיר את החברה בהזרמת ידע, מידע, מחשבה ובערכים דמוקרטיים", והן בגלל ייחודו של השבועון, שהיה מעין תערובת של חקרנות, אומץ לב ותימה אינטלקטואלית, אשר גלש גם לחשטנות, להתגרות ולהתנשאות — פגמים בלתי נמנעים של מעשה היצירה העיתונאית.

השאלה היא, האם יש לנו כאן עניין באירוע תקשורתי עצוב אבל בודד, או סימן חדש לתופעה מעוררת דאגה. דברים לא מעטים התפרסמו על המשבר בעיתון "דבר", פורחות שמועות על בעיות קיום של "העולם הזה". אכן, סוד גלוי הוא, שלא קל לקיים בישראל עיתון, יומי או שבועי, שאינו מתבסס על שיקולים מסחריים בלבד או בעיקר. הסיבה לכך אינה נעוצה בטיב העיתונים הללו אלא במצבם הכלכלי. כפי שאמר בראיון הספד אהרון דברת, מנכ"ל כלל, אחד המו"לים של "כותרת ראשית": "'כותרת ראשית' הצליח כיצירה, נכשל כעסק".

האם זו סתירה קטלנית בעיתונות הישראלית, סתירה ללא פתרון? — גזירה שהציבור אינו יכול לעמוד בה? האמנם עיתון, שלא יכול לעמוד בתחרות המסחרית, אין בו צורך? האם האינטרסים התקשורתיים והמסחריים של האזרחים הם תופפים? טוב או רע שלמעשה, במציאות הקיימת, עולים בקנה אחד? האם טוב לו לעיתון שגורלו מופקד בידי חוקי השוק החופשי, או אולי יש מקום להבטיח לו גם אמצעי קיום אחרים?

מישהו העלה פעם מחשבה על מימון עיתונים, כדוגמת "מימון המפלגות", באמצעות חקיקת חוק מתאים בכנסת. אם העיתונות חשובה לקיום הדמוקרטיה, יש מקום למימון כזה. "זה סופה של העיתונות הבלתי תלויה", זעקו נאמני חופש הביטוי. אם כן, אולי צריך לחזור אל הרעיון הישן של מימון עיתונים לא מסחריים על־ידי גופים ציבוריים, כמו מפלגות, איגודים מקצועיים? אבל אז דילמת האי־תלות תחריף שוב, התפוצה הקטנה תהיה לרועץ קיומי וחוזר חלילה.

מה עושים? מחפשים חברה עשירה, אשר לצד ההיבט העסקי מעוניינת גם בנשמה יתירה. זה מה שקרה ל"כותרת ראשית". השבועון קיבל צ'אנס נדיב, אבל לא עבר את מחסום הכדאיות הכלכלית המאופקת. כדאי לעקוב גם אחרי היומון "חדשות", אשר פתח בתנאי פתיחה דומים: השקעה מוכפלת ונסיון להקמת עיתון ייחודי (דגש חזק על הוויזואלי), מוטיבציה גבוהה של העובדים ותנופה רבה. עיתונים לא כל־כך שומרים על העקרון של "האזרח זכאי לדעת" כאשר מדובר בהם עצמם, לכן קשה לקבל מידע מדוייק על מצבם, אבל מותר להעריך, שגם "חדשות" נאבק עדיין על הבטחת עתידו.

לסוגיה זאת לא יהיה פתרון חד משמעי, אחת ולתמיד. בצד העיתונים המסחריים, שינגסו כחות יוצרים רבים, אולי את רובם, יימשכו הנסיונות — או נאמר כך: טוב שיימשכו הנסיונות — להקמת עיתונים חדשים, בין אם בידי פרטים בין אם בידי ארגונים שונים. כשם שחשוב, שעיתונים כאלה הקיימים יתחדשו כל כמה זמן. במשטר דמוקרטי הם כולם יפעלו בתנאים של תחרות חופשית, שלא תשתחרר לעולם מן החישוב הכלכלי. אבל, כיוון שעיתון איננו מוצר מסחרי רגיל, אלא הוא תוצר משולב של ייצור ויצירה, חייבים לחשוב על מציאת גורמים אשר לגביהם יש למתן את החוקים הפראיים של התחרות הקיימת. ואז, נכון, עליהם יהיה להתמודד עם שאלות מסובכות של עצמאות ואי תלות.

עטרת איכות התקשורת הלא מסחרית לא תחזור ליושנה בפשטות. איש לא מעוניין במה שהיה פעם. לכן היא תפשוט צורות ותלבש צורות, אבל אסור לה לוותר על איכויות. לשם כך היא זקוקה לסיוע מן החברה, מכולה או מחלקיה, בתנאי מפורש של אי ויתור על חירותה ועצמאותה.

קשה ומסוכך כמו הדמוקרטיה, שעיתונות זאת היא בשר מבשרה.

„בלתי־מספיק"

יוחנן ביין. אין שינוי

צ'ארלס רדמן. אין חדש

שולץ. אין הכרה

חתול ועכבר

מה שנראה למדינות רבות בעולם כמספיק — עדיין אינו משביע את רצונה של ארה"ב ■ כך נמנע „הרגע הקשה" ברגע האחרון

דליה שחורי, וושינגטון

ברגע בו סיים שלשום יאסר ערפאת את נאומו, ידעו מייד כל הפרשנים בכלי התקשורת האמריקניים, מה השאלה שיש לשאול, ומה יש להשיב עליה: האם ערפאת ענה על שלושת התנאים האמריקניים להידברות עמו? לפי שולץ — אמרו — לא. לכן הנאום לא מספיק כדי לפתוח בהידברות. מה שהפרשנים עדיין לא ידעו — ואילו ידעו היו דוקים עוד יותר בפרשנותם — שהיו כמה מהלכים דיפלומטיים שקטים, שעוררו ציפיות והסתיימו באכזבה.

שר החוץ השוודי, שהזמין לשטוקהולם את יאסר ערפאת ואת קבוצת המנהיגים היהודים, לא נעצר בתום האירוע. הוא פנה למזכיר המדינה שולץ וביקש לקבל את דרישותיה המדוייקות של ארה"ב. במגעים שקיים עם ערפאת, תוך התייעצות עם קבוצת המנהיגים היהודים, נוסחה טיוטה בת חמש פיסקאות, שכללה הודעה מפורשת מטעם ערפאת שהוא מקבל את כל הדרישות האמריקניות: הכרה בזכות הקיום של ישראל, קבלת החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 והסתלקות מן הטרור על כל צורותיו.

נוסח הטיוטה הועבר למזכיר המדינה ג'ורג' שולץ. הוא היה שבע רצון ואמר, שאם הדברים אכן ייכללו בנאום ערפאת — ארה"ב תהיה מוכנה לפתוח בשיחות עם אש"ף מיד. נקבע כבר מקום: תוניסיה.

ערפאת מצדו קיים התייעצויות פנימיות, ניסה לשכנע את הפלגים הקיצוניים באש"ף להסכים לנוסח הטיוטה. מזכיר המדינה, שלא שמע על שום שינוי בתוכניות, החליט להכין מראש את ברה"מ וישראל. עוזרו הקרוב צ'ארלי היל דאג להודיע לשר החוץ הסובייטי שוורנדזה ולשגריר ישראל בוושינגטון משה ארד על העומד להתרחש. היל הרים טלפון ומסר לשגריר ארד, כי לפי הידוע לארה"ב עומד יאסר ערפאת, בעקבות הבהרות שהיו עם היהודים, להודיע בנאומו בז'נווה, שהוא מקבל את שלושת תנאי ארה"ב. ארה"ב מצדה, אמר היל, תהיה מוכנה אז, כפי שהבטיחה, להיכנס ללא דיחוי לדיאלוג ענייני עם אש"ף.

מבחינת ירושלים הרשמית, האירוע מפניו יראה תמיד, בא. הכרת ארה"ב באש"ף היתה לפתע עניין של שעות. דיווחו של ארד נלמד בירושלים. לפי הוראת ראש הממשלה יצחק שמיר התקשר ארד עם שולץ והביע בפניו את השגות ישראל על הכרתה הצפויה של ארה"ב באש"ף — גם אם יקבל את תנאיה. שולץ הקשיב, והשיב, כדרכו, בשקט אך בתקיפות: קבענו תנאים, ואם אש"ף ימלא אחריהם, נפעל לפי הבטחתנו. בכוונתנו לפרסם מיד „הודעה של שביעות רצון". השגריר ארד: „עמדתכם ידועה לנו. עמדתנו היא, שאש"ף אינו פרטנר למו"מ". המזכיר שולץ: „אני מודע לכך. ובכל זאת, אם ערפאת יודיע על קבלת תנאינו, נבהיר שאנו תומכים בהידברות עמו, אך גם נכלול בהודעתנו את עמדתנו נגד מדינה פלשתינית עצמאית".

למותר לציין, שלקראת נאום ערפאת היתה בוושינגטון ובירושלים דריכות כפולה ומכופלת. אבל ערפאת לא אמר את המצופה. הוא לא היה יכול, כנראה, להשיג את הסכמת כל פלגי אש"ף לפיסקות החדשות. הן לא נכללו בנאום. אם בתנאים רגילים לא היה שולץ רואה בנאום זה קבלת שלושת התנאים של ארה"ב — הרי במציאות הנוכחית, על אחת כמה וכמה. ראשון לבשורה, שהתקבלה בלשכת שמיר באנחת רווחה גדולה, היה שוב השגריר ארד, ששמע מפי היל כיצד עומד המימשל להגיב על הנאום. זמן קצר אחר־כך עלה על הדוכן דובר מחלקת המדינה צ'ארלס רדמן, ובקול עמוק וצלול קרא מן הכתב:

„ארצות־הברית הקשיבה בתשומת לב לנאומו של ערפאת. הנאום הכיל כמה התפתחויות מעניינות וחיוביות. אך הוא הוסיף להיות מעורפל בשאלות המפתח, החייבות להיות ברורות, כדי לאפשר לארה"ב להכנס לדו־שיח מהותי עם אש"ף". ניכר ברדמן שלשום, ועוד יותר ביום ב', לקראת נאום ערפאת, עד כמה ארה"ב רגישה לנושא ומוכנה לזנק לפתיחת דיאלוג אם רק יגיד ערפאת את המילים המפורשות של שולץ.

ערפאת משתפר והולך, ובכל הופעה הוא מחדד את ניסוחיו ומתקרב יותר

(המשך בעמוד 10)

על הפרק

פושרת, מאוכזבת וקצרה

כזו היתה תגובתם של כלי התקשורת העולמיים לנאומו של יוחנן ביין, שגריר ישראל באו"ם ● אולם המליאה היה באותה שעה ריק כמעט לגמרי

טלי סילוני, ז'נבה

נאומו של שגריר ישראל באו"ם, יוחנן ביין, במושב המוקד של העצרת הכללית של האומות המאוחדות בז'נבה, נישא לפני שורות לא מעטות של מושבים ריקים וביציעי העיתונות עקבו אחרי הדברים אך קומץ כתבים זרים.

רוב העיתונאים העולמיים עסקו אתמול בציד תגובות במסדרונות ארמון האומות המאוחדות וציפו לנאומים של השגריר הסובייטי, השגריר האמריקני, השגריר הסיני ומעל לכל — למסיבת העיתונאים של יאסר ערפאת עצמו.

אתמול, בשעה 11:00 בבוקר, היה ערפאת אמור לקדם את פני העיתונאים, אולם זמן קצר לפני השעה היעודה נודע שהמסיבה הועברה לשעות הערב המוקדמות. במסדרונות נפוצו שמועות, כי ערפאת נקרא להתייעצות פנימית בחוגי הצמרת, מכיוון שבחוגים מסויימים בארגונו הובעה תרעומת על שהרחיק לכת בנאומו.

הקריאות המפורשות לשלום וגינוי הטרור שנשמעו שלשום מפי ערפאת, פעלו ללא ספק את פעולתם וביום שלאחר הנאום נראה היה, כי יאסר ערפאת הצליח לרכוש אהדה רבה בקרב צירי העצרת, ובוודאי בכלי התקשורת מרחבי העולם כולו.

רוב העיתונים האירופיים דיווחו על נאום ערפאת בהרחבה רבה, וקריאותיו לשלום בסוף נאומו עלו בצפרי לכותרות המרכזיות. במיוחד הורגשו פניות ערפאת למנהיגי ישראל „לכוחות השלום והדמוקרטיה" בה. כזכור, אמר ערפאת: „אני מזמין במנהיגי ישראל לבוא הנה בחסות האו"ם כך שנוכל יחד לצרוף שלום".

יצאת בתגובה חיובית

השגריר הסובייטי, ולדי פטרובסקי, הסכים אתמול בבוקר נאום שהוגדר מייד בפי הפרשנים המדיניים שבארמון האומות המאוחדות כ„מתון ומפתיע". בנאומו של סגן שר החוץ הסיני, יי הואה־יואו, הובעה תמיכה איתנה באש"ף ובעמדתו, צוין כי ערפאת הכיר בישראל וכי אש"ף פועל בכנות לשלום. השר הסיני הביע את צערו על עמדות ארה"ב ואמר, כי „עתה היא שעתה של ישראל לאחוז בהזדמנות ולצאת בתגובה חיובית". דברים אלה, שכבו ונשמעו גם בנאומי צירים אחרים שנישאו אתמול באולם המליאה.

הפרשנים המדיניים והכתבים הזרים הרבים — כ־750 במספר — היו אתמול תמימי דעים כי על ישראל היה להגיב באורח חיובי כלשהו על נאומו של ערפאת. משלחת ישראל, מצאה עצמה אם כן, נאלצת לעמוד בחשיפה תקשורתית עצומה, שבידה אך עמדות מוכרות וידועות, כולן על צד „הקו הקשה".

מסיבת העיתונאים שכינסה המשלחת הישראלית, שלשום, דקות ספורות עם תום נאום ערפאת, גרמה אכזבה ניכרת לאנשי התקשורת. רבים מהם נטשו את האולם לאחר זמן קצר. ואמנם, אתמול ניכרו היטב תוצאותיה של אכזבה זו: בשעה שניצב השגריר ביין על דוכן הנואמים, יציעי העיתונות באולם המליאה היו כמעט ריקים מאדם. ההבדל הגדול בלט לעין. אורות הזרקורים וצקצוקי המצלמות שליוו כמעט כל דקה בנאומו של יאסר ערפאת, לא היו אתמול מנת חלקו של השגריר ביין.

דשים בביצה

בנאומו, שב ביין ופסל מכל וכל את דברי יאסר ערפאת כ„מבקמקים ומלאי דו־משמעויות", ציטט את הפסוק הידוע מישעיהו „וכיתתו חרבותם לאתים", ושאל, „האם תוקת היא שריפתן כעורם בחיים של ניספחות יהודיות". עם תום הנאום, אפשר היה לראות את השגריר הישראלי חוזר על דבריו אלה באולם הסמוך, למול מצלמות צוותי טלוויזיה אחדים.

באותה שעה עצמה, מרחק מטרים ספורים ממקום עומדם של אנשי המשלחת הישראלית, התראיין אחד מדוברי אש"ף בארה"ב ונשמע אומר למראיינו, „אינני מבין מדוע חוזרים הישראלים ודשים באותה ביצה. הרי ערפאת מדבר במפורש על דו־קיום בשלום, וזו הכרה ברורה בישראל, הראיתם כבר מישהו מדבר על דו־קיום בשלום עם עצמו בלבד?"

הצצה בעמודי החדשות של העיתונים הגדולים, והדברים שנשמעו בחדרי העיתונות ובאולמות התקשורת שבארמון האומות המאוחדות, שיקפו נאמנה את ההתרחשויות ביומו השני של המושב המיוחד של העצרת הכללית של האו"ם: תגובה נרחבת וחמה לדבריו של יאסר ערפאת, לעומת תגובה פושרת, מאוכזבת וקצרה לעמדותיה הקשוחות של המשלחת הישראלית.

בריטניה לא מסגירה את רוח הקודש

פטריק ראיין שהפסיק את פעילותו בכנסיה הקתולית מזמן והיה מעורב בפעילות האר.אי.איי. לא יוסגר לבריטניה ● הבלגים והאירים סירבו להסגירו ● שאלה של טופס

דפנה ורדי, לונדון

שלוש ממשלות היו מעורבות בכשלונה של בריטניה להשיג את הסגרתו של הכומר האירי, פטריק ראיין, נגדו הועלו האשמות על מעורבות בפעילות טרור של המחתרת האירית, האי.אר.איי. ראש ממשלת בריטניה מתחה ביקורת קשה על דרך טיפולן של ממשלות אלו, כיוון שהכומר חופשי, ומאיים בתביעות דיבה נגד אמצעי התקשורת בבריטניה.

פטריק ראיין, המוכר לכוחות הביטחון הבריטים ולאינטרפול כמי שהפסיק מזמן את פעילותו במסגרת הכנסיה הקתולית, ומקדיש את זמנו לפעילות לאומנית במסגרת האי.אר.איי. הצליח, בשלב זה לפחות, להימלט מזרועות החוק. בהודעת ממשלת אירלנד על הסירוב להיענות לבקשת ההסגרה נאמר גם שהיועץ המשפטי, ג'והן מורי, רואה את ההאשמות נגדו כחמורות, ובודק אפשרות להעמידו לדין באירלנד במסגרת החוק למלחמה בטרור, חוק שאינו מכיר בגבולות. בינתיים ראיין ניצח במאבק על דעת הקהל באירלנד, וקהל אוהדיו גדל והולך.

מקורות ביטחון בבריטניה ידעו לספר בימים האחרונים, כי בנוסף לפעילותו הלאומנית של ראיין במסגרת האי.אר.איי, הוא גם עבד עבור אש"ף וסייע לארגון בהשגת מידע מודיעיני.

הכל החל ב־30 ביוני, יומיים לאחר שחזר ראיין לבריסל מביקור בספרד, ורק ארבע שעות לפני תחילת ביקורה של מלכת בריטניה בהולנד. הסקוטלנד יארד פנה אל משטרת בלגיה בבקשה לעצור את ראיין, והעביר מידע מדויק על מיקומו. אנשי היחידה ללוחמה בטרור החליטו, יחד עם עמיתיהם הבלגים, שכדאי "להוציא את ראיין מהמחזור" למשך זמן ביקורה של המלכה בהולנד, "ליתר ביטחון".

מרטנס. בעיה בטפסים

תאצ'ר. ביקורת קשה

בקשת הסגרה רשמית

אף אחד לא ציפה שלכוחות הביטחון הבלגים יהיה כזה מזל והם ימצאו ברשותו של הכומר אוסף של כלי משחית, ביניהם מנגנוני השהיה, שעונים, דרכונים שונים וסכום כסף גדול. המעצר הקצר שתוכנן כמעצר מנע, קיבל משנה תוקף, והבריטים החלו מיד בהכנות להגשת בקשת ההסגרה.

ראיין ופעילותו היו מוכרים וידועים לשירותי המודיעין וכוחות הביטחון מאז שנת 1974. במשך השנים הוא נעצר פעמים רבות על־ידי כוחות משטרה שונים ברחבי אירופה. בראיון לעיתון אירי מקומי, הודה ראיין שהחזיק בדרכון מזויף מכיוון שקשה היה לו לעבור גבולות באירופה עם הדרכון המעיד על זהותו האמיתית. אך, הסקוטלנד יארד לא הצליח לעצור אותו בבריטניה, ועד המעצר בבלגיה לא היה בידו די הוכחות כדי לבקש את הסגרתו.

לאחר מעצרו של הכומר בבלגיה, הגישו הבריטים בקשת הסגרה רשמית, שזכתה לתגובה אוהדת בבית־המשפט הבלגי אשר קבע, כי יש להעבירו לידי הבריטים. אולם, ממשלת בלגיה שצריכה היתה לאשר את החלטת בית־המשפט, קבעה שבית־המשפט טעה, והחליטה לא להסגירו, אלא לגרשו בחזרה לאירלנד. מטוס של חיל האוויר הבלגי, בליווי אנשי היחידה ללוחמה בטרור, אנשי השירות החשאי וצוות רפואי העביר את ראיין לדבלין. הטיסה נמשכה למעלה משלוש שעות, כיוון שהבלגים החליטו לוודא שהמטוס המוביל את ראיין לא יעבור במרחב האווירי של בריטניה, מחשש שחיל האוויר המלכותי הבריטי יאתר את המטוס ויחליט ליירט אותו.

החלטה פוליטית

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, הגיבה בחריפות. במפגש ראשי ממשלות של הקהילייה האירופית, אשר התקיים ימים ספורים לאחר מכן באי רודוס, נפגשה תאצ'ר עם ראש ממשלת בלגיה, ד"ר וילפריד מרטנז, והביעה את מחאתה. היא הבהירה לד"ר מרטנז שהיא רואה בהחלטת ממשלת בלגיה החלטה פוליטית ולא משפטית, והחלה להטיל ספקות באשר למחויבותה של בלגיה ללוחמה בטרור בזירה הבינלאומית.

במקביל, החלו במשרד המשפטים הבריטי ולשכת התובע הכללי, מיד בהכנת בקשת ההסגרה מממשלת אירלנד. הכללים כאן היו שונים, שכן בקשת ההסגרה מאירלנד היא במסגרת ההסכם האנגלו־אירי, אשר נחתם לפני שלוש שנים. הבריטים ידעו מראש שלפי חוק ההסגרה האירי המתוקן בקשת הסגרה מבריטניה, אשר מקבלת את אישורם של בתי־המשפט, צריכה לקבל אישור נוסף מהיועץ המשפטי לממשלה. ואכן, בתי־המשפט אישרו את בקשת ההסגרה, אך היה זה היועץ המשפטי שאמר כי ההאשמות נגד ראיין הן חמורות ורציניות, אולם לאור הפרסום הרב לו זכה העניין, אין לו כל סיכוי למשפט הוגן בבריטניה. עם זאת, הוא הבטיח לבדוק את ההאשמות ולשקול אפשרות להעמיד את ראיין למשפט באירלנד.

לתקרית זו יהיו ללא ספק השלכות הן על היחסים בין בריטניה לאירלנד והן על המגמה האירופית — לאפשר מעבר חופשי בין מדינות הקהילייה האירופית החל בשנת 1992. כבר במפגש ראשי ממשלות של הקהילייה האירופית ברודוס, עוד לפני הסירוב האירי, עשתה הגברת תאצ'ר מאמצים להעלות את הנושא על סדר יומם של מנהיגי הקהילייה. שר הפנים הבריטי, החבר בוועדה האירופית ללוחמה בטרור ובסמים, העלה גם הוא את הנושא במפגש שהתקיים בימים האחרונים. ההצעה הנוכחית לפתרון הבעיה היא הנהגת הסכמי הסגרה אחרים בין שתי המדינות.

הטופס לא נשא תאריך

אם אכן תתקבל ההצעה, יימנעו מקרים כמו זה שבבריסל, אך ספק אם תהיה להסכם כזה השפעה על בעיות ההסגרה שבין בריטניה לאירלנד. ממשלת בריסל, רשמית לפחות, החליטה שלא לאפשר את הסגרתו של ראיין בטענה שבקשת ההסגרה לא הוכנה כראוי ולא ענתה על כל פרטי החוק הבלגי. מכיוון שאחד הטפסים לא נשא תאריך, ובטופס אחר היו חסרים שמות של הגורמים המעורבים. הסיבה לסירוב האירי היתה פוליטית, ואינה מקרה ראשון מסוגו בין בריטניה ואירלנד.

הבעיות הקשורות בהסגרתם של חשודים בפעולות טרור חזרו לחדשות זמן קצר לאחר שראיין הגיע לבריטניה, והפעם בקצה אחר של הקהילייה האירופית. יוון סירבה לבקשת הסגרה של ממשלת איטליה, שביקשה לקבל לידיה את המחבל שהיה חשוד בפיצוץ בית־הכנסת ברומא בו נהרג ילד בן שנתיים. ממשלת יוון החליטה שלא להיענות לבקשה, כיוון שלטענת היוונים הפעולה נעשתה כחלק מ"מאבק לחופש", ולכן אינה נחשבת לפעולת טרור, במיוחד עכשיו לאחר החלטות המועצה הלאומית הפלשתינאית...

הצעד היווני זכה גם הוא לביקורת קשה מצד ממשלת בריטניה, וחיזק את הטענה הבריטית נגד פתיחת הגבולות בין מדינות אירופה. תקרית זו הוכיחה שוב שלא ניתן להתגבר על כל הבעיות בעניין העברת טרוריסטים בין מדינות אירופה בעזרת טפסים אחידים ושיטה אדמיניסטרטיבית ומשפטית אחידה. גם אם יתגברו האירופאים על סוג זה של בעיות, עדיין יישארו הבעיות הפוליטיות אשר עלו לאחרונה בשני מקרים והראו שקנה המידה לפעולות טרור שונה ממדינה למדינה, גם בתוך אירופה.

תסמונת אגודות הכפרים

פנחס ענברי

יותר ויותר מתחזקת ההרגשה, כי הדור הישן של הנהגת המפלגות הגדולות בישראל מתקשה לעבור את השינוי המנטאלי, שיאפשר לו להצעיד את ישראל בנתיב אתגרי השלום. נראה כי ההנהגה של ישראל לוקה במה שאפשר לכנותו ב„תסמונת אגודות הכפרים". השינויים באש"ף מחייבים שינויים דומים גם בישראל — ואת השינויים האלה היא מתקשה לעבור.

העולם כולו, לרבות ארה"ב, מודה כי משהו קורה בארגון הפלשתיני. יש חילוקי דעות לגבי עומק השינויים — האמריקנים גורסים כי על אש"ף לעבור עוד כברת דרך, ובכך חלוקים הם עם בעלי בריתם האירופאים, אבל גם וושינגטון צופה בעניין וכחיוב על עצם התהליך.

מה היא תסמונת „אגודות הכפרים"? — הנכונות לשבת ולהידבר רק עם פלשתינים שפלי רוח, פלשתינים שמלכתחילה אינם „טרוריסטים", המוכנים לדבר רק טובות על ישראל בכלל, ועל המושל הצבאי הספציפי למקום מגוריהם, באופן מיוחד.

רשימת התביעות של פרס מערפאת נועדה לעשות למנהיג אש"ף טרנספורמציה מהותית — ממנהיג גאה של תנועה לשחרור לאומית, ל„מוכתר" חסר שיניים ושפל־ברך, שיסכים לחתום עם ישראל על „סידורי ביטחון", שיוותר על מזרח ירושלים ועל גוש עציון, וכיוצא בזה — העיקר שיגיד מראש אמן לפרוגרמה של ניצי מפלגת העבודה. איש אינו נותן את דעתו על שווי חתימתו של „מוכתר" מעין זה. ברגע שמנהיג ישראלי יבין כי את הסכמי השלום יש לעשות עם תנועה לאומית גאה ולא עם חבורת מתרפסים, יתחולל השינוי הפסיכולוגי בישראל, שיכשיר אותה להכנס למשא ומתן רציני עם אש"ף.

האמת היא שאין בנמצא פלשתיני — גם לא באגודות הכפרים בשעתן — שיהיה מוכן לגלם את דמות „המנהיג המקומי", פרי אשליותיה של ישראל. אפילו מוסטאפה דודין, ראש אגודות הכפרים בימי שרון, הודח בשעתו, כאשר — בשיחה סוערת עם שרון, ערב מלחמת לבנון — הבהיר כי הוא עומד על חיסול ההתנחלויות ועל נסיגה ישראלית מלאה מן הגדה המערבית. אם זאת הנורמה של דודין — יהיה מנהיג פלשתיני שידרוש פחות?

בנאומו אתמול בכנסת השאיר מנהיג מפלגת העבודה, שמעון פרס, סדק לערפאת, על ידי כך שהצהיר כי הוא מוכן להכנס למשא ומתן עם כל פלשתיני, היינו: ערפאת בכלל זה. למעשה, כבר פתח בדיאלוג עם ערפאת מעל גבי האתר, על ידי עצם הוויכוח שהתווכח עימו על פרטי נאומו. פרס אף שיבח את ערפאת, על כי הירבה להשתמש בנאומו במלה „שלום". אבל קשה להשתחרר מן הרושם שפרס מתקשה לדבר עם ערפאת, כמנהיג פלשתיני לאומי גאה, והיה מעדיף לראות אותו לאיזה „מוכתר" זקן ונכנע. היה זה קצת פאתטי לשמוע אותו נוזף בערפאת על שבנאומו לא לקח בחשבון את קשייו מבית, בעוד פרס עצמו פוזל כל העת לראות מה אומרים עליו רבין ושמיר.

האמת היא, שמדיניות נכונה אכן חייבת לקחת בחשבון את קשייו של ערפאת הן בארגון פתח, הן בגורמי הסירוב הפלשתיניים, כשם שעל ערפאת לקחת בחשבון את קשייו של פרס הן במפלגת העבודה, הן בחוגי הסירוב הישראליים.

יחד עם זאת, יש נקודה מרכזית שחייבים להזכיר לאש"ף: הסכם השלום בין ישראל למצרים הושג לאחר תקופה ממושכת של הפסקת אש והסדרי הפרדת כוחות בסיני. גם שלום ישראלי־פלשתיני חייב לעבור תקופת צינון רווח. הפלשתינים חייבים לשאול את עצמם מדוע ישראלים רבים מעדיפים את נשיא סוריה חאפז אל אסד, אף על פי שהוא ידוע באכזריותו, גם כלפי שבויים ישראלים, ולא את ערפאת?! השקט המוחלט בגולן מעניק מימד של אמון בקרב הישראלים ומכשיר אותם יותר לשלום עם סוריה מאשר עם פלשתין לעתיד לבוא.

ברגע שההנהגה הישראלית תבין כי הסכמי שלום יש לעשות עם תנועה לאומית גאה ולא עם חבורת מתרפסים, יתחולל השינוי הפסיכולוגי שיכשיר אותה להכנס למו"מ רציני עם אש"ף

הפלשתינים מודעים לכך — ודי להזכיר את הפסקת האש בדרום לבנון, ערב מלחמת לבנון. דווקא הפלשתינים ניסו לשמור עליה, מול הפרובוקציות של שרון ורפול, וגם בראשית האינתיפאדה ניסו תומכי ערפאת להגיע להבנה עם רבין — ללא הצלחה.

החידוש הגדול במהלכים סביב נאום ערפאת היה, שלראשונה הגיעו האמריקנים לשלב בו הודיעו לישראל על כוונתם להידבר באופן גלוי עם אש"ף. אבל ישראל הדביקה גם אותם בתסמונת „אגודות הכפרים". יחד עם זאת נראה, כי סיכויי האמריקנים להחלים ממנה טובים מסיכוייה של ישראל, ולא ירחק היום והאמריקנים יתחילו להתמקד בחיפושים לפריצת דרך על־פי הנתונים הקיימים היום — לא הנתונים בימים הרחוקים ההם, כאשר קיסינג'ר ניסח את תנאיו להכרה באש"ף. אם אכן ימנה בוש את קיסינג'ר לשליח מיוחד למזרח התיכון, הרי יהיה זה הוא האיש המוסמך לקבוע את הכללים החדשים, ויש לקוות כי הללו יתמקדו ביצירת מצב שבו תהיה לערפאת סמכות מספקת, כמנהיג פלשתיני לאומי, להחליט על הפסקת אש לצורך פתיחת משא ומתן לשלום. „תסמונת אגודות הכפרים" יוצרת מצב הפוך מזה — ישראל מנסה לגמד את קומתו של ערפאת, ובכך היא מעודדת את עמדת הקיצונים, שאינם מוכנים להניח את נשקם.

שלום של אמיצים

(המשך מעמוד 6)

ובהן סוכם על קיום משאל־עם באלג'יריה בשאלת העצמאות. רק למחרת, ב־19 במארס, הוכרז על הפסקת אש בין הצדדים באלג'יריה (אם כי שם היו אלה כמה מן הקולונים הצרפתים, שלא תמיד קיימו אותה). ב־8.4.1962 נערך משאל־העם באלג'יריה ותוצאותיו היו חיוביות — בעד הצעת הממשלה למתן עצמאות, וב־22 באוגוסט היה נסיון התנקשות בחיי דה־גול, שנכשל.

אמנם אין מקום לערוך השוואות היסטוריות, שהרי גם התנאים וגם ההתפתחויות אינם זהים, אולם לקחים תמיד אפשר ללמוד מן העבר — ואולי אף רצוי ללמוד „להתגלח על זקן הזולת". דה־גול היה איש גדול, למרות שאיננו מתלהבים משגעון הגדלות שלו. לכן, הוא ידע מה שאין יודעים אצלנו: אם אמנם רוצים בפתרון בעיה — אין להקשות כמסו השערה, והצד השולט, החזק, יכול לגלות גדלות רוח — שהרי כוחו הוא הערובה הטובה ביותר. לכן צריכים גם אנו להשמיט את התביעה מאש"ף להצהיר על התנגדותו לטרור (דבר שערפאת כבר עשה בז'נבה) ולבצע זאת בפועל: הם יכולים להמשיך בפעולותיהם „ככל יכולתם" — אך גם ידינו לא יהיו כבולות. זאת צריכה להיות הנוסחה.

לדאבוני, אצלנו אין גדולים כדה־גול ואין רוב לאלה הרוצים בשלום באמת ובתמים. האיש הישר היחיד היה הרב ולדמן, שאמר גלויות: אנו לא נסכים לרגע לעולם אתם, כי אנו איננו מוכנים לוותר על ארץ הקודש. כל הפרשנים האחרים, שהתפתלו בפרשנותם את הצהרת ערפאת, היו צבועים, שרק מעמדם ומחוייבותם מנעו מהם לומר את אשר עם לבם: אין על מה לדבר.

הנדסה גנטית בשירות הכבד

חיסון חדש נגד דלקת כבד נגיפית אושר לשימוש על־ידי משרד הבריאות

חיסון חדש ENGERIX — B נגד דלקת כבד נגיפית B, המיוצר בשיטות של הנדסה גנטית, משווק כבר בישראל. החיסון החדש פותח על־ידי חברת התרופות הבינלאומית „סמית־קליין בקמן", שמרכזה בארה"ב, והוא אושר לשימוש על־ידי משרד הבריאות. ישראל היא המדינה ה־32 בה החיסון נמצא בשימוש.

החיסון החדש נגד דלקת כבד נגיפית מיוצר בתהליך של הנדסה גנטית, בניגוד לטכנולוגיה הקודמת המושתתת על נסיוב הדם. החומר החדש חופשי מאנטיגנים והוא גם זמין וזול יחסית. המחיר — 55 ש"ח לערכה.

החיסון חשוב לקבוצות סיכון כגון: עובדי בנק הדם, אחיות, רופאים, רופאי שיניים, עובדי מעבדה, חובשים, שוטרים ולהבדיל, יצאניות ואסירים.

בפגישה עם כתבים אמר נציג החברה המשווקת את החיסון בישראל, כי החיסון יעיל ב־99 אחוזים כלומר כמעט כל המחוסנים פיתחו נוגדנים למחלה. אין נתונים מלאים לגבי משך תקפותו של החיסון. מניחים שאחרי 10 שנים יש לחזור וליטול זריקה נוספת לשם חיזוק ה„מאגר הנוגדני" הקיים. החיסון נבוצע רק ברישום הרופא. המטופל מקבל שלוש זריקות, השנייה חודש אחרי הזריקה הראשונה והאחרונה אחרי חצי שנה. מומלץ לנוסעים לאזורי סיכון לקבל זריקת חיסון. הבעיה היא עם אלה הנאלצים לצאת לאזורים אלה במפתיע.

לפי נתוני ארגון הבריאות העולמי שליד האו"ם מתים בשנה ברחבי העולם 2 מיליון בני אדם מדלקת כבד נגיפית B, כאשר המספר הרב ביותר של קורבנות נמצא במדינות מתפתחות. קיים קשר בין צהבת נגיפית B ובין סרטן הכבד וכן בין מחלה זו ובין שחמת הכבד.

המחלה, בצורתה החריפה, מוצאת את ביטויה בחולשה, עייפות, חום, הקאות וכן צבע צהוב בלובן העיניים. למרות שרק לעתים רחוקות גורמת המחלה למוות, יש בה כדי לאלץ את החולה להיות מאושפז זמן רב, שבועות ואף חודשים, כולל זמן מנוחה והחלמה. החולה עלול להוות לפני הופעת סממני החולי כמקור זיהום. המחלה יכולה להופיע בצורה חריפה או כרונית. החולה יכול שלא להרגיש בהרס הנגרם על־ידי הנגיף. כמו כן הוא עלול שלא לדעת שהוא מהווה מקור זיהום. הווירוס עובר מאדם לאדם דרך הדם, הזיעה, הדמעות, הרוק, הזרע, הפרשות הנרתיק ועוד.

דלקת נגיפית B של הכבד אינה ניתנת לריפוי. החולים חוזרים בחלקם הגדול לחיים תקינים. רק אחוז מסוים לוקה בשחמת או בסרטן. הטיפול האפשרי הוא טיפול־מנע, שמירה על כללי היגיינה וכן חיסון.

בנוגע לאוכלוסיית הסיכון, השמירה על היגיינה נחוצה שבעתיים אך אין בה די. הדבר נכון לגבי אחיות, עובדי מעבדה, רופאים ותיירים או אנשי עסקים המגיעים לאיזורים שם הדלקת הנגיפית נפוצה.

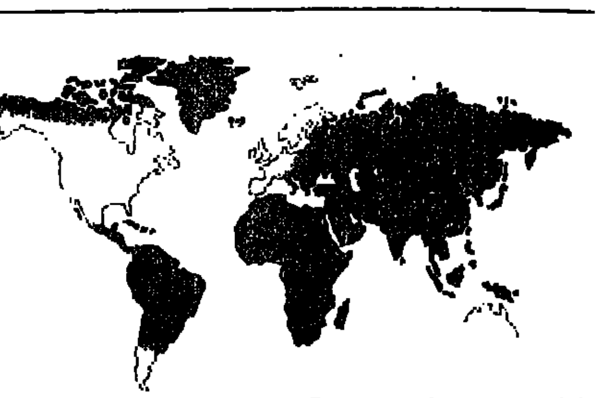

התפשטות נגיף דלקת הכבד B בעולם

עצבים רב־לאומיים

קרני לייזר מתוצרת ישראל, בתוספת לטיפול ביוכימי תוצרת בריה"מ — מרפאים עצבים

העצבים שבמערכת העצבים המרכזית, שניזוקו בתאונה, פגיעה מלחמתית או מחלה, אינם משתקמים — בניגוד למה שאנו יודעים לגבי המצב אצל עוברים או במקרה של פגיעה בעור גם אצל מבוגרים. הבעיה היא כפולה — אין צמיחה מחדש של העצב, כמו כן אין שיקום העטיפה החיצונית של העצבים — המיאלין.

קבוצת נוירולוגים ממכון וייצמן וחוקרים מתל־השומר, העוסקים בשאלת שיקום עצב העין, מצאו דרך להשראה מוצלחת של צמיחת העצבים במערכת העצבים המרכזית של יונקים. לעת עתה לא של בני אדם. פרופ' מיכל שוורץ, ראש צוות החוקרים במכון וייצמן, מזכירה כי העצבים במוח, בחוט השדרה ועצבי החושים השונים, אינם משתקמים אחרי פגיעה קשה. הדבר מוצא את ביטויו בשיתוק הגפיים התחתונות, בעקבות פגיעה בחלקו התחתון של חוט השדרה או כתוצאה מנזק מוחי, שאי־אפשר לתקנו בניתוח. עצבי המערכת המרכזית, בשונה מרקמות אחרות, אינן מייצרות תאים רדומים או לא בשלים (נוירובלסטים), שיהיו נכונים להיכנס לפעולה במקרה של פגיעה עצבית, להחליף נוירונים פגועים או מתים. כאן המצב שונה לגמרי ממה שמתרחש בעת פגיעה בעור למשל.

בהיעדר נוירובלסטים, אומרת פרופ' שוורץ, יכולה מערכת העצבים המרכזית לשקם את עצמה רק אם יימנע מותם של הנוירונים הפגועים ותימצא דרך לגרום לכך שהנוירונים הללו יצמיחו מחדש את סיביהם הארוכים, כלומר האקסונים, ויצליחו ליצור את ה"חיווט" הנדרש להמשך הזרימה של האותות העצביים. הניסיון מלמד, שתהליכים כאלה אינם מתרחשים מעצמם בעצבים פגועים או מעוכים של יונקים בוגרים.

ב־1985 עשתה פרופ' שוורץ וצוות העוזרים שלה ניסיון לעודד שיקום עצב פגוע בהשפעת תמצית המופקת גם כן מעצבים פגועים אך של דגים. הסתבר שתמצית זו השרתה גדילה ורגנרציה בעצב ראייה פגוע של ארנבון. אלא שגדילת האקסונים היתה מעטה ונבלמה במהרה.

במצב דברים אלה עזר לצוותה של פרופ' שוורץ חוקר מאיבילוב, שזה מקרוב עלה מבריה"מ, שם ניסו להשפיע על תהליכי שיקום עצב ראייה בעזרת הקרנה בקרינת לייזר בעוצמה נמוכה. מהניסיון הסובייטי יצא, כי ניתן לעצור תהליכי ניוון כאשר הטיפול הקרינתי החל תוך חצי שעה ממועד פגיעה בעצב.

לאחרונה מצאו החוקרים, כי צירוף שתי הגישות — טיפול ביוכימי וטיפול בלייזר — מביא לרגנרציה (שיקום) רבה יותר ממה שהושג בעבר, עת השתמשו בשיטות הנ"ל, אך בנפרד. נמצאה צמיחת עצבים חסרת תקדים על פני האתר הפגוע, אל עבר המוח. כן התברר, כי 12 אחוזים מכלל הסיבים שצמחו היו עטופים במעטפות המיאלין המבודדות שלהם.

המסקנה היא, שניתן לגרום לצמיחה מחודשת של עצבים בסביבתם הטבעית, וזאת בשונה מטכניקות המבוססות על שימוש בהשתלת עצבים לשם גישור על האיזורים הפגועים וכמסלול שבתוכו גדלים העצבים המתחדשים. יש המקווים שהעצבים "יצליחו" להגיע לנקודות המגע הקודמות שלהם. זה יתן סיכוי לחידוש התפקוד העצבי הקודם.

החוקרים מדגישים, כי ברגע מדובר בניסיון בבעלי חיים, בניסיון לעצור תהליכי ניוון או לעכבם, רק כאשר בולמים תהליכים אלה אפשר לנסות גם לשקם את הנשק.

ממחזרים דם

החשש מהידבקות באיידס גורם, בין היתר, לצמצום משמעותי מאוד בעירויי דם. הנזקקים חוששים מסכנת דם נגוע. המדענים מחפשים על כן פתרונות. מנסים ליצור המוגלובין סינתטי. אחרים עושים להאצת תהליכי יצור הדם בתוך גופו של החולה.

המבוקשת ביותר כרגע היא שיטה של "אספקה עצמית" של דם לעירוי ומחזור הדם. אחסון הדם הוא שיטה טובה במקרה של ניתוח מתוכנן, אלקטיבי כלומר. אך יש כאן כמה וכמה בעיות. אנשים הזקוקים לעירויי דם מאחסנים את הדם שלהם עצמם בבנק הדם. זה עולה כ־200 דולר לשנה לכל מנה ומנה. והיה ובעל הפקדון זקוק לדם שלו עצמו כאשר הוא נמצא הרחק מהבנק, אזי הוא נאלץ להוסיף כסף כדי לכסות את הוצאות ההובלה.

כדי למנוע בעיות אחסון והובלה, מנסים הרופאים לשמר את הדם "הנשפך" במהלך הניתוח. ישנן כבר שיטות שונות לאגירה, טיהור והחזרה של הדם שהמנותח מאבד תוך כדי ניתוח. הדבר חשוב מאוד בעת ביצוע ניתוח לב פתוח למשל. מסתבר שניתן למחזר יותר ממחצית הדם המורק והוצא תוך כדי ניתוח. ב"נורת' ווסטרן הוספיטל" שבשיקגו הצליחו למחזר למעלה מ־90% מהדם. את הדם מנקים ומשתמשים בו לעירוי. הרופאים שכללו את התהליך עד כדי כך שבבית־החולים מבצעים עירויי דם והחזרתו אל גופו של המנותח תוך רבע שעה מזמן איסוף הדם.

אך לא בכל מקרה השיטה עוברת. כך למשל אין די דם במקרה של קורבנות תאונות דרכים, הם מגיעים לחדר מיון וניתוח כאשר הם כבר איבדו הרבה דם. בשביל סוג זה של חולים הפתרון הוא המוגלובין סינתטי. שיטה אחרת מושתתת על הזרקת חלבון בשם אריטרופואיטין, המושג בעזרת הנדסה גנטית, ואשר גורם להאצת ייצור כדוריות אדומות. בדרך הטבע מיוצר ההורמון הזה בכליות. השיטה נמצאת עוד בשלב של ניסויים אשר נתנו תשובות חיוביות. הרופאים מקווים כי ניתן יהיה לוותר על עירויי דם ולגרום לגוף להפריש יותר המוגלובין במקרה של אובדן דם בתאונה. השיטה טובה גם בשביל חולים התלויים בדיאליזה. נציין כי אחוז גבוה מהלוקים בכליות והנזקקים לדיאליזה סובלים מחוסר דם ומאנמיה. כאשר יש צורך בניתוח, אזי חולה אינו יכול בלי עירוי דם.

הרופאים מחפשים שיטות ניתוח החוסכות דם. יש אסכולה בקרב המנתחים הרוגלת בשימוש בלייזרים במקום באיזמל. בשוק הופיע לייזר חדש שאפשר לכנותו לייזר מגע. הוא גורם לסגירה מהירה של כלי הדם שנחתכו במהלך הניתוח. כך למשל, ניתן לחסוך 80% מהדם ההולך לאיבוד בעת ניתוח שד של חולת סרטן. הלייזר החדש אף חודר אל תוך מערכת העיכול וזאת כדי לעצור שטף דם פנימי. כאשר הלייזר החדיש יזכה לתפוצה גדולה, או אז יהפכו הניתוחים ה"כבדים" לניתוחים קלים ופשוטים.

סוף לאובדן הסידן?

חידושים במלחמה באוסטיאופורוזיס ● מכשיר לגילוי מוקדם וכמוסות בשם "אלפא די 3", שפיתח פרופ' אדלשטיין, תרופה העוצרת את תהליך בריחת הסידן מהעצמות

בהרצאה בחוג ויצו בחולון הרצה פרופ' אדלשטיין על אוסטיאופורוזיס או אבדן סידן בעצמות. "בזה שאנחנו, הרופאים והמדענים, מאריכים את תוחלת החיים, אנו גורמים למצב הנקרא אוסטיאופורוזיס. כלומר, אובדן סידן בעצמות", אמר פרופ' אדלשטיין המוכר מהתכנית "תצפית".

לפי סטטיסטיקות שנעשו בעולם, האוסטיאופורוזיס תוקף כל אשה שלישית. האשה המותקפת מתחילה להתכופף ומתקצרת בכדי 20 ס"מ. תפקיד העצמות, ובפרט עצמות צוואר הירך, לשאת את משקל הגוף. מהיום שאנו נולדים ועד ליום שאנו מתים מתרחש בעצם תהליך של הרס ובנייה. עד גיל 20 בערך תהליכי הבנייה של העצם גוברים על תהליכי ההרס. בגיל 20 עד 30 מתהפך התהליך, תהליכי הריסת העצם גוברים על תהליכי הבנייה, ומתחילה ירידה במסת העצם. זהו תהליך טבעי. זוהי הזדקנות טבעית ובנקודה זו האשה נחותה מהגבר.

החוליות בעמוד השדרה הן עצמות ספוגיות. הן שונות מעצמות צוואר הירך הארוכות, ונשברות לעתים קרובות, על־ידי הרבה נשים וגברים זקנים. 20 עד 30 אחוז מהאנשים הללו מתים תוך שנה שנתיים, מסיבוכים שלאחר הניתוח. לפעמים קורה שהעצם נשברת קודם לנפילה. העצם כל־כך דקה ושבירה עד שלא יכלה לעמוד במשקל הגוף.

שיא מסת העצם נמוך יותר אצל האשה מאשר אצל הגבר. בגיל 20 אצל גברים ונשים מתחיל תהליך של בריחת סידן מהעצמות. בשלב מסוים אצל האשה, מתחילה הווסת להיות לא סדירה או פוסקת, וישנו תהליך מואץ מאוד הנמשך מספר שנים (8־5) של בריחת סידן מהירה. כל אשה שלישית אשר תיתקף במחלה תאבד 3 אחוזים ממסת העצם בשנה. כלומר, אחרי 8 שנים בערך רבע ממסת העצם תאבד. אחרי תקופה זו, כשהגוף מתאזן ומתרגל למצבו החדש, כלומר, הפסקת הווסת לחלוטין, מתייצב מאזן הסידן ונעשה פחות או יותר מקביל לזה של הגברים.

יותר נשים מגברים

היחס בגילאים אלה להופעת המחלה: לבני 50 הוא 6:1 לרעת הנשים. כלומר, על כל 6 נשים שיש להם בריחת סידן — גבר אחד. מעל גיל 65 היחס הוא 6:2 לרעת הנשים. לרפואה היום יש פתרון לכל אשה וגבר בעלי בעיה זו.

כאשר הווסת נעשית בלתי סדירה או פוסקת לגמרי, נותנים את אותם הורמונים שבאופן נורמלי הופרשו בגופה מהשחלות, אסטרוגנים, כאשר היתה הווסת סדירה. בעבר, חששו לתת אותם, כי אחוז מסוים של נשים פיתחו סרטן הרחם או סרטן השד. לפני כשלוש שנים החלו הרופאים במתן אסטרוגן בשילוב של הורמון מין אחר הנקרא "פרוגסטרון". הסכנה לסרטן נעלמת ויש יתרון גדול בטיפול המשולב, משום שבגיל המעבר ישנן תופעות שכיחות להפסקת הווסת שהן: גלי חום ויובש בנרתיק. מתן האסטרוגן בשילוב הפרוגסטרון מתגבר על הבעיות הללו.

הטיפול התרופתי צריך להיעשות במשך 10 שנים, ובמקום שהתהליך המואץ יתחיל בעצם בגיל 50, הוא נדחה ומתחיל בגיל 60. כלומר, דוחים את תהליך אובדן הסידן ב־10 שנים, ואז השבר יגיע בגיל 80־90.

אחת הבעיות עם האסטרוגנים היא, שלא כל אשה יכולה לקבל אותם. נשים שסובלות מבעיות כמו יתר לחץ־דם לא מקבלות אסטרוגן, כמו כן ישנן תופעות לוואי שאינן רצויות. לאחר הפסקת הווסת, צריכה האשה לקבל אסטרוגן, לא יאוחר משנתיים לאחר הפסקתה. הרופאים הגינקולוגים בארץ, נותנים כיום את האסטרוגן כטיפול במשך כמה חודשים כדי להקל על הסימפטומים של גיל המעבר.

מה עם נשים שהאסטרוגן לא מומלץ עבורן או שהרופא שלהן לא מתנגד לו? הפתרון הוא כמוסות בשם "אלפא די 3", תרופה שפיתח פרופ' אדלשטיין. תרופה העוצרת את תהליך בריחת הסידן מהעצמות.

לספוג סידן מהמזון

פרופ' אדלשטיין הסביר את מנגנון הפעולה של התרופה: "אנחנו יודעים שאותו ויטמין D שאנחנו מקבלים מהשמש או מהמזון שאנו אוכלים, עובר בגוף גלגולים, ובכליות נוצר חומר שתפקידו לגרום עם מחזור הדם אל מערכת העיכול ולאפשר לנו לספוג את הסידן מהמזון שאנו אוכלים. ללא החומר הזה (ויטמין D) לא ניתן לספוג סידן ממערכת העיכול. ספיגת הסידן ממערכת העיכול תלויה בנו. "האלפא די 3" מכיל חומר שבגוף הופך להורמון. אשה שהווסת אצלה מגיעה למאזן סידן שלילי, מפרישה בשתן יותר סידן מאשר הכמות שספגה במזון. ומאין בא עודף הסידן בשתן? מהעצמות!

"אם נהיה מסוגלים להגביר את כושר ספיגת הסידן במערכת העיכול שלה, נחסוך ב..עצם" ומוסיף פרופ' אדלשטיין, "אלפא די 3 עוזר לאשה לספוג יותר סידן במערכת העיכול, ואז היא מגייסת פחות מהעצם ושומרת על עצמה".

יש כיום מכשיר לבדיקת רמת הסידן בעצמות. המכשיר יצא לשוק בארה"ב רק בחודש מאי השנה והגיע ארצה לפני חודשיים. רמת הקרינה במכשיר זה קטנה מזו שיש למכשיר הרנטגן אצל רופא שיניים. רמת הדיוק במכשיר החדש היא מעל ומעבר. הסטייה — פחות מאחוז אחד, בעוד שבמכשירים הישנים הגיעה רמת הסטייה ל־15 אחוז ואף יותר.

הבדיקה אורכת 7 דקות והתוצאה מתקבלת מיד על מרקע טלוויזיה הצמוד למעבדה. המכשיר בודק מעצמות אגן הירכיים עד לצלעות כשהוא מתמקד על חוליות עמוד השדרה התחתונות שהן: L_1, L_2, L_3, L_4. ונותן לנו במדויק מה מצב הסידן ומה מצב צפיפות העצם.

למכשיר יש זיכרון ארוך מאוד. אחרי כמה שנים, כשהנבדק או הנבדקת באים לטיפול נוסף, המכשיר מוציא את תוצאות הבדיקות הקודמות, כך שאין צורך לשמור את תוצאות הבדיקות והמטופל מקבל טיפול בהתאם לתוצאות העכשוויות.

"אין שלב מאוחר מדי בטיפול", מסיים פרופ' אדלשטיין, "בכל שלב ושלב אפשר לעשות משהו כדי לעכב את ירידת הסידן".

המכשיר החדש נמצא במכון "עצמון", רחוב וייצמן 2 ת"א. שעות הקבלה הן מ־08.00 בבוקר עד 22.00. טלפונים להזמנת תור: 210993, 210989, 210996. הבדיקה עולה 150 ש"ח כולל מע"מ ואפשר להסדיר זאת ב־3 תשלומים.

קופ"ח של ההסתדרות לא משתתפת בהוצאות החכר. קופ"ח מכבי משתתפת חלקית.

רותי ניסנוב

מאחורי הכלאים

זהבה מויס

רצח בסגנון פוטורומן

ביום ו' האחרון, בשעה בה במרבית הבתים בקריית עקרון הסכינה להתכונת מסיימים להוריד את שאריות ארוחת ליל השבת מהשולחנות, נשמעה לפתע מכיוון שכונת עמיחי, שבדרום מערב הקרייה, יריה אחת בודדת, ולאחריה צרור יריות נוסף.

היריה הבודדת שמה קץ לחייה של דליה דקיה בת ה־34 ולמרבית המזל, הצרור הנוסף שנורה לא פגע בבני המשפחה הנוספים שהיו עדים לרצח.

קריית עקרון הוא ישוב קטן בעל אוכלוסיה מעורבת, ברובה אוכלוסייה תימנית. באזור מרחב השפלה, השם קריית עקרון מתחבר אסוציאטיבית עם פשע, סמים, זנות ובעיקר נחשלות חברתית.

בשל כל המאפיינים האלה ואחרים, צורפה הקרייה לפרוייקט שיקום השכונות, ובמשך מספר שנים נדמה היה, כי היא הולכת ומאבדת את תדמיתה השלילית וכי לקרייה, השוכנת באזור גיאוגרפי מצויין, מגיעה אוכלוסייה חדשה וצעירה הרחוקה מעולם הפשע, והיכולה לתרום רבות לחברה בשיקום.

אך לאחרונה מתברר יותר ויותר, כי למרות שהפרוייקט הפיזי, שיפור תנאי המגורים ופני הקרייה, הצליח, הפרוייקט החברתי נכשל. מפי תושבי השיקום חוזרת ונשמעת שוב שוב התלונה על התגברות מעשי האלימות והפשע בשיקום, שעה שלכל ידוע על נוכחותם ותפקודם של סוחרי סמים רציניים בקרייה.

גם סוג סיפורי ההווי והרכיל, המסופרים על־ידי אנשי הקרייה, דומה ושואב את עיקר רעיונותיו וסגנונו מחוברות הפוטורומן.

בקיאות מפתיעה

הרצח שאירע ביום שישי בערב, עת מרבית תושבי הקרייה המסורתיים והדתיים נשארים בבתיהם כדי לקיים את קדושת השבת, גרם לאנשים בבוקר יום השבת, לאחר התפילות, להתכנס בסמוך לבית המשפחה האבלה.

השכנים הרבים גילו מעורבות רבה בסיפור הרומן, עד לפרטיו הקטנים והאינטימיים ביותר. הם גם גילו בקיאות מפתיעה בעבודת המשטרה, העיתונות ומקורותיהם האפשריים.

לשאלה הבלתי־נמנעת נענינו, שכל הקרייה היא משפחה אחת קטנה, וכולנו יודעים מה קורה, מי נוסע למשטרה, את מי חוקרים, מי נעצר, מי לוקח סמים, סוחר בסמים או שותה. "אני למשל אחותו של בכר ז"ל" (עבריין סמים ורכוש ידוע, שהיה אלים במיוחד ונרצח בכלא באר־שבע) "וזוהי אחותי. זאת שהלכה לחפש בשבילכם תמונה של הנרצחת והרוצח היא אשה עלי". שכנה אחרת, שהפגינה בקיאות, היא בת למשפחה המוכרת היטב למשטרה, וכך גם שכנים נוספים.

אלו הגיעו למקום בעקבות השמועה שעשתה לה כנפיים, כי החשוד ברצח יובא לשכונה לשם שיחזור הרצח. מפי כולם נשמעה תלונה אחת: "תאמיני לנו, אנחנו יודעים מה שאנחנו אומרים. רק המשטרה אשמה ברצח הזה. היה כאן בבירור מחדל גדול של המשטרה. תדברי עם האבא סלאה ועם האח מוטי, הבדידות שהלך איתה למשטרה, ותראי."

אהבה נכזבת

מפי המשפחה סיפור מסביר שיער על צעיר מאוהב שהטריד ללא הרף את דליה ובני המשפחה, תוך איומים חוזרים ונשנים. איומים שהמשטרה לא התייחסה אליהם ברצינות, כפי שלא התייחסה ברצינות, לדברי המשפחה, לתלונותיהם וכלל שהיומנאי טרח לרושמן או רשמן תוך זלזול ברצינות התלונה. עניינה לציבור ואיום על בני המשפחה שסירבו להתפנות מהתחנה.

רק לאחר הרצח התברר לבני המשפחה ולמשטרה, לפי טענת המשפחה, כי זה שאיים עליהם מספר פעמים בנשק, בסכינים ורימונים, ריצה כבר עונש מאסר על ירי ללא הבחנה בעל גג בית באשדוד, בשל אהבה נכזבת. לאחר ששוחרר ממאסרו חזר לסורו, אך עובדה זו לא מנעה מהרשויות המתאימות להפקיד בידיו של הרוצח הפוטנציאלי, שמימש כבר פעם את כוונותיו, כלי נשק נוספים, בהם שם בשבוע שעבר קץ לחיי חברתו. הנרצחת ביקשה להשתחרר מאהבתו החונקת והחולנית משהו, מה עוד שלבני המשפחה הנדהמים נודע, כי האיש אינו חופשי מבחינה חוקית לשאת את דליה לאישה.

גודל האסון

בחיפוש שערכה המשטרה לאחר הרצח בביתו של החשוד היא מצאה את הרימון שבני המשפחה התלוננו עליו במשטרה, אך זו סירבה להתייחס לתלונתם.

במשטרת רחובות לעובדה זאת מציינים, כי לא נרשמה ולו תלונה אחת של המשפחה כנגד החשוד ברצח. וכי התופעה של האשמת המשטרה במחדל לאחר הרצח מוכרת להם. עוד אומרים שם, כי ביום הרצח עצמו, עוד בטרם קלטו בני המשפחה את גודל האסון שירד עליהם, שמעו איך האב מתנפל בשצף קצף על אחד מבניו, שסירב לבוא עימו בתחילת השבוע לתחנה כדי להתלונן כנגד החשוד ברצח. המשטרה טוענת עוד, כי אם היו מגישים אז תלונה למשטרה, היא היתה מזהירה את הרוצח או לפחות בודקת את טענותיהם. שכנים ספקניים ענו לכך, "קודם כל האבא והאח מוטי היו בתחנה, והתלוננו על יואל שבא אליהם עם רימון במכנסיים."

האב סלאה אומר: "בטח היינו שם. סיפרנו לשוטר על אשתי שהיא חולה, התעלפה ממנו, ולקחנו אותה במונית לבית החולים ושכנלנו היא בכלל התעלפה. הוא נסע איתנו במונית עד לבית החולים קפלן בשביל שלו בתוך הכיס הוא כל הזמן משחק ברימון. כנס לא קרה אז כלום. אז מה לא הלכתי למשטרה?"

השבוע תפס הרצח של דליה השכנה, "זאת הקטנה והנחמדה שעבדה בחנות ברחובות ויצאה עם ההוא הקטן הזה מאשדוד, שבסוף הרג אותה," את המקום המרכזי בחדשות הקרייה. ועוד אמרו: "מסכנה, לא היה לה מזל בחיים. בכלל לא הלך לה".

חתול ועכבר

יביא בעקבותיו הניסוחי שולץ. שלשום היה נראה שזה רק עניין של זמן קצר עד שהיא יתקרב לגבורי ו־בינונו" — ייפתח הדיאלוג בין ארה"ב ואש"ף.

זה יהיה רגע קשה לישראל. במיוחד לישראל של שמיר. שמעון פרס ויצחק רבין העדיפו בעבר תנאים דומים לאלה של ארה"ב להידברות עם אש"ף. לשמיר תנאים אחרים, אם בכלל. לפי גירסה אחת הוא יסכים להידבר עם אש"ף רק אם אש"ף, נוסף על שלושת התנאים הידועים, ימחק גם את שני הסעיפים באמנה הפלסטינית המדברים על השמדת ישראל. לפי גירסה אחרת, וזו הגירסה שאני מכירה — שמיר לעולם לא ידבר עם אש"ף, ולא משנה איך ובמה אש"ף ישתנה.

בינתיים, בונה שולץ לארה"ב בשקרנות דיפלומטית בינלאומי נצי יהודי. תחילה בודד את ארה"ב באו"ם בהחלטתו לא לתת לערפאת להיכנס לארה"ב, ועתה הוא מבודד אותה בהצבעת תביעות, שלדעת רוב מדינות העולם ערפאת כבר ענה עליהן. "ארה"ב משחקת עם אש"ף משחק של חתול ועכבר. זה נעשה כבר נבוז. אנו עלולים לאבד את עיתונו ביתיותנו באיזור", אמרה גורם קיפל ממכון ברוקינגס. "ערפאת הלך הכי רחוק שהוא יכול מבחינת הפרשנות של החלטות האו"ם. הוא בא מאוד לקראת תביעות שולץ. אבל אני סבור, שכל מה שערפאת יאמר — שולץ לא יאמר כן", אמר פרופ' הישאם שרבי מאוניברסיטת ג'ורג'טאון. "לוא הייתי שולץ, הייתי אומרת, שבנאום ערפאת יש התקדמות, והייתי שולחת נציג כדי לבדוק את כוונותיו", אמרה ריטה האוזר, יו"ר משלחת המנהיגים היהודים שנפגשו עם ערפאת בשטוקהולם.

עמדת שולץ לוחצת על ערפאת. אולי יצליח בימים הקרובים לעשות את הצעדים הדרושים. הלובי הערבי בוושינגטון לא מסתיר את מורת רוחו מן המצב ותולה תקוות רבות בממשלת בוש יותר מצד הממשל הבא של ג'ורג' בוש. לעת עתה הודיע בוש, כי גם הוא יקדם בברכה כל התקדמות. אך עליה להיות בכל אחת משלוש הנקודות שהציבה ארה"ב. הלובי הערבי עלול להתאכזב. אם יום אחד ייאלץ ערפאת וגם יצליח להודיע על קבלת שלושת התנאים של ארה"ב, יוכל שולץ לומר לעצמו, שבהתמדתו ובעיקשותו הקים את מדינת הפלסטינאים, או לפחות איזשהו בית לאומי לפלסטינאים בארץ־ישראל.

שליחות במחירי הפסד

את י.א. מהקיבוץ שלי ראיתי עומד ליד מבנה המולבר ודמעות בעיניו. לאחר 40 שנות עבודה בקיבוץ הורישים ממני למנן מתקציבו השנתי הדל גם את נייר הטואלט. בן 60, עדיין בבגדי עבודה כחולים, הוא עובד מדי יום 8 שעות במפעל המתכת של הקיבוץ. את בנותיו ונכדיו המתגוררים בדרום הארץ לא יוכל לבקר בקרוב — הקיבוץ, במצוקתו הקשה, הקציב לו 11 ש"ח בחודש בלבד לנסיעות בתחבורה הציבורית.

בסוף השבוע קראתי את רשימתו של נחמיה שטרסלר, העורך הכלכלי של עיתון "הארץ", בגנות בקשתה של התנועה הקיבוצית לסיוע כלכלי מהמדינה. מהדברים של חתן פרס סוקולוב לעיתונות התרשמתי כי הוא מבין אולי בכלכלה, אבל הרבה פחות בציונות.

ככתב צבאי, אני יכול לספר על בעיה קשה בה התחבט באחרונה קיבוץ מצובה שבגליל המערבי. מפקד חטיבת "גולני" סיפר לי על דילמה במזכירות הקיבוץ — האם להפנות את סגן יואב, מפקד פלוגה מצטיין בחטיבה, למערכת היצרנית בקיבוץ, ולהפיק ממנו את המירב והמיטב לטובת ביתו הקיבוצי, או לאפשר לו להמשיך ולשרת את חטיבת גולני ב"מחירי הפסד". החלטת הקיבוץ היתה, כפי שאני וכפי שמפקדי צה"ל מצפים מהתנועה הקיבוצית, ולא כפי שמצפה נחמיה שטרסלר, אם אכן הבנתי את טיעוניו.

בשלש השנים האחרונות פעלו התנועות הקיבוציות ללא לאות כדי להחזיר מפקדים נבחרים משירות מילואים לשירות קבע בצה"ל. כידוע, החבורה הזאת של קצינים היא המובילה בדרך כלל בקיבוצים. הם משמשים כרכזי מפעלים, מרכזי משק, גיזברים וכיו"ב. התנועה הקיבוצית לא עשתה את החשבון הנכון, על־פי שטרסלר, והחזירה ארבעה אלופי־משנה למקומם כמפקדי חטיבות בצבא, מהלך לא־כלכלי לכל הדעות.

לפני שנתיים נהרג בתאונת מטוס טייס צעיר בן קיבוץ עין־שמר. לאחר נפילתו חש הקיבוץ הארצי מחוייבות למלא את מקומו בחיל האוויר — פעילי הביטחון דרשו וגייסו לשירות מלא בחיל האוויר טייס אחר מקיבוץ געש, ששכרו בצבא אינו מגיע לשליש מהרווח שיפיק במפעל הקיבוצי.

דובר צה"ל פירסם באחרונה, כי 30 אחוז מבוגרי קורס הטיס הינם בני קיבוצים. מספר מהמם, המוכיח כי תרומתה של התנועה הקיבוצית ל"דובדבן שבקצפת" השירות הצבאי גבוהה פי עשרה מחלקה היחסי בחברה הישראלית. טייסים צעירים אלה בני הקיבוצים, משרתים בדרך כלל תקופות ארוכות בחיל האוויר, לא במפעל של הקיבוץ או בשדות הכותנה. האם מדינת ישראל יכולה את ההפרש?

האם חושב נחמיה שטרסלר שהתנועה הקיבוצית צריכה להחזיר את פעיליה ובניה אל המפעלים והשדות, גם מצה"ל ומהיקף הביטחון האחרות?

התנועה הקיבוצית, למרות מצבה הכלכלי הקשה, ממשיכה להוביל עוד כמה מהלכים "לא כלכליים". הקיבוצים הצעירים [illegible] אליפז, ועוד רבים בדרום, בגליל, בנגב ובערבה, נאבקים על קיומם. את הנקודות האלה מאיישים בני נוער צעירים שהתחנכו על ערכי מולדת בתנועות הנוער, בארץ ובחו"ל, נקודות אותן מחייבים היורדים, הם או בניהם, להתיישב בערבה ובנגב. [illegible] הקיבוצית להכריז היום כי לאור מצבה הכלכלי הקשה, היא מתקפלת מהנגב, מהערבה ומיישובי העימות.

כחניך חברת נוער, שהתחנך בקיבוץ להכות חביבה בתקופה [illegible] טובה של התנועה הקיבוצית, אני עד גם היום לכך [illegible] הקשה, ולמרות העובדה שמימון הסוכנות ושאר הגורמים [illegible] — הקיבוץ הארצי והתק"מ ממשיכים להפעיל לחצים על הקיבוצים כדי שיקלטו חניכי חברות הנוער לקיבוצים, למרות שכל כלכלן מתחיל יקבע כי זהו בהחלט צעד לא־כלכלי. התנועה הקיבוצית הנאבקת על המשך קיומה כחברה, מספקת גם 90 אחוז מהמתנדבים לגבי חיילים בודדים בכלל בצה"ל. יש אומנם סיוע כלשהו [illegible] אך האם נבחן ההיבט הכלכלי של העניין עד סופו?

יש כנראה מספר דברים שנחמיה שטרסלר לא ידע, או שכח בכותבו את מאמרו נגד הזעקה של התנועה הקיבוצית.

אין ויכוח בינינו אשר לצורך להציג תוכנית הבראה רצינית [illegible] לבקש סיוע מקופת המדינה. אולם, כפי שאני מכיר את הקיבוץ [illegible] ואת הקיבוץ הארצי, גם אם לא יאכלו ארוחות־ערב או [illegible] יוקפאו תקציבי ההלבשה והנסיעות, הם ימשיכו לקלוט את [illegible] מהתפוצות, את חברות הנוער ולעודד בנים לשירות קבע.

אבי בניה

מבזקים כלכליים

שווקים חדשים

■ הצלחתה של חברת **סאיטקס** בהעברת תמונות צבע נדירות במהלך אולימפיאדת סיאול עשויה לפרוץ לה שווקים חדשים בדרום־מזרח אסיה ובשוק העולמי בכלל. מערכות משוכללות של סאיטקס הותקנו באחרונה והופעלו בהצלחה משני עברי ים סין. 27 תמונות הצבע ששודרו במהלך האולימפיאדה הופיעו בחמישה גליונות אולימפיים ביפאן, בשיתוף פעולה בין שני לקוחות סאיטקס — חברת קוריאה קוואנג־יאנג, שהיא מכון הפרדה בסיאול, וחברת טופאן בטוקיו — הביאו להתקנת מערכת תקשורת של סאיטקס משני צידי הים הסיני. טופאן, אגב, היא הלקוח הגדול ביותר של סאיטקס ביפאן ונחשבת למדפיס השני בגודלו בעולם. במהלך האולימפיאדה הצליחו מערכות סאיטקס להעביר בתוך פחות משעתיים תמונה דרך כל שלבי הדפוס, סקירה לתוך מערכת סאיטקס בקוריאה, דחיסה ושידור ליפאן, קליטת תמונה בטוקיו, פיענוח ועיבוד צבע והפרדה ל־4 פילמים. ציוד התקשורת ומנגנוני הדחיסה איפשרו שימוש בקווי טלפון מסחריים ללא אובדן איכות.

עתה, כך מעריכים בענף, עשויה הצלחה זו להביא לסגירת עסקות חדשות של החברה הישראלית בחלק זה של העולם.

מגרשים בכפר־סבא

■ בימים אלה, כאשר היצע המגרשים באיזור השרון, ובעיקר בכפר־סבא, קטן מאד, החלה סוכנות אנגלו סכסון כפר־סבא במכירת מגרשים פרטיים בפרוייקט "נחלת יהודה" הסמוך למרכז העיר — מסר מוריס שיפמן מסוכנות אנגלו סכסון. השלב הראשון מיועד לבניית 20 קוטג'ים בשכונה המונה כ־100 קוטג'ים. לדבריו, שיטת המכירה שמציעה החברה מביאה להקטנת ההוצאות, כיוון שהיא מאפשרת לקבוצה להתאגד לצורך תכנון ופיתוח השטח. עם זאת, ניתן גם לרכוש מגרשים לבנייה עצמית.

גודל המגרשים — כ־300 מ"ר בממוצע, במחיר 74,500 דולר בממוצע. מגרשים ספורים מוצעים בסכום של יותר מ־105,000 דולר. החברה מציעה ללקוחותיה משכנתא של עד 20,000 דולר למגרש.

רכשו את "מן"

■ קבוצת משקיעים, המיוצגת על־ידי עו"ד יעקב קומיסר, רכשה השבוע את השליטה בחברת השימורים מן. מניות החברה הוחזקו על־ידי **עסיס**, ועל־ידי החברה הבינלאומית לפיתוח בישראל (השייכת לקבוצת לנצקר־רובינשטיין). שתי החברות החזיקו יחד ב־84.1% מכוח ההצבעה ב"מן" וכ־73 אחוזים בהון. קבוצת קומיסר שילמה תמורת המניות סכום של 520 אלף שקל.

בעקבות העיסקה בוטלו הערבויות שניתנו ל"מן" על־ידי "עסיס" (בסכום של 3.1 מיליון שקל) ועל־ידי לנצקר־רובינשטיין (בסכום של 200 אלף דולר).

לנצקר־רובינשטיין, יחד עם החברה הבינלאומית לפיתוח, תקבל גם כ־70% מהתמורה שמקבלת עסיס עבור מכירת המניות. חלקה של עסיס בעיסקה הוא כ־370 אלף שקל.

בהודעה שמסרה עסיס לבורסה היא מציינת, כי נגרם לה הפסד הון ממכירה זו.(א.ש.)

אושרו תוכניות

■ 8 תכניות, בהן הקמה של מפעלים חדשים והרחבה של מפעלים קיימים, בהיקף של 22 מיליון דולר, אושרו השבוע על־ידי מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר. לדברי עודד שמיר, מנהל מרכז ההשקעות, התכניות שאושרו יביאו עם השלמתן להיווצרות 415 מקומות עבודה חדשים, ולתוספת יצוא של 18.5 מיליון דולר. התכניות שאושרו הן בתחומי המתכת, גומי, נתכת, כלי כתיבה ובתי מלון.(א.ש.)

ערך: לוי מורב

פילפל

כור — מחול הנושים

שלמה פרנקל

ענני העשן שכיסו עד לאחרונה את שדה המערכה המתנהלת סביב קונצרן כור מתחילים כבר להתפוגג, ותמונת שדה הקרב מתחילה להתבהר:

בנקרס טראסט האמריקני מסרב להסיר את תביעתו לפירוק הקונצרן ההסתדרותי, ותוצאות ההתכנסות של הבנקים האמריקניים והאירופיים בלונדון עלולות להעביר נושים נוספים לצידו של בנקרס טראסט. הבנקים הישראליים, לעומת זאת, שגם נציגיהם הגיעו ללונדון, מתנגדים לתביעת הפירוק, שסיבוב נוסף בדיון בה ייערך בבית המשפט הישראלי ב־20 בדצמבר.

כלומר, בשדה הקרב נערכים זה מול זה, למלחמה חזיתית, שני מחנות של נושים: מצד אחד, חלק גדול (ואולי כל) הבנקים האמריקניים והאירופיים, להם חייב קונצרן כור בערך 400 מיליוני דולרים; ומן העבר האחר, הבנקים הישראליים, להם חייב הקונצרן סכום כפול מזה בערך, כ־800 מיליון דולר.

אם יזכו הבנקים הזרים, ובית המשפט יחליט על פירוק, ימונה לקונצרן כונס נכסים שייחסל מה שצריך, לדעתו, ימכור את כל השאר למרבה במחיר ויחלק את השלל בין הנושים. אין שום סיכוי שמישהו מהנושים יקבל את כל חובו בחזרה, אבל הם יקבלו חלק, ומה שהכי חשוב — במהירות יחסית. אם יזכו הבנקים הישראליים (כלומר, בית המשפט ידחה את החלטת הפירוק), ייפקח קונסורציום של הבנקים על המתרחש בכור, הקונסורציום יסגור את המפעלים שאין סיכוי להבריאם, ינסה למצוא שותפים למפעלים שאפשר להפוך לרווחיים ויגרוף את כל רווחיהם של המפעלים המעטים שמרוויחים, לכיסוי מהיר ומלא ככל האפשר של החובות. תכנית ה"הבראה" או "המיסגה" שהגיש מנכ"ל כור תוכל לשמש נקודת מוצא — אך הקונסורציום של הנושים יוכל גם לתבוע שינויים מרחיקי־לכת בתכנית הזאת, הכל לפי צרכיו, שהם, כאמור — החזר מהיר ומלא ככל האפשר של החובות.

בכל אחד משני המקרים, יושלם בפעם המי־יודע־איזו תהליך מוכר מאד בהיסטוריה הכלכלית של מאה השנים האחרונות — העברת חברה תעשייתית לבעלותם (למעשה) של הבנקים הנושים. וכמו תמיד, מתלבטים הבנקאים בין מכירת הנכס שנפל לידיהם ובין מיצוי מהיר של הרווחים, לבין המשך המעלתו.

אין שום ספק, שלבעלי הקונצרן והיום — ההסתדרות וחברת העובדים שלה — חלק גדול באשמה להתרחשותו של התהליך הזה. במשך שנים הם ישבו בחיבוק ידיים, והניחו להנהלת הקונצרן להוליכו מרוחי אל רוחי. וההנהלה הזאת, היא שגרמה להפסד העצום הראשון.

אך היה גורם נוסף, שפעל בעוצמה מיוחדת בארבע השנים האחרונות, ושימש קטליזטור רב־עוצמה להתמוטטותו של כור — מדיניות הריבית של ממשלת ישראל (ובנק ישראל איננו אלא סוכן של הממשלה לצורך זה). הריבית הגבוהה כל־כך שהונהגה בישראל, היא שהריצה את אנשי הכספים של כור אל הבנקים הזרים — והיא גם שהביאה את הבנקים הזרים לישראל, שהרי כאן הם יכלו לקבל על כספם ריבית גבוהה ביותר — שלגבי הקונצרן, ובהשוואה לריבית שביקשו הבנקים הישראליים — נחשבה נמוכה, ולכן כדאית. הריבית הזאת הכפילה ושילשה את החוב שנוצר בגלל מחדלי הניהול של כור.

כל זה היה יכול לשמש נושא מרתק למחקר על השפעותיה של מדיניות מוניטרית על התרחשויות כלכליות, אילמלא היה מדובר גם בגורלם הפרטי לגמרי של עשרות אלפי אנשים, שהיום יש להם מקום עבודה ומחר הם עלולים להישאר בלעדיו, שלא לדבר על כך שהתמוטטות של כור, ועשרות אלפי עובדים שייפלטו לרחוב, עלולים להביא לתגובת שרשרת בכל המשק הישראלי, שקשה אף לשער את ממדיה.

אבל מהתנהגותם ומהתבטאויותיהם של אנשי האוצר ובנק ישראל עד כה, אפשר להבין כי הם רואים במתרחש בכור חלק מן התהליך החיובי של ייעול המשק, ושל הפיכת אבטלה סמויה לאבטלה גלויה — תופעה שאינה קיימת כלל, כמובן, במשרד האוצר ובבנק ישראל עצמם.

הליכוד — מפופוליזם כלכלי לתאצ'ריזם

בעוד פוליטיקאים מהליכוד ומהמערך משיבים בדיוניהם על חלוקת העוגה השלטונית, עוסקים פקידים באוצר ובבנק ישראל בניסוח תכניות כלכליות לתקופה הקרובה, תכניות אשר יהוו מעין "כהדריום" לקדנציה הבאה. רבים מאותם פקידים מבקשים להתרכז בסדרה של רפורמות מבניות במשק, ולא רק בתכניות לטווח הקצר.

ההנחה הסמויה בכל אותן תכניות היא, כבעיות המיתון והאבטלה הגוברת הן בסך־הכל תופעות חולפות. על המדיניות הכלכלית להדגיש את הצורך בשינויים מבניים, טוענים אותם פקידים: בבוא הזמן ייפתרו מאליהן גם בעיות התעסוקה והפעילות במשק, ללא צורך בהתערבות ממשלתית מרחיבה.

בשעה זו עדיין לא ידוע אם שר האוצר הבא יהיה שמעון פרס, או האם משה נסים יישאר בתפקידו. ללא ספק, לתוצאות ההסכם הקואליציוני חשיבות בקביעת המדיניות הכלכלית. אם האוצר יהיה בידי פרס, תהיה אוזן קשבת לתעשיינים, לקיבוצים, לחברת העובדים וליתר ההתיישבות. נסים, לעומת זאת, ינסה להמשיך במדיניות הקיימת אשר למגזרים אלה, תוך הוצאה גדולה יותר במה שנוגע למוסדות דת והתנחלויות.

אך סדר היום הכלכלי של הממשלה הבאה ייקבע לא רק על־ידי דרישות מפלגתיות. אין ספק שדרישות אלה יקבעו את גודל ההוצאה הממשלתית בשנים הקרובות, אך זהו בעיקרו נתון "טכני". מה שחשוב לא פחות הם הלחצים הכלכליים והחברתיים העומדים מול הממשלה הבאה, והתשובות הפוליטיות והרעיוניות שיינתנו ללחצים אלה.

ישראל נתונה כיום במשבר פוליטי וחברתי. הדבר השתקף בתוצאות הבחירות בנובמבר. התיקו בין הגושים, אובדן האמונה במוסדות הפוליטיים בקרב מגזרים רבים באוכלוסייה, התחושה הגוברת של יאוש בקרב השכבות שבתחתית סולם ההכנסות — כל אלה הם היבטים של אותה בעיה. משבר זה עומד מאחורי דפוסי ההצבעה של שכבות רחבות באוכלוסייה. בעיני רבים מהם, המוסדות הפוליטיים של המדינה, ערכיה התרבותיים והנורמות החברתיות שלה, אינם לגיטימיים עוד. חרמות ונדרים אינם פולקלור: הם ביטוי לשבר עמוק.

ליברליזם חדש

מצד שני, הרעיונות הכלכליים והחברתיים השולטים זה מספר שנים בחיים הפוליטיים בישראל מאופיינים בנטייתם ל"ליברליזם החדש" מבית מדרשם של השמרנים בארה"ב ובאירופה. רעיונות אלה הגדירו מספר מטרות, אשר בינן לבין האוכלוסייה הנתונה במשבר, אין ולא כלום. רעיונות "ליברליים" אלה הם המגולמים בתכניות בהן עוסקת בימים אלה הפקידות הבכירה באוצר ובבנק ישראל. מעבר לדגש ששמים פקידים אלה בצורך להוריד את האינפלציה לרמה חד־ספרתית, יש בתכניותיהם כדי להצביע על כיוון המחשבה הכלכלית־מדינית בישראל.

מה שפקידות זו רוצה הוא להביא לירידה משמעותית בתפקיד הממשלה במשק ובחברה. אופרטיבית, מציעות אותן תכניות לקצץ בתקציב הממשלתי כבר בחודשים הקרובים, ביותר ממיליארד ש"ח. כל השינויים המוצעים בתוכניות מעוגנים בנטייה האידיאולוגית השוררת כיום באוצר ובבנק ישראל. בין הרעיונות המוצעים ניתן למצוא כי —

● יש להעביר לידיים פרטיות חלק ניכר מהשירותים החברתיים, כמו חינוך ובריאות. על הממשלה לתבוע תשלום עבור שירותים חברתיים שישארו בידיה;

● יש לצמצם, ואף לבטל את הסכמי העבודה הקיבוציים. תוספת היוקר וחוק שכר מינימום יבוטלו או ירוקנו מתוכן;

● יש להסיר פיקוח משוק ההון ולהביא למינימום את התערבות הממשלה בתחומי המשק השונים.

זוהי תמונת התכנית ל"סדר היום" [illegible] הכלכלי בישראל. [illegible] להלוקה מחדש של תכניות [illegible], אך נקודה זו אף לא היתה [illegible] השמרנית.

אימוץ תכניות אלה אינו מהווה צעד "טכני" בלבד. אם התכניות יבוצעו [illegible], יהווה הדבר תמורה בעמדות ובאסטרטגיה של הקבוצות הפוליטיות הראשיות בישראל.

לגבי הליכוד, הפירוש של אימוץ רעיונות אלה יהיה הסלמת התהליך שהחל כבר בקדנציה הקודמת, של נטישת הפופוליזם המסורתי שלו לטובת הליברליזם של גבירי תנועת החרות. ירידת קרנו של דוד לוי היא מסמלת תמורה זו בקרב אנשי הליכוד.

נטישת אוכלוסיית המצוקה

מבחינת אנשי הליכוד, הנטייה לאידיאולוגיה השמרנית בתחום הכלכלי תהיה משמעות גדולה. במשך שנים היה הליכוד האלטרנטיבה בעיני כל מי שנפגעו מהמדיניות של מפלגת העבודה על מוסדותיה, להתייצב עם החוגים כדי לעודד צמיחה כלכלית. אימוץ רעיונות "תאצ'ריסטיים" פירושו יהיה לנטוש את אוכלוסיית המצוקה, את אנשי הצווארון הכחול ואת תושבי השכונות ועיירות הפיתוח [illegible] הרבנים וה"באבות" לפניהם, והפיכת האוכלוסייה הזאת לשולית [illegible] פוליטית. עיקר המאבקים יהיה בקרב מעמד הבינים, אשר יצמח ויתחזק בצורה של [illegible] שמרנית.

מפלגת העבודה הצליחה עם מציאות זו כבר לפני שנים. נותרה, איפוא, השאלה אם השמאל יוכל להופיע כאלטרנטיבה כבירה בקרב אותו ציבור שיצטרך לשלם עכשיו את מחיר התכניות הנרקמות באוצר ובבנק ישראל.

אילן אברהם

חדשות המשק

מחקר

אי־שוויון לנשים

עובדות יותר, מקבלות פחות

ממחקרים שפורסמו באחרונה ע"י שלוש אוניברסיטאות בישראל עולה, כי למרות הגידול המשמעותי בשיעור השתתפות הנשים בכוח העבודה, העומד היום על כ־40 אחוזים, מתבצעת נגדן אפליה גלויה בתנאי שכר. כן חלה נסיגה משמעותית בקידומן המקצועי של נשים בעבודה. עיקרי המחקרים מופיעים בירחון נעמת שיצא החודש.

מחקר שערך ד"ר הברפלד מהחוג ללימודי עבודה באוניברסיטת ת"א, בשיתוף עם ד"ר יהודה שנהב, מסתבר כי הנשים בישראל מופלות לרעה בתנאי שכרן בכלל היותן נשים.

לצורך המחקר נבחרה חברה גדולה למחקר, פיתוח תכנון וייצור, ובה ציבור עובדים רב־גוני — מהנדסים, אנשי מקצוע, עובדים מכניים, פקידים, עובדי ייצור וצוות נלווה. סה"כ כ־5,000 מועסקים, 27 אחוזים מהם נשים.

מהמחקר עולה, כי המשכורת הממוצעת בחברה היא שוות־ערך ל־1,583 דולר בחודש. אולם בעוד השכר הממוצע של הגברים הוא 1,652 דולר לחודש — השכר הממוצע של נשים הסתכם ב־1,071 דולר לחודש בלבד, ב־35 אחוז פחות מהגברים וכ־30 אחוזים מהשכר הממוצע במפעל. השכר הממוצע המשולם לגברים בגין שעות נוספות הוא 60.8 דולר לחודש. לנשים — 7.2 דולרים בעבור אותן שעות, כלומר ב־88 אחוזים פחות מהגברים.

ממצאים דומים קיבלה ד"ר דליה מור מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת תל־אביב. במחקר על תחומי שירות בארגון תעשייתי (ספטמבר 88), שערכה בשיתוף עם ד"ר גדעון פישלזון מהחוג לכלכלה. המחקר נעשה בקרב 400 עובדיה של חברת תרופות מהגדולות בישראל, שבה שלושה אגפים: מחקר ופיתוח, ייצור ומינהל.

נמצא, כי רוב העובדים באגף למחקר ופיתוח, כמו גם באגף הייצור, הם נשים, ואילו באגף המינהל הגברים הם הרוב, והם משתכרים כמו עמיתותיהם מהאגף למחקר ופיתוח, אף־על־פי שעבודת תפקידיהם נמוכה בהרבה. אפליה נוספת זו בולטת עוד יותר באגף הייצור, שם לגברים משרות בכירות יותר. עוד נמצא, כי הנשים בכל מחלקות האגף נדחקות לעיסוקים הנמוכים ביותר, כמו אריזה, בלא קשר לגדל העסקתן התעסוקתית החינוכית.

שנה גרועה בביטוח

1988 תהיה שנה גרועה לענף הביטוח האלמנטרי, יותר מאשר 1987 — אמר אתמול שבתאי אנגל, יו"ר איגוד חברות הביטוח, במסיבת עיתונאים לרגל האסיפה הכללית בענף.

בנתונים שפרסמו 12 חברות ביטוח ולא כולל הסנה וכלל עולה, כי הפסדיהן במחצית הראשונה של השנה גדלו ריאלית ב־114 אחוזים והסתכמו ב־19.1 מיליון שקל, ועוצמת 6.3 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

לדברי אנגל, המחצית השנייה של השנה לא תהיה טובה יותר, בין היתר בגלל הגידול במחיר שלוח תביעות והתחרות הפרועה בענף. הוא ציין, כי העלאת פרמיות הביטוח כ־5 אחוזים שהוחלט בספטמבר נאכלה ברובה על־ידי העלאת מחיר העבודה במוסכים ב־20 אחוזים.

בהתייחסו לענף רעידות האדמה ציין, כי רק מחצית הדירות הפרטיות בארץ מבוטחות כנגד רעש אדמה. חברות הביטוח משלמות למבטחי משנה 8.0 פרומיל עבור ביטוח זה, אך מותר להן לגבות מהלקוחות רק 1.0 אחוזים.

מבקשי להעלות תעריפים

בנושא האינתיפאדה אמר אנגל, שביום נאלצות חברות הביטוח לשאת בחלק ניכר מנטל תשלום התביעות בגין נזקי האירועים בשטחים. מבלי שיוכלו להגביל פרמיה מתאימה. לשיבה דבר היא, שעל מנת להכל כספים מהארגונם יש צורך להוכיח שאבן בידה באירוע שמקורו באינתיפאדה. עם זאת אמר, שהרגע אין כל בקשה קונקרטית להעלות את התעריף של ביטוח הרכוש או ביטוח החובה ברכב. אך נראה כי בשבועות הקרובים תוגש בקשה כזאת, לאחר שהחברות יתבעו בבנייה יש להעלות את התעריפים.

אייל שגב

ציפייה לעליית הריבית

בבנקים שוררת בימים אלה ציפייה לעליית הריבית במכרזי המוניטרי של בנק ישראל המוצע היום. לפי הערכות הבנקים, תגיע הריבית לשיעור גבוה מ־25 אחוזים, בעקבות הודעת בנק ישראל, לפיה אין בכוונתו להגדיל את כמות הכסף העומדים לרשות הבנקים במכרזים המוניטריים בסוף החודש.

המכרז האחרון נסגר בריבית ממוצעת של 24.6 אחוזים, כאשר נקודת החיתוך היתה 24 אחוזים. הודעת בנק ישראל עוררה בבנקים חששות מפני מחסור בכספים, לנוכח שביום יש להם עודפי נזילות והם מנצלים רק מחצית מההלוואה המוניטרית הניתנת להם כ־19%.

"צפוי", שעד אתמול עמדה הריבית על פקדונות גדולים (מכבון) על 20 אחוז, שפירושם עלות של 23 אחוזים לבנקים. אילם באיזור החשש מפני מחסור בכספים, שפירושו ביום גליבה להלוואה מוניטרית יקרה בריבית של 34 אחוזים, עלול לגרום לכך שהבנקים יבקשו ליקריין לעצמם עודפי כספים בריבית של 25 אחוז ואף למעלה מזה, באמצעית המיכרז.

א.ש.

פסיפס חקלאי

לשמור על המסגרות הקואופרטיביות

מזכירות תנועת המושבים בחרה במרדכי(מודה) אוזילבסקי כמזכיר תנועת המושבים, במקומו של גדליה גל, שנבחר לכנסת הי"ב. אוזילבסקי, יליד מושב בצרון וממייסדי מושב לכיש, שהוכם על־ידי בני מושבים, בו יש לו משק, שימש בתפקידים בכירים בתנועת המושבים בנושאי משק וחברה וכסגן מזכיר התנועה. גם כיום הוא ממשיך לשלב עבודה במשקו עם פעילות ציבורית.

מודה אוזילבסקי
מושר חושרדות

לתפקידו החדש נכנס בעת שההתיישבות בכלל ותנועת המושבים במיוחד נתונים במשבר קשה. הקואופרציה נמצאת בתהליכי פירוק, כתוצאה מזעזועים כלכליים וחברתיים לליברליזם נגרמו לא רק על־ידי גורמים חיצוניים, אבל בעיקר על־ידם. מה שהיה נכון לפני 60 שנה אינו מתאים עוד לדפוסים ולבניינים הקיימים במושבי התנועה. כיום את פני המושב בעתיד אומר אוזילבסקי. הוא אינו מתעלם מן הקשיים שאיתם יהיה עליו להתמודד. כאיש תנועה, הוא מאמין בכוחם של המושבים להישרד, להתבסס ואף לצאת מן המשבר הקשה הפוקד אותם בימים אלה.

התנאי לקיום המשק המשפחתי היא התארגנותו במסגרת קואופרטיבית הנותנת תשובה ל"נחיתותו" לעומת המשק הגדול — משק משפחתי, ללא ארגון וללא רמת שותפות מסויימת בין המשקים, לא יוכל להתמודד עם המשק הגדול, בין עם זו חווה פרטית ובין שזה משק שיתופי כמו קיבוץ — זהו ה"אני מאמין" של המזכיר החדש. לדבריו, אין זה פלא שמושבים המאורגנים במסגרת קואופרטיבית יציבה הם גם המושבים המובילים מבחינה כלכלית, וממילא נהנים גם מיציבות חברתית. "לפיכך זה גם האינטרס המדינה ושל כולנו — אם חפצים אנו בקיומו של המשק המשפחתי כממלא תפקיד לאומי ובטחוני באזורי העימות, מן ההכרח לשמור ולעודד את המסגרות הקואופרטיביות", מדגיש אוזילבסקי.(הראיון עימו במלואו יפורסם בקרוב).

מיסוי המושבים במשבר

אם לא יהיה פיתרון לחובות המושבים, תהיה רעידת אדמה במדינה וכל המערכת תתרסק — הזהיר אתמול ג'וני דניאל, מזכיר תנועת המושבים, ביום עיון בנושא מיסוי ההקלאות במשבר. שנערך ביזומת מחלקת המיסוי בתנועת המושבים בהשתתפות נציבות מס הכנסה.

לבעית המיסוי בחקלאות שני חלקים: תשלום מס שוטף כגון הכנסות בחקלאות במיגזר המושבי, בו ההכנסה קטנה והולכת, בעוד ס"ה ייצור החקלאי גדל ואף ניתן להכפילו ולשלשו איש לא צריך את עודפי התוצרת ועל חבר המושב למצוא פרנסה מחוץ.

כדי לשלם מס־אמת, יש צורך בכלים לעידוד השיווק המאורגן. באין כלים כאלה, ובצירוף עיוותים ביורוקרטיים, זונחים את השוק המאורגן, פונים להון השחור ומעלימים מס. לדברי דניאל, שלטונות מס ההכנסה טרם הבינו זאת.

זה אבסורד לתבוע מפושט־רגל לשלם מס על מחיקת החוב, אמר בפנותו לאנשי נציבות מס הכנסה. זה לא מתקבל על הדעת. הוא הציע להקים צוות משותף עם נציבות מס הכנסה, למציאת פיתרון, ותבע מהנציבות לתת הקלות להתיישבות המאורגנת המשלמת מס אמת, לתקן את העיוות כלפי האישה העובדת במשקה ולא להכיל מס על מושבים שנכנסו להסדר על חובות שנמחקו או נפרסו.

פרחים ב־25 מיליארד דולר

ענף הפרחים וצמחי־בית בישראל הוא כיום ענף היצוא השני בגודלו אחרי ענף ההדרים. עם זאת, התפתחות העתידית מהווה אחר היעדים העיקריים בתוכנית החומש לפיתוח החקלאות לשנים 1987־1991. בענף חלים שינויים מרחיקי־לכת במדינות רבות, הן אצל קניני הפרחים והן אצל המגדלים. המובילה בתחום זה היא צרפת, שנכנסה לשלבי מו"פ מתקדמים המלווים בעידוד הייצור והשיווק בהיקפים גדולים.

שוק הפרחים וצמחי־בית העולמי מסתכם ב־25 מיליארד דולר. השוק הגדול ביותר היא אירופה המערבית; התופסת כ־60 אחוז מהסחר העולמי, כ־15 מיליארד דולר. המגדלת המרכזית היא הולנד (40 אחוז מהיצוא) ובמקביל הדרגיים התקדמו בקצב מהיר. צרפת צורכת פרחים וצמחי־בית ב־3 מיליארד דולר לשנה — 15,600 מגדלים מקומיים מספקים רק מחצית מהביקוש, בכמיליארד דולר.

על מנת לצמצם את היבוא ולפתח את הייצור המקומי נוקטת צרפת סורה של צעדים לעידוד מו"פ והרחבת הייצור, כמו הקמתו של מרכז לאומי של ענף ההורטיקולטורה, שנועד לקשר בין המחקר והמגדלים. כדוגמה להצלחת השיטה החדשה ניתן לציין את עבודתו של הבוטנאי הנודע פטריק בלו בפיתוח זנים ורדים. לפי חוזה עם המרכז הוא התחייב לספק 500 זנים במשך שנתיים, תמורת 10% מהכנסות הזנים שישווקו. 5 זנים חדשים כבר הועברו לתהליך הייצור. התהליך נמשך פחות משנתיים. ייצור הזנים נעשה בהיקף מסחרי וארצי.

אלקטרואופטיקה עם כל דבר

במכשירי אלקטרואופטיקה רואים הכל — אומר רמי קרניאל, מנהל חברת נוריטכנולוגי', ומדגיש כי מדובר בראייה ממש, מכל מרחק ובכל מזג אוויר. כך, לדוגמה, בצילומי לוויין או "עטוליפ" בתוך גוף האדם שמבצעים בעזרת מכשירים זערוריים.

הדברים נמסרו לקראת הכינוס השישי של הנדסה אופטית שיתקיים בתחילת השבוע הבא בתל־אביב. "נוריטכנולוגי" משווקת בישראל מערכות אלקטרו־אופטיקה, לייזרים ומוצרים חדשניים אחרים. לדברי קרניאל, ישראל עדיין נמצאת ב"כותל המזרח" בכל הקשר בהיי־טק, ובמיוחד באלקטרו־אופטיקה. הוא מדגיש, כי אין מערכת חדשנית שאין בה אלמנטים אלקטרו־אופטיים — מערכות מחשבים מכל הסוגים, רובוטים ומיכשור מתקדם אחר בתחומים האזרחיים והצבאיים.

לדברי קרניאל, תפקיד הכנס להעיק את הממשלה, שתעמיד תקציבים לרשות האוניברסיטאות ומכוני־המחקר. אחרת, אפילו מה שקיים יתפרק. אין תקומה לתעשיות העוסקות בטכנולוגיה חדישה בלי תקציבים למחקר ופיתוח, אמר. לדבריו, גם יישום המחקרים הוא בעייתי בארץ, בגלל מיעוט החברות המוכנות לסכן כספים על מוצרים שלא אחת הם בגדר מדע בדיוני.

המפעלים המובילים בענף הם **אופטרוניק** שערך הייצור השנתי שלו יותר מ־55 מיליון דולר, **אל־אופ**, עם ייצור שנתי 50 מיליון דולר, **תעשיות לייזר**, ייצור שנתי של 28 מיליון דולר, וחברה שהצטרפה באחרונה, **ק.ל.א**, ייצור שנתי של 7.5 מיליון דולר. יש ישנם עשרות מפעלונים, כהם מפתחים מוצר אחר. גם באופטיקה הקונבנציונאלית יש חידושים.

הכנס להנדסה אופטית, בו אמורים להשתתף נציגים מ־70 ממפעלים, המעסיקים אלפי עובדים, יעסוק ביישומים של סיבים אופטיים בתיקסוב וטלקומוניקציה, טכניקות חדישות של ראיית־לילה ומכשירי לייזר לבריקות רפואיות שאינם גורמים להרס תאים, תחום בו ישראל נחשבת כאחת היצרניות המובילות.

בתנאים הקיימים, לא כדאי לייצר בארץ רכיבים אופטיים, תחום בו עוסקות חברות־ענק. אומר קרניאל. לדעתו, כדאי לתפוס בתחומים אלה "גומחות" ולהיכנס בהן במוצרים מיוחדים בעלי תזחכום גבוה.

חיים מרגלית

תיאטרון

בובות בידי הגורל

„לאונס ולנה" גאורג ביכנר בתיאטרון החאן ירושלים

שמחה גילולה

„לאונס ולנה" — רמזים למצב הפוליטי־חברתי העכשווי בתמונה: איציק אביטל וגילי בן אוזיליו

לצד ההצגות הקלילות שפתחו את העונה, כמו „צד בצד" ו„ינתי פרזי" מכין לנו תיאטרון החאן הירושלמי עוד קומדיה, „לאונס ולנה" של ביכנר.

המחזאי גאורג ביכנר הספיק בחייו הקצרים (1813־1837) לכתוב שלושה מחזות בלבד: „מות דנטון", „וויצק" והמחזה „לאונס ולנה", שהוא קומדיה פוליטית.

ביכנר התעניין בהשתלשלות המהפיכה הצרפתית ומתוך פעילות פוליטית מחתרתית פירסם מנשר פוליטי „מבשר מדינת הסן", שמטרתו היתה לעורר את האיכרים נגד השלטון הנצלני. ניסיון זה נכשל ומשום כך ב„לאונס ולנה" הוא מבקר נוסף לשלטון גם את המעמד הנמוך. ביכנר פופולארי היום על במות העולם, כי במחזותיו מצויים בנוסף ליסודות בני זמנו — המלאנכוליה הרומנטית — גם יסודות שאותם פיתחה הדראמה המודרנית: תחושת הניתוק, הארישות והדיקנות של הגיבור. השפעתו של ביכנר ניכרת בעיקר על המחזאים הגרמניים בני זמננו.

„לאונס ולנה" היא, כאמור, קומדיה פוליטית שעלילתה פשוטה. לאונס, נסיך ממלכת פופו, נדרש למלא את חובתו כיורש העצר ולשאת את לנה, נסיכת ממלכת פיפי. בניסיון להימנע מן הנישואים הכפויים נמלט לאונס, אך הגורל מזמן לו את לנה הנמלטת גם היא. שני בני הזוג מובאים חזרה לארמון. המלך המנוכר מעמו ומענייני השלטון שאותו הוא מבקש למסור לבנו. הזוג המורדן מובל חזרה אל הגורל שממנו הוא רצה לברוח ובסופו של דבר הוא ימלא את התפקיד שנועד לו מלכתחילה.

כל הדמויות במחזה הן כבובות בידי הגורל ואפשר למשוך בחוטיהן ולכוון אותן.

בהצגה שמכינים ב„חאן" חוץ מאביזרי הבמה המוכנסים והמוצאים על־ידי השחקנים ועובדי הבמה לפי הצורך, שאר התפאורה מכוסה בעיתונים האמורים להביע, לדעת הבמאי, מטאפורה של זמן עבר שקפא, כמו הידיעות הקפואות בעיתוני האתמול. באמצעות מטאפורה זו רוצה הבמאי להמחיש את הזמן המיתי במחזה, זמן מנותק שאינו מחייב עשייה כלשהי מצד האצולה. הם „תקועים" בזמן שלהם ואינם מתעניינים במה שקורה מחוץ להם, כדרך טבעית של שלטון שנמנע מלהתייחס אל המציאות של הנשלטים.

הבמאי האורח, קוני האנס מאייר, שהתחיל את הקריירה שלו כבמאי בתחילת שנות החמישים ומאז ביים מעל למאה הצגות בארצות שונות, זכה בשנת 1969 בפרס „קיינץ" לבימוי על בימוי מחזה של ברכט „הכלל והיוצא מן הכלל". היום הוא מנהל בווינה את תיאטרון „הקומודיאנטים". הוא היה מקורב לברכט שנים אחדות וספג ממנו את רעיונותיו וכך את היסודות לבימוי ביכנר. את „לאונס ולנה" ביים עוד בשנות השבעים ולדעתו זהו מחזה ללא זמן ובכל פעם הוא ניגש אליו מתוך תפיסה עכשווית, כך שבהפקה הנוכחית ישנה אקטואליזציה ורמזים למצב הפוליטי החברתי העכשווי. לזריקת האבן בהצגה יש בוודאי קונוטציות עכשוויות.

ביכנר אינו חדש ל„חאן". אולי לא רבים זוכרים זאת, אבל מחזהו „וויצק" היה המחזה השני שהוצג ב„חאן" בבימויו של מייקל אלפרדס. „לאונס ולנה" הוא, איפוא, המחזה השני של ביכנר שה„חאן" מעלה. בהצגה זו משתתפים השחקנים: איציק אביטל, יהודה אלמגור, אורה מאירסון, עליזה רוזן, גילי בן אוזיליו ועוד.

תרגום: שמעון לוי; עיצוב תפאורה ותלבושות: אבי שכוי, מוסיקה: שוש רייזמן ושמעון לוי, עיצוב התאורה: הבמאי.

מוסיקה

עלי פסנתר

יוסי ונונו

56 מתחרים, מ־22 ארצות, ישתתפו השנה בתחרות הבינלאומית לפסנתר ע"ש ארתור רובינשטיין, הנערכת השנה בפעם השישית. זהו מספר שיא ביחס לתחרויות הקודמות, אשר מצריך היערכות שונה מצד מארגני התחרות. האחרונים הצהירו, שהשנה מדובר על פסטיבל בהיקף שלא היה כמותו בתחרויות הקודמות. התחרות נערכת, אגב, אחת לשלוש שנים.

הפסנתרנים הצעירים (גיל ממוצע 25) יגיעו ממערב־גרמניה (9 מתחרים, עדות לרנסנס של פסנתרנים שמקורו בגרמניה), ארה"ב (8), ישראל (6) בריטניה, קוריאה (4) יפן (3), אינדונזיה, בלגיה, קנדה איטליה, פולין, צרפת (2), ומתחרה אחד מכל אחת מן המדינות הבאות: אוסטרליה, אוסטריה, ברזיל, ובולגריה, צ'ילה, הודו, הונגריה, רומניה, שוודיה וסין העממית. נסיון העבר מראה, שלא כל הנרשמים טורחים גם להגיע. לתחרות הקודמת, לדוגמה, הגיעו רק 50 אחוז מן המתחרים בגלל בעיות „אקילא לאורו" ושאר מיני בעיות של המזרח התיכון. מארגני התחרות הצהירו, חצי ברצינות, שאם כל הפסנתרנים יגיעו — הם יהיו בבעיה אמיתית. גם בהרכב חבר השופטים יהיו שינויים. השנה, לראשונה, יהיו שופטים מרוסיה ומסין. המארגנים מקווים, שהשתתפות השופט הרוסי היא רק תחילת הדרך, ואולי בתחרות הבאה יגיעו גם פסנתרנים צעירים.

השנה, שלא כמו בתחרויות קודמות, יקבל כל פסנתרן פסנתר מתוצרת „ימאהה", שיועמד לרשותו בחדרו במלון, ויקל עליו את כל נושא החזרות. זה מסוג התנאים, שאין כמעט תחרות בעולם שמאפשרת אותם. כמו כן, חברת „סטיינוויי" תשלח פסנתר מיוחד, שיגיע מהמבורג עם המכוון שלו. הכל מתוך ניסיון לשמור על הרמה הגבוהה של התחרות, או כפי שמציין פרופ' אריה ורדי, יו"ר ועדה אמנותית: „להמשיך ולהיות בפסגת תחרויות הפסנתר שנערכות בעולם, לשמור על המקום שלנו בקצה הפירמידה, ביחד עם עוד כמה פסטיבלים שאפשר לספור על אצבעות יד אחת".

●●●

עקב ריבוי המשתתפים, תשונה במקצת מתכונת התחרות ותפוצל לחמישה שלבים. בשלב הראשון ינגנו כל המתחרים רסיטלים של כ־40־30 דקות. לשלב השני יעלו כ־20 מתחרים לרסיטלים באותה מתכונת. לשלב ג' יעלו כ־12 מתחרים, שינגנו רסיטלים ומוסיקה קאמרית.

בשלב חצי הגמר ינגנו 6 הזוכים קונצ'רטות לפסנתר ולתזמורת שונים מאלה שינוגנו בשלב חצי הגמר, הפעם בליווי התזמורת הפילהרמונית הישראלית. המנצח בקונצרט הסיום יהיה חזוס לופז קובוס מספרד. כל מתחרה יצטרך לנגן לפחות יצירה ישראלית אחת, מתוך יצירות שהוזמנו במיוחד עבור התחרות.

כל הרסיטלים והקונצרטים ישודרו בשידור חי בקול המוסיקה. מארגני התחרות מקווים גם לעניין את הטלוויזיה הישראלית — רמז דק לסיקור הלא כל־כך מוצלח של הטלוויזיה את התחרויות הקודמות.

●●●

תקציב התחרות עומד על כ־$450,000. חלקו ממומן על־ידי משרד החינוך, עיריית תל־אביב והחלק הנוסף — תרומות ומכירת כרטיסים. ח"כ זלמן שובל, יו"ר הנהלת אגודת שוחרי ארתור רובינשטיין, מדבר על קשיים תקציביים הצפויים לתחרות השנה, בין היתר בגלל צמצום התמיכה של עיריית תל־אביב ובעיות הפיחות, אם יהיה. כרגע לא ברור מאין יבוא הכסף, כשהאגודה יוזמת מבצע להרחבת חוג הידידים והשוחרים של התחרות בארץ ובעולם, ואולי משם תבוא הישועה.

בעיה נוספת יש למארגנים עם התזמורת הפילהרמונית, הדורשת כ־$40,000 לכל קונצרט. מר יעקב ביסטריצקי, מייסד ומנהל התחרות: „בכל מקום בעולם תזמורות מופיעות בחינם, ורק אצלנו מבקשת הפילהרמונית כסף. זה לא נכון ולא צודק במיוחד כלפי רובינשטיין, שבמשך כל השנים שניגן עם התזמורת לא לקח מהם אגורה, ובנוסף גם תרם תרומות משמעותיות. אני לא מבין את רדיפת הבצע של הפילהרמונית, זה לא מכובד".

עקב הדרישות הכספיות הגבוהות, תנגן בחצי הגמר התזמורת הקאמרית הישראלית. זו הסכימה להופיע בחינם, תמורת סידור כרטיסים למנוייה.

מי שמכיר את הדינמיקה של תחרויות מהסוג הזה, יודע שהכסף יינתן לבסוף על־ידי מקור עלום זה או אחר, והכל יבוא על מקומו בשלום.

●●●

התחרות תערך בין 28/3/89 ל־12/4/89. בשלב הראשון, שיתחיל ב־1/1/89, יימכרו כרטיסים רק לשוחרי הפסטיבל, ומה־1/1/89 —לקהל הרחב. נסיון השנים שעברו מלמד על היסטריה של ביקוש, גם לשלבים המוקדמים, אבל במיוחד לשלבי הסיום. הפרסים השנה גבוהים, מקומות רביעי, חמישי ושישי יקבלו כ־$1000 וזהב. פרס מיוחד יוענק למתחרה הישראלי. בפעם הראשונה יוענק גם פרס לפסנתרן, שיהיה אהוד הקהל וייבחר על־ידו. התחושה של מארגני התחרות היא, שהשנה יהיה האירוע מיוחד, גדול, שיקבע את מעמדה של התחרות כאחת החשובות בעולם. נחיה ונראה.

צל"שים למוסיקה ישראלית

תשעה שופטים מינה המדור ל־מוסיקה, שליד המועצה לאמנות ולתרבות. הם הקשיבו להקלטות, שביצע „קול ישראל" למוסיקה ישראלית בשנה שעברה.

השופטים התחלקו לשלוש קבוצות. את היצירות התזמורתיות בחנו יהלי וגמן, אבי חנני ואליהו טורנר. את היצירות למקהלה שמעו פרידל טלר־בלום, גיל אלדמע ויהודית כהן. על היצירות הסולניות והקאמריות הופקדו מיכל זמורה־כהן, פאול לנראו וזאב שטיינברג.

חשוב לציין תחילה שהמבחר שעמד לרשות השופטים מוגבל מראש במספר ההקלטות, ש„קול ישראל" יכול היה להקליט בשנה הקודמת. יצירה מעולה ככל שתהיה, שלא זכתה להיות מוקלטת, לא יכולה להגיע אפילו לדיון. מכל מקום בקבוצת יצירות המקהלה לא נמצאו זוכים. לעומת זאת זכתה הפילהרמונית לפרס של 5,000 ש"ח על ביצוע יצירתו של מרק קופיטמן „לקול הזכרונות". הסולנית ביצירה היתה גילה בשארי והמנצח זובין מהטה. בפרס יוקרתי למדי זכתה רביעית „אביבי" הצעירה.

ממוצע גילם של חברי הרביעיה הוא בערך 20!! חברי הרביעיה זכו ב־3,000 ש"ח על נגינתם את „חמישה רישומים ברוח סנטימנטלית" של אנדרה הייוז. בתחום היצירה הסולנית זכה הפסנתרן אלן שטרנפילד ב־1,000 ש"ח על נגינת „משא מס' 1" של יוסף טל.

ציונים לשבח הוענקו לנגן המנדולינה החייל, יונתן רוזנפלד על נגינת „עמי יער" של איתן שטיינברג; לפסנתרנית הצעירה נחמה כרמון על ה„סונטינה" של פאול בן־חיים; לכנר יצחק מרקובצקי על נגינתו הסולנית ב„סטמפניו" לכנר, קריין ותזמורת מאת דובי זלצר על פי שלום עליכם, כמובן.

קבוצת מוסיקה נובה תל־אביב זכתה בציון לשבח על תרומתה הייחודית לקידומה של המוסיקה הישראלית.

טקס חלוקת הפרסים ותעודות הצל"שים יתקיים ביום חמישי, ה־2 בפברואר, במוזיאון ישראל, בירושלים.

יוסי שיפמן

קולנוע

הפאראנויה של מייקל ג'קסון

„סהרורי" — בקולנוע תל־אביב בת"א

האם „סהרורי" אינו אלא מטאפורה לחייו של מייקל ג'קסון? והאם אין הסרט הזה חושף בהשתקפותו אספקלריה נבובה המשקפת את מצבו הנפשי המעורער? ושמא הדמות האנדרוגינית המטורפת להמלט במשך כל הסרט ממעריצים ושאר דורשי רעתה, אינה אלא ג'קסון הפאראנואיד בעצמו?

שאלות אלו ואחרות ישאלו בוודאי צופים שנפלו על הסרט „סהרורי" ושאלו נפשם למות כבר באמצע. לשם כך נרגיע אותם. אכן הסרט הוא מפת השתקפותו הנפשית של ג'קסון האדם. עובדה, הוא זה שכתב את הסיפור עליו מבוסס התסריט הקלוש של הסרט. אפילו הבמאי, קוליך צ'ילברס מודה שהסרט הוא הצצה לתוך החיים, החלומות, והדמיון של ג'קסון.

המופיע בסרט כמעין סופרמן שחור ובובתי, (וגם מזמר ורוקד בריק ראנס) היוצא להציל את נשמותיהם הרכות של ילדי אמריקה הרייגניסטית (וסליחה, הבושמנית) מציפורני סוחרי הקראק וההרואין המאיימים להשליט את השטן על אמריקה. עוהרי ג'קסון שזיך באמונתו הדתית לכת האזוטרית „עדי יהוה".

במלחמה האינסופית בין בני האור לבני החושך, אולי יצא ג'קסון כמנצח, בסופו של דבר, אבל במשך הסרט רודפים אחריו מרעיצים בצורת בובות גרוטסקיות, אנשי מאפיה וברנשים לא מזוהים אחרים. וג'קסון, עם פני בובת השעווה שלו, וחזותו האנדרוגינית — נס על נפשו. כל הזמן הוא רץ, רץ, רץ, נמלט, והשד יודע ממי ומפה. היחידים בסרט הזוכים לקרבתו ואהבתו הם שלושה ילדים: ילדה לבנה, ילד כושי וילד יפני (אותו מגלם שון לנון, בנו של ג'ון האגדי) — שקיבוצם יחדיו נועד כנראה לספק את דעת כל המיעוטים האמריקניים המופלית לרעה, כולל את הפמיניסטיות. רק עם הילדים הללו מסוגל ג'קסון להתפרק מהכסנופוביה שלו בחדוות משחק אינפנטילית.

הצצה לחיים ולחלומות של מייקל ג'קסון

„סהרורי" הוא סרט מוסיקלי, קליפ שנמרח על פני שעה וחצי, שהיתה לו גם איזושהי יומרה לא ברורה לשרטט עלילה. ג'קסון שר ורוקד, ומסביב, באמצעות אנימציות פסיכדליות אנרכוניסטיות בסגנון סרט האנימציה של „הביטלס": „סרג'ט פפר", ניטוות לה איזו שהיא עלילה אודות ג'קסון שיציל את העולם מפני האפוקליפסה שמתכננים למעננו כוחות השחור. כבר בראשית המאה היה זה פרויד שעמד על הקשר בין דת, פאראנויה והומוסקסואליות. לפרויד היה פציינט, שופט בשם דניאל פול שרבר שהנציח את הזיות הרדיפה שלו ביומן. הוא היה בטוח שנשלח לעולם כדי לגאלו מפני הכאוס האיום שמאיים עלינו. סרטו של ג'קסון, המלמד על השדים הפאראנואידים החבויים בנפשו, עוסק גם הוא בהשתלטות כוחות שטניים ורשע: השוט ובנו שועטים עכברים אפורים ומגעילים עד שהם ממלאים את הפריים, אשר משום מה מזכיר את ההקבלות הנואלות שעשו הנאצים בין עכברושים ויהודים, ומי יציל את העולם? ג'קסון, כמובן.

ג'קסון בן 30 כיום, ופניו המשופצות, המקנות לו ארשת אנדרואידית של ארס ביוני, בוודאי יורקקו בקרוב לניתוח מתיחה ושיפוץ של כל הניתוחים הקודמים. בינתיים הוא סופר סטאר ואפילו זכה שרייגן יזמין אותו לבית הלבן ויאמר כמה מילים בזכותו, שבטח ננסי לחשה לו באוזן. במערך הנשיאותי האמריקני תמיד יש הפתעות, ולכן אין לזלזל בג'קסון, גם הוא עלול להופיע יום אחד כגואל הערכים האמריקניים השמרניים.

מקום

מחפשים

יוסי ונונו

שחקנים, בימאים וכל מי שמאוגד בא.מ.י (אגוד אמני ישראל) יוכלו מעכשיו לקיים חזרות בחמאם ביפו.

הסכם שנחתם בין א.מ.י לבין הנהלת החמאם יאפשר לחברי א.מ.י לקיים חזרות שאינן מאורגנות על־ידי מפיקים או אמרגנים. המטרה לאפשר לאותם יוצרים להציג את ההצגות או המופעים בפני מפיקים. אמרגנים או קניינים שאולי ימצאו בהצגה עניין ויקנו אותה תחת חסותם.

ההצגה הראשונה שתועלה במסגרת הזו, היא הצגתה של כהט קלצ'י „שלוש אהבות". הצגה שהועלתה ע"י קלצ'י כהצגת סיום הלימודים באוניברסיטת תל־אביב, ומאז לא מצאה בית.

ההצגה מספרת את סיפורן של שלוש נשים בתקופות שונות. החלק הראשון עבוד לסיפורה של עמליה כהנא־כרמון „בעמה ששון" — סיפורה של תלמידה המתאהבת במורה ומגלה דרך אהבתה הלא ממומשת את כוחות היצירה שטמונים בה. החלק השני הוא מונולוג של יהושע סובול „האשה", דמות שעושה את חשבון הנפש של עצמה ושל המדינה. דרכן של שתי הדמויות מצטלבות בדמותה של קלצ'י שחקנית שמנסה להעביר את מצוקתן של שתי הנשים דרך מערכת תחושותיה שלה עצמה כשחקנית וכאדם.

את ההצגה ביים דוד זינדר, עיבוד: שמעון לוי והיא תועלה בחמאם ב־18.12.

מרשמים למחברת

צפלינים

הצפלינים שייכים למטבח הליטאי של הגויים, לא של יהודי ליטה. במטבחה של יהדות מזרח אירופה הם מכונים "קנישעס" ובדרך כלל אופים אותם ולא מבשלים במים. שמם בא מכלי הטיס המפורסם של הגראף צפלין, מן סיגר שמן, מחודד בקצותיו, אבל המאכל עצמו עתיק יותר ויש להניח ששמו המקורי נשכח. למרות שתיאור ההכנה ארוך, אין כאן עבודה רבה והתוצאה משביעה מאוד ורפרזנטטיבית. לא אמרנו שזה דל קלוריות אבל יותר בריא מסטייק.

בצק תפוחי אדמה

20 תפוחי אדמה גדולים; ביצה; מלח.

קולפים 15 תפודים ומרסקים על פומפיה דקה. אם משתמשים במעבד מזון, מרסקים אותם תחילה על דיסקית הריסוק ואחר־כך ממשיכים לרסק עד דק בלהב פלדה. סוחטים היטב את הרסק ומשאירים את הנוזל בקערית ל־20־25 דקות. אחר־כך שופכים בזהירות את הנוזל מלמעלה ומוסיפים לרסק תפודים את משקע העמילן שהצטבר בתחתית הכלי. רוחצים היטב 5 תפודים ומבשלים בקליפתם במי מלח. כשהם רכים – מסננים אותם, קולפים ומרסקים (במזלג, ממחה או במעבד מזון). מערבבים היטב את שני סוגי הרסק, עם ביצה (גדולה) ומתבלים במלח. אם העיסה נוזלית (זה קורה כאשר תפוחי האדמה צעירים), מוסיפים כפות אחדות של קמח, אך אז הטעם פחות מעודן. אפשר גם – אם התפודים צעירים – לשנות את הפרופורציות בין מבושלים ובלתי מבושלים ל־10:10. מהעיסה לשים בידיים לחות כדורים, בגודל תפוח עץ בינוני, משטחים על כף היד לביבות, שמים במרכז כל לביבה כפית גדושה מן המלית וסוגרים את השוליים. מעצבים כופתאות מאורכות דמוי כדור בייסבול (או ה"צפלין", הידוע). בינתיים מרתיחים בסיר גדול מים עם קצת מלח וכף מרגרינה ושמים את הכופתאות אחת־אחת ובזהירות לתוך המים הרותחים (אסור להפסיק את תהליך הרתיחה!). מקטינים קצת את האש (כדי שהמים ימשיכו לבעבע), ומבשלים 20־25 דקות. שולים את הצפלינים במקפה (כף מחוררת), מעבירים לקערת הגשה מחוממת ומכסים ברוטב. הליטאים מכינים את הרוטב משומן חזיר מותך, בצל מטוגן ושמנת. אפשר לוותר על השומן.

מלית של בשר

300 גרם בשר בקר; 100־200 גרם הודו עליון (במקור משתמשים בבשר לבן); בצל גדול, קצוץ ומטוגן במעט שמן; מלח ופלפל לטעם; מעט מרק (אפשר מאבקה) לדילול, אם צריך.

טוחנים את הבשר ומערבבים עם יתר החומרים. המלית צריכה להיות פיקנטית ולא קשה.

מלית נקניק

1/2 ק"ג נקניק רך, מעושן (כמו פסטרמה או נקניק תה. במקור משתמשים בביקון מעושן ומבושל, מעשית מתאימים כל סוגי הנקניק וגם שאריות צלי); 1 בצל; 1 ביצה; פלפל.

קוצצים את הנקניק (הצלי) לחתיכות קטנות, מוסיפים בצל קצוץ וביצה. מתבלים לפי הטעם, בדרך כלל אין צורך להוסיף מלח. מערבבים היטב.

מלית גבינה לבנה

400 גרם גבינה לבנה מוצקה (אם משתמשים בקוטג' יש להשאירו זמן מה על מסננת מכוסה בבד להגרת הנוזלים); 1 ביצה גדולה; 1 כפית חמאה; מלח. (בליטא מוסיפים גם מעט עלי מנתה או אסטרגון קצוצים)

מערבבים היטב את כל המצרכים לעיסה אחידה. את הצפלינים הממולאים גבינה מגישים ב"סקטיניס" – רוטב של חמאה מותכת מעורב בשמנת.

מלית כרוב כבוש

1 ליטר כרוב כבוש; 100 גרם שומן(של עוף או אווז, הגויים משתמשים כמובן בחזיר); 1 בצל.

שוטפים את הכרוב. מתיכים את השומן ומטגנים בו את הבצל הקצוץ. מוסיפים לכרוב ומאיידים עד שהכרוב רך. מחממים את הכרוב המאודה על אש קטנה עד שעודף הנוזלים יתאדה. את הצפלינים הממולאים בכרוב מגישים בשמנת.

מלית פטריות מיובשות

3 כוסות פטריות מיובשות; 150 גרם מרגרינה; בצל; ביצה; חלב (בערך 1/2 ליטר); 3 כפות פירורי לחם; מלח; פלפל.

שורים את הפטריות בחלב לחצי שעה ומבשלים ביחד. מוסיפים כחצי כוס מים, כדי שהחלב לא יגלוש. כשהפטריות רכות מסננים אותן ואת החלב שופכים על פירורי הלחם. טוחנים את הפטריות או מרסקים במעבד מזון. מוסיפים ביצה, בצל מטוגן בחרבת מרגרינה ופירורי לחם הלחים (מסננים מעודפי החלב). מתבלים במלח ופלפל. צפלינים במלית פטריות מגישים ברוטב פטריות (אפשר מוכן).

מלית דג מלוח

דג מלוח גדול (לא מטיאס); ביצה; 2 כפות פרורי לחם; 1/2 כוס חלב; בצל; פלפל.

שורים את הדג במים למשך כשעתיים, מסלקים את העור והאידרה. טוחנים או מרסקים במעבד מזון, משתדלים להרחיק את כל העצמות. שורים את פירורי הלחם בחלב וכאשר תופחים קצת – מוסיפים לעיסת הדג (ללא החלב). מוסיפים בצל קצוץ, פלפל וביצה, מערבבים היטב. צפלינים במלית דג מלוח מגישים בחמאה מותכת מעורבת בשמנת.

מלית תפוחי עץ

3 תפוחי עץ גדולים; סוכר; קינמון (לפי הטעם).

קולפים את התפוחים ומרסקים בפומפיה גסה. מערבבים במעט סוכר וקינמון. הצפלינים במלית תפוחי עץ הם קטנים, צורתם כדור וגודלם כאגוז מלך. מגישים בשמנת חמוצה או מתוקה, מחוממת מעט אבל לא מוקצפת.

מלית גזר

400 גרם גזר; 100 גרם סוכר; כפית מחוקה קינמון; 2 כפות חמאה; ביצה קטנה; כף פרג.

מנקים את הגזר ומבשלים במים עד שיתרכך קצת. מרסקים בפומפיה דקה, מוסיפים חמאה, פרג וקינמון. מערבבים ומוסיפים ביצה (כשהגזר כבר קר). מערבבים היטב. ממלאים במלית זו כופתאות קטנות, עגולות, בגודל אגוזי מלך, מגישים בשמנת חמוצה.

מלית פרג

2 כוסות פרג; 50 גרם סוכר; ביצה

חולטים את הפרג במים רותחים ומשאירים על מסננת־רשת להגרת המים. טוחנים את הפרג החלוט, או מרסקים בממחה ביחד עם הסוכר. מוסיפים ביצה ומערבבים היטב. ממלאים כופתאות עגולות, בגודל אגוזי מלך. מגישים בחלב חם, אפשר עם סוכר.

הנשים מופלות בשכר ובקידום

ככל שיותר נשים נכנסות לשוק העבודה גדל הפער בשכר בינן לבין גברים. במיוחד בתקופה של מצוקה, כמו בימים האלה כשאלפי פועלים חוששים מאבטלה, נדחקת האשה העובדת החוצה או לרמת הכנסה נמוכה יותר. המצב הוא בה אבסורדי עד שבעלות השכלה תיכונית משתכרות בממוצע פחות מגברים שלמדו עד כתה ד'.

בפתח חודש מעמד האשה, שיוקדש השנה לשיוויון כלכלי לנשים, הודיעה מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי, כי על־פי נתונים שבידה הפער בין נשים לגברים באותם תפקידים הוא בשיעור של 20 — 40 אחוזים. נגד הנשים קיימת אפליה גלויה גם בתנאי השכר וגם בקידומן במקומות העבודה. לפי סקר שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שפורסם באפריל 1988, הנשים משתכרות בתעשייה 58.7 אחוזים משכר הגברים: בענפים הנחשבים לנשיים, כגון שירותים — 60.4 אחוז ובשירותים פיננסיים — 60.6.

בקיצור, ניתן לסכם את אי־השוויון אם מביטים על השכר הממוצע במשק. בסך־הכל יש במשק כ־971.900 שכירים, מהם כ־900.556 גברים שהם 57.3 אחוזים, וכ־415.000 נשים, שהן 42,7 אחוזים. הכנסה ממוצעת לגברים היא 4.53 שקל לשעה ולאשה — 3.27. חביבה אביגיא, יו"ר האגף למעמד האשה בנעמת, מסרה שהחוק אמנם מעניק לאשה זכויות שוות, אך גם כאן אנו זקוקים לתיקונים שעתה מקווים להעביר בכנסת הנוכחית.

מאשה לובלסקי טוענת, שכדי להגיע לשוויון בעבודה קודם כל עלינו להאבק על מעונות ילדים ויום לימודים ארוך. יש מקרים שבהם אשה וגבר, שניהם בעלי אותה השכלה ואותם הכישורים, עומדים לפני ועדת קבלה לתפקיד מסויים, הגבר מקבל את המשרה, כי מנהל המקום חושש מפני בעיות משפחתיות של האישה, כגון טיפול בילד חולה או מטפלת מאחרת.

אי־אפשר להבטיח שהתיקונים לחוק יתקבלו וגם אם כן — שאפשר יהיה לאכפם, כי אין לדעת מה נעשה בכל מקום עבודה מאחורי הקלעים. בדרך כלל אין הוכחות לאפליה וגם בקידום קשה לנשים להתמודד עם הגברים. הבעיה היא לא רק לחוקק חוקים, אלא גם לשכנע את הציבור הרחב, גברים כנשים, שכל אפליה במקומות העבודה נוגדת את החוק. היום, כאשר האבטלה חוגגת, סומכים המעסיקים על כך, שנשים רבות יסכימו לעבוד בכל תנאי ובלבד שיזכו במקום העבודה.

נעמת מנסה לעורר את דעת הקהל גם בגלויות הנשלחות לחברות התנועה ולנשים שאינן חברות נעמת, וכן בשיחות והסברים. יש לדעת, שכל אשה יכולה לפנות לנעמת לייעוץ משפטי בכל התחומים ובמיוחד בתחום שוויון בעבודה, שכר ויחסי אנוש, כולל הטרדה מינית. הטלפונים הם: תל־אביב: 231675; חיפה: 667613: ירושלים: 690608.

חיה יוסף

הוא הבטיח לא לנשוך; בואו נניף עליו מקל ונראה אם יקיים...

במקום הקומפרסים של סבתא

כאבי שרירים רבים ניתן לפתור, או לפחות להקל, בעזרת חימום מקומי של האזור הכואב. החום מרחיב את כלי הדם, מגביר את חילוף החומרים ומשכך את תחושת הכאב. ברור שאם הבעיה חמורה, החימום אינו מהווה תחליף לטיפול רפואי רציני, אך במקרים רבים כל מה שהרופא עושה הוא לחמם את האזור ולהמליץ על קומפרסים בבית.

חימום האזור הפגוע יכול להיעשות בחימום ישיר, על־ידי בקבוק גומי, קומפרס חם, שפשוף במשחה משחררת חום או על־ידי הקרנה — לא להיבהל, לא כל הקרנה היא רדיואקטיבית. גם תנור אמבטיה מקרין קרינה (אינפרא־אדומה).

היתרון הגדול של חימום באמצעות קרינה בכך שניתן בעזרתה לחדור פנימה, לגוף האדם, דרך העור ולחמם אזורים פנימיים יותר. עומק החימום וההשפעה על האזורים הכואבים הפנימיים תלוים בסוג הקרינה ובעיקר באורך הגל שלה. מכוני ריפוי ופיזיותרפיסטים המתמחים בכך, נוהגים להשתמש בתחום רחב מאוד של אורכי־גל, החל באינפרא־אדום קרוב (כמו של תנורי האמבטיה, המאירים באור אדום), דרך אינפרא־אדום רחוק, שאינו נראה לעין אלא רק מחמם, קרינה אולטרא־סגולה (מנורות כחולות למיניהן) ואפילו קרינת מיקרוגל המחממת את האזורים המאוד פנימיים בדומה לתנור מיקרו־גל המחמם את ה"בפנים" של תפוח־אדמה.

באופן פרטי מקובל להשתמש בקומפרסים חמים או במנורה כחולה, בהתאם לסוג הכאב, ניסיון האישי והמלצת הרופא או השכנה. אך לא אלמן ישראל והקדמה הטכנולוגית אינה פוסחת על הסובלים מכאבים שונים או סתם היפוכונדרים. בימים אלו מייבאת לארץ חברת גת מדיקל את Infratech, שהוא מכשיר חימום הפולט קרינה אינפרא־אדומה והנועד — לדברי היבואן — לשיכוך סידרה שלמה של כאבים: גב, שרירים, רבמטיזם, סינוסיטיס, מפרקים וכו'.

המכשיר נראה כמו הטוש של אמבטיה, בעל ראש מתכתי, המתחמם (לאחר שמחברים את המכשיר לחשמל) לטמפרטורה מתאימה, שאינה גורמת לכוויות או לתחושת אי־נוחות במגע עם הגוף. מחזיקים את הידית ביד ומצמידים את הראש לאזור הפגוע.

היבואן אינו מציין שום אישור רפואי ממשרד הבריאות או רשות מוסמכת אחרת, לגבי הסכנות הצפויות מהמכשיר, אך יש לו תו תקן אמריקני. בכל מקרה מומלץ להתייעץ ברופא לפני שמנסים לפתור בדרך זו בעיות רפואיות רציניות. כתחליף לקומפרס המסורתי הוא נראה נוח ופשוט להפעלה. נמכר בבתי מרקחת, ב־120 ש"ח.

אמיר בן־שלום

תריסר סיניות יפות

בהתקרבותם למערב החליטו שלטונות סין העממית לארגן – בפעם הראשונה מאז המהפכה התרבותית – תחרות יופי לנערות. המארגנים הוצפו בפניות של מועמדות: סטודנטיות, רקדניות, אחיות, זבניות וכו'. ההיענות הבהילה את שלטונות המפלגה בדרגים הגבוהים, אשר מצאו כי המגמות הבורגניות מתחילות לחמוק מהפיקוח וברגע אחרון בוטל הסיקור הטלוויזיוני של התחרות. 40 המועמדות שהגיעו לרבע הגמר התאספו באולם הישיבות של האיגודים המקצועיים ושם, בנוכחות צופים מעטים, נערך הטקס, שכונה בצניעות "פגישה על ספל תה". במקום לבחור במלכה החליט חבר השופטים לכבד את 12 הפינליסטיות אשר "הרשימו במיוחד". בדבריהם הדגישו השופטים, כי במקרים אחדים התבססה בחירתם על "היופי הפנימי ולא על נתונים גופניים".

רוקס הגובלן

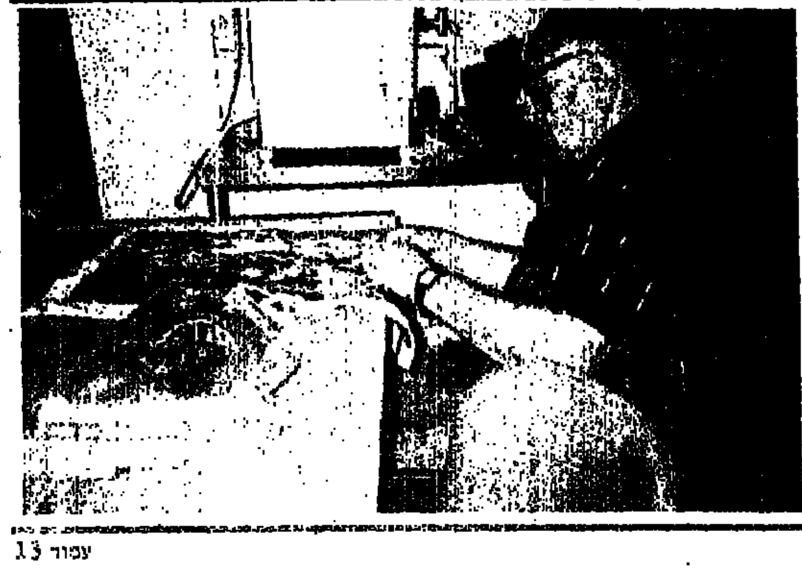

מחלקה סיעודית הופעלה לאחרונה במעון הפנסיונרים „המבריא" בכפר־סבא. המחלקה, הממוקמת בקומת הקרקע של בניין מגורים מרווח, מיועדת „רק לצרכי דיירי המבריא' בלבד".

צפורה לבנת, מנהלת המעון, ציינה עוד, כי המחלקה הסיעודית קיבלה רשיון ל־18 מיטות כאשר כל השירות היומי לו זקוק המאושפז נמצא בקרבתו.

בביקור במקום ראינו חדרים בהירים, דלפק אחות, חדר אוכל, חדר לריפוי בעיסוק, לובי מצוייד ברדיו ובטלוויזיה ומרפסת מוקפת בגן נוי מרנין. בצוות העובד במחלקה הסיעודית, אשר עבר הכשרה מיוחדת, השתלבו צעיר וצעירה מן הפיליפינים.

בתצלום: רוקס הגובלן במסגרת ריפוי בעיסוק. (כתבה וצילמה: יחנה גדיל)

שני נצחונות ישראליים, על מוליכות הליגה הצרפתית, ב־24 שעות

בלימוז' נשכחה „טראומת ברצלונה"

גביע האלופות

שרות „על המשמר"

מכבי ת"א לא יכלה לחלום גם בחלומותיה הוורודים ביותר שדרכה בלימוז' תהיה קלה כל־כך ושהיא תצליח להלום באלופה הצרפתית, שזכתה בעונה שעברה בגביע אירופה למחזיקות גביע, בהפרש של 20 נקודות — 67:87, לאחר מחצית ראשונה שקולה — 35:38.

המשחק שפתח את תחרויות המחזור השני בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות הבטיח מתח ועניין אולם במחצית השנייה איבדו שחקני לימוז' כל יכולת ויריביהם הישראלים הלמו בהם ללא רחם. ברוב דקות מחצית זו התנהל משחק חד־צדדי כששחקני מכבי ת"א ניצלו היטב את החולשה הצרפתית המדהימה. עובדה: שחקני לימוז' קלעו במחצית השנייה 32 נקודות בלבד וזאת במשחק ביתי!

למכבי ת"א מגיעים שבחים על לחימתה המצויינת במחצית הראשונה כאשר הצרפתים היו עדיין יריב שקול. במחצית השנייה כאשר שחקני האלופה הישראלית „הריחו" את חולשת יריביהם הפך משחקם סוחף ויעיל, ויחד עם רוח הלחימה עלה בידיהם למוטט את היריב הצרפתי, שקיווה להפתיע באולמו ויצא אבל וחפוי ראש.

מאמן מכבי ת"א, צבי שרף, סיכם את המאבק: „למדנו היטב את היריב: ידענו שכוחו במהירות ובשחקני פנים; ברגע שידענו לנטרל אותם עברה היוזמה אלינו. הנצחון, הייתי אומר, הוא ראשית כל תודות להגנה המצויינת וללחימה הבלתי־מתפשרת. שלטנו בריבאונד וחשנו ככל שהמשחק התקרב לסיומו בלחץ האדיר בו היו נתונים השחקנים הצרפתים, שלא הצליחו לרדוף אחרינו. אותו לחץ גרם לקליעות צרפתיות גרועות".

הצרפתים איבדו ביוון

ואכן, הקליעות הצרפתיות הגרועות גרמו להתמוטטות הטוטאלית של לימוז'. במחצית השנייה ניצבו שחקניה במצבי זריקה מצויינים ולא מצאו את הטבעת.

קווין מאגי גילה משחק התקפה מצויין, תרומתו — 27 נקודות. גם קן בארלו היה יעיל מאוד. לעומת זאת נתפס דורון ג'מצ'י לחולשה בהתקפה. לאוואן מרסר תרם בעיקר בהגנה ואילו חן ליפין ריכז בשקט ובתבונה את משחק חבריו.

בין הצרפתים קשה מאוד לציין שחקן, שכן אפילו כוכבים דוגמת ברוקס וקולינס לא מצאו את מקומם במגרש ויחד עם שחקני נבחרת צרפת המופיעים בלימוז' חסרו תכליתיות ולדברי מאמנם, מישל גומז: „זה היה המשחק הגרוע ביותר של לימוז' מאז זמן רב".

נצחון החוץ של מכבי ת"א חיפה על ההפסד המרגיז ביד־אליהו, נגד ברצלונה, לפני שבוע (83:82) ועתה, כך יש לקוות, תצליח האלופה הישראלית לחזור למסלול־ההצלחות.

הכדורסל הצרפתי ספג תוך 24 שעות שתי סטירות־לחי מהקבוצות הישראליות. שלשום גברה הפועל הגליל־העליון על שולה, השנייה בליגה הצרפתית, ואמש הניסה מכבי ת"א את המוליכה מלימוז'. יותר טוב לא יכול להיות.

לימוז' הובילה רק בפתיחה

מכבי ת"א שיחקה בזהירות ובצורה מבוקרת. היא לא נסחפה למשחק הרפתקני. לימוז' צהלה בפתיחה כאשר הובילה 0:2 ואחר־כך — 2:4. אבל זו היתה הפעם האחרונה שלימוז' הוליכה. שחקני מכבי ת"א נטלו יוזמה, אם־כי הצרפתים היו בתמונה במשך כ־11 דקות — 8:10, 15:16 ו־19:20. בהמשך העלו שחקני מכבי ת"א ל־24:30 ו־25:33. הצרפתים הורידו מעט — 32:35 ובמחצית — 35:38 מסל של הבינלאומי אוסטרובסקי.

מכבי תל־אביב — לימוז' 67:87 (35:38)

מאגי קלע סל ראשון בפתיחת המחצית השנייה וקולינס הגיב — 37:40. בארלו, בסל של 3 נקודות, מאגי ומרסר העלו את יתרונה של מכבי ת"א ל־10 נקודות — 37:47. הצרפתים נחלשו ומאגי עשה שמות מתחת לסל לימוז' — 43:56.

הצרפתים המשיכו להחטיא ורק לעתים עלה בידיהם להגיב — 49:61 ו־51:65, בעיקר הודות להתעוררות של קולינס. אבל בארלו בכמה דקות מצויינות הקפיץ את יתרון מכבי ת"א ל־57:77. הצרפתים ניסו להוריד — 65:81 ו־67:85 וג'מצ'י, בשני כדורי־עונשין קבע את הנצחון הגדול של מכבי ת"א — 67:87.

7000 הצופים הצרפתים, ביניהם היו מעט מאוד צופים שעודדו את מכבי ת"א, נטשו את היציעים מאוכזבים. לימוז' לא ידעה זמן רב תבוסה גדולה כל־כך.

שיפוטם של הסובייטי צ'סאריקוב והבולגרי איכנוב היה מדוייק והוגן.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 27; בארלו 19; ליפין 9; סימס 9, מרסר 8; ג'מצ'י 8; רניאל 5 וגלעד כץ 2.

● קלעו ללימוז': ברוקס 18; קולינס 18; אוסטרובסקי 12; באקורי 7; באניו 5; וסטריס 4 ובאנסי 3.

טבלת הבית

.1	מכבי ת"א	2	150־169	3
.2	אריס סלוניקי	1	83־116	2
.3	יוגופלסטיקה	1	78־87	2
.4	סקבוליני	1	63־71	2
.5	ברצלונה	1	82־83	1
.6	לימוז'	2	174־145	2
.7	צסק"א מוס.	1	71־63	1
.8	רדבוס	1	116־83	1

שני ישראלים — הערב בס־הרטוחנבוש

שני ישראלים יהיו הערב במשחק בעיר ההולנדית ס־הרטוחנבוש, שם יתמודדו קבוצות דן־בוש וצסק"א מוסקבה בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל.

האחד יהיה מאמן מכבי ת"א, צבי שרף, והשני — השופט ראובן וירובניק, שינהל את המשחק שנדחה מאמש להערב.

שני משחקים נוספים הערב: ברצלונה — אריס סלוניקי; סקבוליני פזארו — יוגופלסטיקה ספליט (במשחק זה „ירגל" עוזר־מאמן מכבי ת"א, צביר שרון).

קווינס־פארק ניצחה — פיזנטי נגד אסטון־וילה

כדורגל

ראובן חנניה

נצחונה של הקבוצה האנגלית, קווינס־פארק־ריינג'רס — 1:0, אמש, על קבוצת וימבלדון — 0:1 בגביע הליגה האנגלי, יאפשר לשחקנה הישראלי דוד פיזנטי לבוא בשבוע הבא לארץ, ולהצטרף לנבחרת הישראלית במשחק הידידותי שלה נגד קבוצת אסטון וילה, ביום שלישי.

מאמן קווינס־פארק היתנה את שחרורו של פיזנטי למשחק הנבחרת, בכל תוצאה, לבד מתוצאה תיקו שהיתה מצריכה משחק־חוזר נגד וימבלדון, ב־21 לחודש.

הפתעה היתה כשברדפורד מהליגה השנייה ניצחה את אברטון — 1:3.

ישראל תצטרך לעבוד קשה בדרך לארגנטינה

יצחק ויסהוף

ישראל תארח את משחקי תת־בית ג' באיזור האירופי של מוקדמות אליפות העולם, שתתקיים ב־1990 בארגנטינה. המשחקים בבית ג' יערכו בין ה־6 ל־8 בספטמבר 1989, בהשתתפות מערב־גרמניה, בלגיה, שווייץ וישראל.

הנבחרת שתדורג במקום הראשון בבית תצטרף למנצחות שני תת־הבתים האחרים, ולחמש הנבחרות שידורגו במקומות 4־8 באליפות אירופה בזאגרב, כטורניר מוקדם לאליפות העולם. שתי הנבחרות הראשונות בטורניר זה ייצגו את אירופה, יחד עם שלוש הנבחרות הראשונות באליפות אירופה בזאגרב.

תת־הבתים האחרים: בית א', במנצ'סטר, אנגליה (6־10 בספטמבר): איסלנד, פולין, פורטוגל, שבדיה ואנגליה. בית ב', בבודפשט (8־10 בספטמבר): פינלנד, צ'כוסלובקיה, תורכיה והונגריה.

הבית הישראלי — הקל ביותר

נבחרת ישראל בכדורסל תשחק בין ה־11 ל־15 במאי בטורניר המוקדם לאליפות אירופה, 1991, שיערך בליסבון פורטוגל. ישראל שובצה בבית ב' עם נבחרות הונגריה, איסלנד, בלגיה ופורטוגל.

במקביל ייערכו משחקים בעוד שלושה בתים, והזוכות בשני המקומות הראשונים מכל בית, יעלו לשלב־הביניים באליפות אירופה 1991.

הבתים האחרים: בית א', בלודוויגסבורג, מערב־גרמניה (11־15 במאי): אלבניה, סקוטלנד, פולין, תורכיה ומערב־גרמניה; בית ג', באוסלו, נורבגיה (9־13 במאי): אנגליה, שווייץ, דנמרק, שבדיה ונורבגיה; בית ד', באולומוץ, צ'כוסלובקיה (10־12 במאי): אוסטריה, פינלנד, רומניה וצ'כוסלובקיה.

כוכבי מרתון ניו־יורק ישתתפו בחצי־המרתון בבירה

חמישה מטובי רצי מרתון ניו־יורק וחמש מנצחות המרתון, ובראשם מרק נגו (2:14.21 שעות) וגרזאן סמואלסון (2:32.40 שעות), ישתתפו בחצי־המרתון בירושלים שיתקיים ב־21 בפברואר 1989.

מרתון־ירושלים, שיערך בחסות ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, יאורגן ע"י מועדון רצי הרחוב של ניו־יורק, המארגן מספר רב של מירוצי רחובות, וביניהם גם את מרתון ניו־יורק.

המירוץ הראשון, שיתקיים בסוף פברואר, יהיה למרחק של 21 ק"מ, והחל משנת 1990 ייערך מירוץ מרתון מלא.

הטלוויזיה השעתה שוער ריאל

שוער ריאל מאדריד, פרנציסקו בויו, הורשע לשלושה משחקים על ידי התאחדות הכדורגל הספרדית בעקבות תקרית שהיתה לפני עשרה ימים בדרבי נגד אתלטיקו.

בויו היה מעורב בהרחקה יחד עם אנטוניו אורדואלה מאתלטיקו. אולם סרט טלוויזיה הראה, כי בויו היכה את המורחק מאתלטיקו ועל כך נקנס גם בסכום של 1620 דולר.

טניסאי גרמניה לגמר העולמי

נבחרת הטניס של מערב־גרמניה קיבלה את הזכות להצטרף אל שבע הנבחרות, שתתמודדנה השנה על הזכות להשתתף בשלבי הגמר בגביע העולם. המשחקים יתקיימו ב־22־28 במאי בדיסלדורף.

שוער ארגנטינה לאתלטיקו מאדריד

שוערה הבין לאומי של אינדפנדיינטה בואנוס איירס, לואיס איסלאס, יטוס היום למאדריד על מנת לחתום עם אתלטיקו.

„אם הכל יתנהל כשורה, אחתום עם אתלטיקו. אני מקווה לשחק בשורותיה בעונה הקרובה", אמר השוער בן ה־23, שהיה בסגל הנבחרת ב־1986 במקסיקו ושימש קפטן הנבחרת האולימפית בחודש ספטמבר בסיאול.

רק בתמונה נראה דניס ויליאמס מעל היוגוסלבי שאריץ. במשחק עצמו היה שאריץ על הגובה וסייע לזאדאר לנצח 84:93 את הפועל תל־אביב. (צילם: אריה קנפר)

הפועל נתפס בזאדאר

הפועל ת"א נכנעה אמש, בגביע קוראץ', לקבוצה עדיפה ממנה — זאדאר — שהותירה רושם מצויין

גביע קוראץ'

יצחק ויסהוף

זאדאר — הפועל ת"א 84:93 (45:41)

אם שחקני הפועל תל־אביב, השתעשעו אמש בי ביכולתם לנצח את קבוצת זאדאר מיוגוסלביה, באו 40 דקות יעילות ביותר של הקבוצה האורחת שלימדו את התל־אביבים פרק בכדורסל יעיל ומודרני שבסיומו זכו בנצחון גדול — 84:93, לאחר יתרון תל־אביבי במחצית — 41:45.

אמש זכו אוהדי הפועל ת"א לראות את הענק סטויקו וורנקוביץ בגודל טיבעי. וורנקוביץ שנרכש על־ידי ריאל מדריד תמורת מיליון דולאר לשלוש עונות הוכיח כי עם גובה של 2.18 מטר בכדורסל אפשר לעשות הרבה, למרות שבמאזן הנקודות שלו רשם רק 6 נקודות. וורנקוביץ ביצע במהלך המשחק 9 חסימות על שחקני הפועל ת"א. עובדה שאילצה את ג'יימס טרי לסיים את המשחק עם 8 נקודות בלבד. כמו כן קלט ללא מאמץ מיוחד 10 כדורים חוזרים בהגנה.

קבוצת זאדאר לא הזדקקה לנקודות של וורנקוביץ שמשחקו נראה לעיתים אדיש ביותר. כשלצידו מככבים קלעים כמו שאריץ שצלף 30 נקודות, פופוביץ עם 22 נקודות וקומואזן, הכפיל של דרזן פטרוביץ, עם 22 נקודות לא צריך את הנקודות של וורנקוביץ.

גדולתם של שחקני זאדאר היתה לא רק בקליעה ובסבלנות שאיפיינה את משחקם. הם ידעו לשמור בצורה יעילה ביותר על שחקני הפועל ת"א. עובדה שהעמידה את מאזנו של דניס ויליאמס על 13 נקודות כמו גם עמוס פרישמן. רק לינטון טאונס צלף כהרגלו וסיים את המשחק עם 33 נקודות (7 סלי 3). טאונס יכול היה לסיים את המשחק עם מספר נקודות גבוה בהרבה, אך שמירתו המצויינת של שאריץ עליו מנעה מכוכב הפועל להוסיף עוד ועוד נקודות.

הפועל ת"א הוכיחה כי הכלים העומדים לרשותה מוגבלים ביותר. מול קבוצה גבוהה כזאדאר התקשו שחקני הקבוצה להגיע למצבי קליעה. ניסיונות הקליעה היו קשים ולפיכך ביצעו ועניכיו של יעקב אולר עבירות רבות.

דניס ויליאמס יצא מהמשחק בעוון חמש עבירות כבר בדקה ה־34. טרי שיחק זמן ממושך עם 3 ו־4 עבירות ובילה זמן רב על הספסל.

ריבוי העבירות מנע משחקני הפועל ת"א להמשיך בשמירה האישית על שחקני זאדאר וכאשר עברו לשמירה איזורית באה התמוטטות והיוגוסלבים צלפו ללא רחם החל מהדקה ה־27 כאשר יתרון השיא נרשם 3 דקות לסיום 71:84 לזאדאר.

במחצית הראשונה עוד אישלו שחקני הפועל ת"א את עצמם כי ניתן לנצח את אורחיהם. בדקה ה־10 הוליכה הפועל ת"א 16:23 ו־1800 הצופים הריחו ניצחון. זאדאר במשחק מסודר הצליחה להשוות — 33:33 (16) בזכות סלים של פופוביץ המצויין שצלף מרחוק (סה"כ 4 סלי 3). עד להפסקה חזר היתרון להפועל ת"א בזכות שני סלי 3 של טאונס — 41:45.

עד לדקה ה־27 התנהל משחק שקול כשהיתרון עבר מקבוצה לקבוצה. קומואזן שצבר 4 עבירות כבר בדקה ה־25 התעורר לחיים הרשים, צלף יחד עם שאריץ ופופוביץ כשוורנקוביץ שימש להם כמטריה. היתרון לא נשמט מידיהם למרות ניסיונות טאונס לקלוע סלי 3 (שלושה בסיום) עובדה שרק המתיקה במעט את הגלולה — 93:84.

שיפוטם של ואלנטה מפורטוגל וגאספרין היה רע וזרע בלבול בשתי הקבוצות.

● קלעו לזאדאר: שאריץ 30, פופוביץ 22, קומואזן 22, שרליאה 13 וורנקוביץ 6.

● קלעו להפועל ת"א: טאונס 33, פרישמן 13, ויליאמס 13, לאסוף 13, טרי 8 ואמסלם 4.

הטבלה

.1	זאדאר	2	168־195	4
.2	הפועל ת"א	2	179־185	3
.3	אולימפיאקוס	2	187־175	3
.4	חובנטוד	2	191־170	2

אולימפיאקוס ניצחה את בדלונה

במשחק נוסף בבית בו משחקת הפועל ת"א גברה אמש אולימפיאקוס פיראוס, באולמה, על חובנטוד בדלונה הספרדית 89:86 (44:46).

האמריקני מידלטון קלע 27 נקודות לזכות אולימפיאקוס. עוד הירבו לקלוע מאניאטיס 19, כריסטודולו 13 וקאבוריס 12.

הירבו לקלוע לחובנטוד בדלונה: מרגל 20, ג'ונסון 20, סטוקס 15 ומוראלס 10.

ז'אלגיריס — ציבונה 101:104

ז'אלגיריס קובנה ניצחה אמש בזאגרב את ציבונה — 101:104, לאחר 46:58 ליוגוסלבים במחצית. המשחק היה בגביע־אירופה למחזיקות.

אלכסנדר פטרוביץ' קלע 36 נקודות לציבונה, מול 23 של קורטינאייטיס, 21 של חומיצ'וס ו־18 של סאבוניס.

תוצאות נוספות: ביירוס־סטיינר אופטיק (מערב־גרמניה) — א.א.ק. אתונה 67:89 (27:56).

דו"ח שיפוט חמור על המשחק בבת־גלים

דו"ח שיפוט חמור ממשחק הליגה הארצית בכדורסל, בין מכבי בת־גלים ומכבי ימק"א נצרת, הגיע אתמול למשרדי איגוד הכדורסל.

שני שופטי המשחק, בן־עזרא וסגל, שלחו דו"ח בן שני עמודים, ובעקבותיו זומנו לועדת המשמעת שתתכנס לדון במקרה ביום חמישי הבא, שתי הקבוצות וכן שני השחקנים שהלמו זה בזה באגרופיהם: רני דרוש מבת־גלים ונוזר דאי מימק"א נצרת.

אליפות אס"א היום בבאר־שבע

יצחק אשל

בבאר־שבע יתקיימו היום אליפויות אס"א בכדורעף, קליעה למטרה וטיוף.

באירוע זה יפתחו אליפויות הספורט שיתקיימו בענפי הספורט השונים ובאוניברסיטאות השונות.

היוגוסלבי קומואזן, המזכיר במשחקו את דראזן פטרוביץ, קלע שתיים מ־22 נקודותיו במשחק אמש בין זאדאר להפועל תל־אביב (84:93). בקומואזן מסתכלים שלושה משחקני הפועל תל־אביב: שמעון אמסלם (מימין) דניס ויליאמס (במרכז) ולינטון טאונס. (צילם: אריה קנפר)

שלמה שרף מסכם את הסיבוב הראשון בליגה הלאומית

ללא קהל — אין עניין

בית"ר ת"א לא רק הפתיעה אלא מועמדת לאליפות ● מכבי חיפה לא ניצלה עדיין הפוטנציאל ● גם מכבי ת"א ובית"ר ירושלים מועמדות ● לגבי התחתית אסור להסיק מסקנות

יצחק ויסהוף

זו העונה השנייה ברציפות ששלמה שרף, מי שהצעיד את מכבי חיפה לזכייה בשתי אליפויות רצופות, בעונות 1984 ו־1985 מתנזר מאימון קבוצה לאומית. שרף מועסק כיום ע"י ההתאחדות לכדורגל, בתפקיד מאמן נבחרת הנוער ואחראי על הנבחרות הצעירות של ישראל.

לשלמה שרף קל לראות בעיניים מפוכחות את הקורה בכדורגל הישראלי, ובתום סיבוב משחקים בליגה הלאומית מנסה לנתח את שקרה ולצפות את העתיד.

— כיצד היית מסכם את משחקי הסיבוב הראשון?

● שרף: כמו בכל ליגה בעולם היו משחקים טובים ומשחקים פחות טובים. בצד הצגות של 0:4, 1:4 וכדומה היו משחקים רבים שהסתיימו בתיקו 0:0, ברמה נמוכה ביותר. זו טבעה של ליגה. אין מה לעשות נגד משחקים חלשים, וצריך רק לקוות כי משחקים טובים ובעלי רמה יהיו כמה שיותר.

רמה — וקהל

„כמו־כן — הוסיף שרף — יש לי הרגשה שהקהל שלנו מפונק וביקורתי מדי כלפי הליגה. הבעייה העיקרית היא מיעוט קהל המגיע למשחקים ובלי צופים השחקנים מאבדים מוטיבציה. עובדה, הדרבי הירושלמי שהיה במגרש ימק"א היה בעל רמה טובה הרבה בזכות הקהל שמילא את היציעים. לדעתי, הרכש המאסיבי שביצעה יתן את אותותיו כבר במחזורים הקרובים. לדעתי, קהל רב הוא ערובה למשחקים טובים. אם הקהל ישוב למשחקים הרמה תעלה."

— מה הדבר הבולט בטבלה?

● שרף: בית"ר ת"א היא ללא ספק הפתעת הסיבוב הראשון. נעשתה שם עבודת־נמלים וכיום רואים את התוצאות. בית"ר ת"א עובדת בשיטה נכונה ומדי שבוע מתעלה הקבוצה על עצמה. משחק הקבוצה חיובי ביותר ומגיעות לה כל המחמאות. יש בבית"ר ת"א שילוב של שחקנים ותיקים ומנוסים, כמו נסים כהן, אריה חביב וירון פרסלני, עם שחקנים פחות ותיקים, כמו ניסן כהן, שבתאי טורס וישראל מאיה, לצד צעירים כירון כהן, שלומי עמר ותגלית הסיבוב — אלי בן־אמו, שהוכיח עצמו ככובש שערים מצטיין. אם בית"ר ת"א תתמיד ביכולתה תהיה מועמדת מספר 1 לזכייה באליפות.

— איזה קבוצות נוספות שהיית מציין?

● שרף: מכבי חיפה. לאחר עונה לא גדולה שינתה הקבוצה פניה. ישנה התלהבות בין שחקניה והתוצאות נראות. מכבי חיפה עדיין לא מיצתה את מלוא הפוטנציאל שלה. יש לקבוצה חומר שחקנים מעולה. גם מכבי ת"א עדיין לא אמרה את המילה האחרונה שלה, ואולי גם בית"ר ירושלים.

— מה לגבי תחתית הטבלה?

● שרף: לאחר סיבוב אחד לא נתחכו דברים, לא בצמרת ולא בתחתית. בני־יהודה אמנם אחרונה בטבלה, אך קבוצה זו לא ירדה עדיין ליגה. לדעתי, ליאור רוזנטל ורואי חורי ישנו את פני הקבוצה. הרבה קבוצות נאבקות באיזור הרגיש של הליגה. ככל שהמשחקים יתקרבו לסיום הליגה הרגילה יגבר המתח והעניין, וגם רמת המשחקים תעלה.

— הפועל ת"א מהווה דוגמא לקבוצה־אלופה, שירדה מנכסיה, כמו אלופות אחרות בעבר. האם היא מועמדת לירידה?

● שרף: את הפועל ת"א כיום אי־אפשר לשפוט. בקבוצה לא היה שבוע אחד שקט, ולדעתי מגיעות למאמן היוגוסלבי, מאטיץ', מילות הערכה חמות ביותר. אם הוא לא נשבר לאחר כל מה שעבר עליו באמת כל הכבוד לו. בהפועל ת"א יש כשרונות בלתי־רגילים, אך חוסר השקט פוגע ביכולת הקבוצה, ולכן הפועל ת"א עדיין לא באה לידי ביטוי.

— האם המתאזרחים בליגה הוכיחו מה ניתן ללמוד מהם לגבי הזרים?

● שרף: המתאזרחים הכניסו לליגה מימד חיובי. לדעתי, במידה שקבוצות יכלכלו את מעשיהן בתבונה יהיה גירוי לקהל לשוב למגרשים. ייתכן ששילוב המתאזרחים ולאחר־מכן הזרים, יביא לשינוי במנטליות. אחת הבעיות הקשות שלנו היא העצלנות של השחקנים וחוסר היכולת להתמיד. אולי האורחים ישנו עובדה זו. אני רואה באור חיובי את שילוב המתאזרחים שהם הסגנונית לזרים.

מאמן שלמה שרף

ה־11 של שרף

● שוער: אריה חביב (בית"ר ת"א)

● הגנה: סלובודן דראפיץ' (מכבי נתניה), שלומי עמר (בית"ר ת"א), ניר קלינגר (מכבי חיפה), דוד הרשליקוביץ (הפועל ת"א).

● קישור: ראובן עטר (מכבי חיפה), ניסן כהן (בית"ר ת"א), עוז איליה (הפועל פ"ת), מרקו בך ברוך (הפועל חולון).

● חלוצים: בני טבק (מכבי ת"א), אלי בן־אמו (בית"ר ת"א).

אור גורן מהפועל הגליל־העליון מכדרר מול כדורסלן שולה הצרפתית, ולרי דאמורי, במשחק הנצחון הישראלי הגדול שלשום בגביע־אירופה למחזיקות גביע בצרפת (78:87). (תצלום: איי.פי)

הפועל ראשל"צ שם קץ להצלחות מכבי ראשל"צ 17:18

כדוריד

יוסף חכם

אלופת ישראל בכדוריד קבוצת הפועל ראשון־לציון הנחילה אמש, במשחקי המחזור ה־9 בליגה הלאומית, הפסד בכורה העונה ליריבתה העירונית קבוצת מכבי ראשון־לציון 17:18 לאחר 7:12 במחצית הראשונה.

כתבנו בראשל"צ סער פרנקל מדווח שהמשחק היה בשליטה ברורה של שחקני הפועל שהוליכו ברוב דקות המשחק. שחקני מכבי ראשל"צ הוליכו במשחק רק פעם אחת, 2:3 בדקה ה־7 משער של תמיר אילדיס. בהמשך עלו שחקני הפועל ליתרון 3:6 משערים של קושניר, רפאלי דורון דיין ובמחצית 7:12.

בפתיחת המחצית השנייה העלו שחקני הפועל את יתרונם ל־7:13 משער של אליעזר ורד. לקראת סיום המשחק התאוששו שחקני מכבי והצליחו להשוות בדקה ה־57 ל־16:16 אלא שאז כבש דורון דיין צמד שערים מרהיב והעלה את יתרון קבוצתו ל־16:18. עד לסיום הקטין יוסי אוסלנדר ל־17:18.

שפטו הבינלאומים דני נוטמן ומשה וכצקי, לעיני 700 צופים, בהיכל הספורט העירוני בראשל"צ.

● שערים להפועל ראשל"צ: ורד 5, דורון דיין 4, קושניר 4, רפאלי 2, רון 1, לוי 1 ואהרונוביץ 1.

● שערים למכבי ראשל"צ: אוסלנדר 8, עמר 4, דרוקר 2, בלדר 1, כנען 1, ואילדיס 1.

● מכבי רחובות — מכבי פתח תקוה 18:20 (13:9).

האולם העירוני ביהוד. 100 צופים. שפטו: הרמן ופוקס. שערים למכבי רחובות: חימוביץ 5, גיסין 5, ויסלר 5. למכבי פ"ת: ב. גוון 5, ברויאר 5, סגל 3, מלקין 2, מועלם 2, קבילין 1 ובכר 1.

הטבלה הלאומית
(לאחר המחזור ה־9)

.1	מכבי ראשל"צ	152־223	16
.2	הפועל רי"ג	179־227	16
.3	הפועל ראשל"צ	166־208	15
.4	הפועל נופיים	204־201	11
.5	מכבי פ"ת	209־206	9
.6	אלי. הרצליה	175־177	8
.7	מכבי נתניה	190־185	8
.8	מכבי רחובות	207־166	8
.9	א.כ. נס־ציונה	186־163	5
.10	מכבי ק"ש	185־163	4
.11	הס. רחובות	205־174	4
.12	הפועל פ"ת	216־174	4

שער הנצחון הובקע ע"י מירום רובינשטיין.

(שמעון קרודו)

● מכבי נתניה — הפועל רחובות 17:22 (10:10).

ההיכל ברחובות. 100 צופים. שפטו: גרוסמן ולוי. שערים למכבי נתניה: אולסקואגה 7, דוראי 7, ספרוביץ 4, פינקלשטיין 4, סלומון 1 ובכר 1. להפועל רחובות: גמליאל 9, פרי 5, אדלר 1, י. כהן 1 ומשיח 1.

(תמיר חוסי)

● מכבי קרית שרת/חולון — הפועל נופיים 12:28 (6:13).

האולם בקרית־שרת. 150 צופים. שפטו: צבירין ופלס. שערים למכבי ק"ש/חולון: מסלטון 8, ו. דייץ 7, יוגב 5, פישר 3, כזום 2, צ'ילבון 1, ווהבה 1 ודוד 1. להפועל נופיים: רינהולד 3, זיפרט 2, שמש 2, טטנבאום 2, אלימוסקינוס 2 ויבנה 1.

(צחי זלצר)

● הפועל רמת־גן — הפועל פתח־תקוה 21:29 (11:12).

אולם האוניברסיטה ברמת־אביב. 50 צופים. שערים להפועל רמת־גן: ולינגר 5, פרוכטר 6, זרמונסקי 5, סומך 4, גרא 3, סקלקה 2, גרינפלד 2 וספרן 1. להפועל פתח תקוה: אמיר 9, אוברקוביץ 4, חלוחה 3, דוד גובלטס 2, אריאלי 2 וולבינגר 1.

(אבי כהן)

● אליצור הרצליה — א.כ. נס־ציונה 19:22 (7:6).

נשות הפועל פ"ת נוצחו באוסטריה

קבוצת הנשים בכדוריד של הפועל פתח־תקוה נוצחה באוסטריה על־ידי קבוצת יוניון אדמירה 20:12 בגביע אירופה למחזיקות גביע.

בתום המחצית הראשונה היה עדיין היתרון האוסטרי מזערי — 6:8 ואולם במחצית השנייה שטפו האוסטריות לנצחון בהפרש בן 8 שערים.

משחק הגומלין בין שתי הקבוצות יתקיים ביום ראשון באולם המתנ"ס ביהוד.

ליגות אזוריות

האלופה נוצחה בליגת מטה אשר

אייל הורן

במשחקי הליגה האזורית בכדורגל מטה אשר, נוצחה האלופה, שמרת, לראשונה העונה, על־ידי נתיב השיירה — 1:0.

עברון סיימה משחק שני ברציפות בתיקו — הפעם 1:1 עם בית־העמק.

יתר התוצאות: בוסתן־הגליל — מזרעה 0:8; ראש־הנקרה — בצת 1:0; צפון 1 — עין־המפרץ 0:2; שבטה — חניתה 0:0.

בצמרת הטבלה נמצאת עברון, עם 24 נקודות; 2. שמרת — 22; 3. נתיב השיירה — 21 נקודות ומשחק עודף.

הישג מדהים של מג'יק הזניק הלייקרס לנצחון על קליבלנד

אן.בי.איי.

מג'יק ג'ונסון היה אתמול לפי־נות־בוקר גיבור־נצחון קבוצתו, לוס־אנג'לס לייקרס, על קליבלנד־קאבלירס — 102:111.

ג'ונסון קלע 31 נקודות, קלט 12 כדורים חוזרים ומסר 13 אסיסטים.

לג'ונסון היתה זו הפעם השישית העונה שהצליח לעבור את הסיפרה 10 בכל אחת מהקטיגוריות, ובפעם ה־101 בקריירה שלו בעשר השנים האחרונות. ג'ונסון גם קלע 13 נקודות ברבע האחרון של המשחק.

בוסטון־סלטיקס נוצחה שוב, הפעם ע"י וואשינגטון־בולטס — 105:115. ברנרד קינג, עם 30 נקודות, היה כוכב המשחק. לבוסטון קלע קווין מקהייל 22 נקודות.

בדו־קרב בין דומיניק ווילקינס מאטלנטה ומייקל ג'ורדן משיקאגו היתה ידו של ווילקינס על העליונה. דומיניק קלע 30 נקודות, לעומת 28 של ג'ורדן, והוליך את חבריו לנצחון — 88:106.

אינדיאנה ניצחה את שארלוט — 104:115. ג'ון לונג קלע 25 נקודות, קלט 13 ריבאונדים ומסר 12 אסיסטים לזכות אינדיאנה. קלי טרפיקה קלע 26 נקודות לשארלוט.

מילווקי גברה על פילדלפיה — 91:109. ג'ף סיקמה קלע 26 נקודות למילווקי.

דאלאס — גולדן־סטייט 111:117. נידק אגוויאר — 12 נקודות לדאלאס, ומיטץ' ריצ'מונד — 41 לגולדן־סטייט, היו הקלעים הבולטים.

סיאטל — פניקס 116:126. דייל אליס, 33 נקודות, לסיאטל וטום צ'יימברס — 27 לפניקס.

תוצאות נוספות: ניו־יורק — ניו־ג'רזי 110:121; דנבר — יוסטון 101:126; סקרמנטו — סן־אנטוניו 89:108; פורטלנד — לוס־אנג'לס קליפרס 92:113.

12:13 בליגה היוגוסלבית

קבוצת צליק זניצה חוללה הפתעה במחזור ה־16 בליגה היוגוסלבית בכדורגל, לאחר שניצחה בבלגרד את פרטיזן 12:13 בבעיטות עונשין מ־11 מטרים. בתום הזמן החוקי היתה התוצאה 2:2.

היידוק ספליט מוליכה עם 20 נקודות ומקדימה בהפרש שערים את וויבודינה.

היידוק ניצחה את ספארטאק סובוטיצה 1:0 ואילו וויבודינה ניצחה גם היא בבעיטות־11 את סלובודה 1:4, לאחר 1:1 בתום המועד החוקי.

בודוצנוסט טיטוגראד ניצחה את הכוכב האדום בלגראד 0:2 ודינאמו ניצחה באותה תוצאה את רייקה.

דרום קוריאה לגמר האסייאני

נבחרת הכדורגל של דרום קוריאה העפילה לגמר גביע אסיה התשיעי, לאחר שניצחה בחצי הגמר בדוחה, קאטאר, את סין 0:3 בהארכה.

קוריאה תפגוש בגמר ראשון את המנצחת בין סעודיה ואיראן, שיתמודדו היום.

את שער הנצחון לקוריאה כבש לי טאיי הו, שלוש דקות בהארכה, לאחר שנכנס כמחליף בדקה ה־76.

וידנפלד ווינברג גברו על יפאן

נבחרת הנוער של ישראל בטניס גברה אתמול בארה"ב בתחרות הפאן־פסיפיק על נבחרת יפאן 0:2.

רביב וידנפלד גבר על חריטו 1:6, 2:6. אוהד ויינברג השלים את נצחון ישראל במשחקי היחידים.

שטב הועדף על יילן

מאמן נבחרת גביע דייויס של מערב גרמניה, היוגוסלבי ניקי פיליץ', העדיף את הצעיר קרל אובה שטב על אריק יילן, כשחקן שני ביחידים, נגד שבדיה בגמר גביע דייויס בסוף השבוע בגטבורג.

בוריס בקר, כמובן, הוא המדורג במספר 1 ויחד עם יילן יופיע בזוגות.

אולסון, קפטן שבדיה עדיין לא קבע את ההרכב המלא, והכוונה את מ' וילנדר, את אדברג, אלוף ויבלדון, או את המנוסה האיטי, קנט קרלסון.

שחיה

שחיינים אולימפיים מהונגריה ישתתפו בתחרות בנהריה

שחיינים הונגרים מצטיינים שנטלו חלק במשחקים האולימפיים בסיאול, ישתתפו במפעל השחייה הבינלאומי על־שם נועם, בין ה־29 ל־31 בדצמבר בנהריה.

בין השחיינים ההונגרים הבולטים: טמש דרנר ומנשיי בסיאול ב־100 חזה 1:05.50 ופטר סאבו שישי בסיאול ב־200 חזה — 2:16.50.

שיא ישראלי לגילאי 13 ב... לונדון

השחיינית הישראלית הצעירה, נגה כהן, בת ה־13, קבעה שיא ישראלי ב... לונדון.

השיא לגילאי 13 היה ב־100 מ' חזה — 1:17.78 דק'.

● במשחק השלמה בליגה הצרפתית, סיימו בתיקו 2:2, קבוצות ניס ומארסיי.

במגזר הערבי - في الوسط العربي
يوسف غليون - יוסף גליון

ערערה גאה במחמוד

ערערה, כפר ערבי קטן במשולש הצפוני, השוכן למרגלות הרי ואדי־ערה. בכניסה לכפר, ליד הכביש חדרה — עפולה, נמצא מגרש הכדורגל, גאוות הכפר. רוב הפעילות החברתית והספורטיבית מתרחשת שם. בערערה קבוצת כדורגל אחת: הפועל ערערה.

לפני שבוע ביקרתי במקום. אהבה כזאת לקבוצת כדורגל עוד לא ראיתי. לא רק הצעירים, גם הזקנים, באים לראות את הקבוצה במשחקיה. הכל שואגים: „הפועל! הפועל!" מזכיר מה שראיתי ושמעתי בקהיר: „זאמאלק! זאמאלק!"

אחרי כל משחק עומדים הצופים בתור כדי להזמין את השחקנים לארוחת ערב חגיגית. כל ילד מכיר היטב את השחקנים. אפילו יותר מאשר את המורים שלו...

אחד השחקנים הפופולאריים בערערה הוא מחמוד אבו־אילעילה. אבו־אילעילה, רווק בן 24, ג'ינג'י, גובה — 1.80 מ', למד בסמינר הקיבוצים חינוך גופני, יחד עם ניר לוין ושריף מואסי. כדי לראיין אותו הייתי צריך לעלות במכוניתי למרגלות ההר, יחד עם המלווה שלי, איברהים.

אחותו הצעירה של אבו־אילעילה חיכתה לנו בחוץ כשכדור בידה. בפנים המתינו לנו חבריו. זה אירוע חגיגי כשבאים לראיין. הוא הכין לנו שולחן ערוך במטעמים ועוגיות. מחמוד נראה נרגש. אחד הנוכחים אמר: „מחמוד בשביל ערערה הוא לא פחות מזאהי ארמלי בשביל שפרעם".

מחמוד, שחקן שיש לו עתיד. הוא יהיה כוכב במיגזר הערבי. הוא משחק בכל התפקידים ויריע כבעל כח גופני. הוא מזכיר לאוהדים את שלמה שירזי. עם כח פריצה ובעיטה אדירה בשתי רגליו וגם משחק ראש מצויין.

אבו־אילעילה התגלה ככדורגלן בקבוצת הנוער של כפר־קרע. הוא שיחק בליגה העילית. מאמנו, יורם לוי, צירף אותו לקבוצת הבוגרים של הפועל כפר־קרע ששיחקה בליגה ב', כבר בהיותו בן 16.

לפני חמש שנים עבר להפועל ערערה. עונת 1985־86 היתה שנת־השיא שלו. הוא הבקיע 26 שערים, מתוכם 20 בבעיטות־מרחק. בעיטותיו של אבו־אילעילה מטילות־אימה על שוערי היריב. מחמוד הגיע להישגים נכבדים בכדורגל ומימש חלק משאיפותיו. שיחק בעונה שעברה בליגה הארצית, בבית"ר נתניה. מאמנו היה מרוצה ממנו ושיתפו ברוב משחקי הקבוצה, למרות שהגיע מקבוצה מליגה ג'.

בתחילת העונה חזרו אחריו מאמנים רבים. הוא קיבל הצעות מקבוצות ערביות בליגה א'. בסוף נחת בכפר־קאסם, שם לא מתכוננים לשחררו בקלות.

בערערה גאים בו. אומרים שיוכל לשחק בליגה הלאומית. גם הוא אומר על עצמו כי יש לו את היכולת להשתלב בליגה גבוהה. חלומו לשחק לצידו של זאהי ארמלי. מאמנו מדגיש שיש לו מוטיבציה עצומה. גם הוא מעיד שאם יפול בידיים טובות יגיע תוך זמן קצר לליגה הלאומית.

השעה כמעט 6 בערב. אביו של מחמוד נכנס ופולט כמה משפטים: „הבן שלי שחקן גדול! תעזרו לו, תנו לו צ'אנס להתקדם". השבתי לו: „אינשאללה".

כשיצאנו ציפתה לנו אחותו של מחמוד בחוץ: היא עדיין שיחקה. לאור הוויכוחים כדורגל: „אנחנו בית של כדורגלנים. אני מאמינה שאחי יהיה כוכב גדול".

חנן ארז מציע לדחות בשנה הבחירות לרשויות המקומיות

תוצאות הבחירות הובילו לאיזון מונע הכרעה, והמאמץ הכספי המיותר עלול להזיק למשק — אומר מזכיר מרכז מפ"ם ● המתמודד צוקר: כנראה אין הכוונה לתל־אביב

ורד לוי

מזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז, יצא אתמול בקריאה לדחות את מועד הבחירות המוניציפליות בשנה, עד לפברואר 1990. בדברים בפני פורום של פעילים מוניציפליים בתל אביב הסביר ארז, כי תוצאות הבחירות לכנסת הובילו אותנו לאיזון המונע הכרעה לאומית כמעט בכל התחומים.

"יש להקדים למערכת הבחירות המוניציפלית התייחסות ייחודית בכל המוכנים", אמר. לדעתו קיום הבחירות במועדן יחייב גיוס משאבים פיננסיים ע"י כל המערכות הפוליטיות, בסכומים שמעל ומעבר ליכולתן, וזה מהלך מיותר ומזיק במצב הכלכלי הקיים במשק. מן התבונה לדחות את הבחירות לרשויות המקומיות בשנה אחת.

אריה צוקר, חבר מפ"ם במועצת עיריית תל אביב ומועמדה לתפקיד ראש העירייה אמר בתגובה, כי לא ידוע לו על עמדה זו של מפ"ם. צוקר העריך, כי אין הכוונה לתל אביב. "כנראה, שחנן התכוון למקומות אחרים", אמר. "אני מוכן ומזומן לבחירות הקרובות, ב־28 בפברואר 89', והשיקולים שהניעו את חנן לגבש את העמדה החדשה אינם תקפים לגבי תל אביב.

צוקר הדגיש, עם זאת, כי האישור הפורמלי הסופי של מפ"ם להשתתפותו בבחירות לראשות העירייה יינתן ביום שני הקרוב.

האם האיש שפגשה בתי בחוף ת"א הוא אחי, מקס הילברון?

שואלת סוזי אלכסנדר־הילברון מצרפת, שאחיה נעלם במיידנק

דני בירן

"מי יוכל לעזור לי למצוא את אחי מקס? האם עודו בחיים?" שואלת סוזי אלכסנדר־הילברון מהעיר ויובי שבצרפת, במכתב ששלחה לאנשים שונים בישראל, אותם בחרה כנראה באקראי.

תחילתו של הסיפור בקיץ 1987. פרנסין, בתה של הילברון, ישבה ביום ד', 13 באוגוסט 1987 על חוף הים בתל אביב ושוחחה עם חברה. אדם כבן 70 ניגש אליהן. נעץ עיניים מופתעות בפניה של הנערה הצרפתיה, עמד נרגש דקות ארוכות, והתקשה להוציא מילה. לבסוף משך בכתפיו והלך. "כאילו אמר לעצמו שהדבר לא יתכן", כותבת האם. "רק אז הבחינה בתי, שהאיש דומה באופן מפתיע לסבא שלה, אבי".

כשחזרה פרנסין לצרפת סיפרה לאם על הפגישה בחוף. "ראיתי לנגד עיני את אחי שנלקח מאיתנו ב־1943 למחנה ההשמדה מיידנק. כעבור זמן קיבלנו ממנו מכתב אחד ומאז נעלמו עקבותיו. שמו לא נזכר בין המתים אך, ידענו כי שלושה אנשים שזהותם לא נודעה שרדו מתוך קבוצת העבודה שאליה השתייך. פרנסין תיארה את האיש במדויק, ופרטיו התאימו לאחי מקס. יתכן שעבר בשפת הים, ראה את פני שלי משתקפות בפניה של בתי (היא דומה לי מאוד), ולכן עצר להתבונן בה", כותבת האם.

היא מפרסמת עכשיו את מכתבה, ומקווה למצוא בעזרתו את אחיה. מי שיודע דבר על מקס הילברון, שנעלם ב־1943 במיידנק, מתבקש לפנות למערכת "על המשמר".

מקס הילבורן בצעירותו

תיאורו: בן 68, גובהו 170 ס"מ, עיניו כחולות בהירות, אפו ישר, מצחו קירח, שערותיו אפורות, מבנה גופו רזה וחלש, כפוף מעט.

עיריית ת"א תנמק בבג"ץ מדוע לא תבטל קנסות חניה לתושב העיר

ומדוע לא תאפשר לו להישפט במקום לעכב רשיון הנהיגה שלו ● יצחק ארצי תובע חנינה לחייבים מעל 1,000 שקל, לדבריו, השר קורפו הבטיח בדיקת החוק המאפשר עיכוב רשיון

ורד לוי, עתי"ם

בג"ץ הוציא אתמול צו על תנאי, המורה לעיריית ת"א לנמק בתוך 45 יום, מדוע לא תבטל את הקנסות ואת תוספות הפיגורים שבהן חייבה את רון אלקלעי מרמת אביב. העירייה נדרשת לנמק מדוע לא תאפשר לאלקלעי להופיע למשפט, במקום להורות לרשות הרישוי לעכב את חידוש רשיון הנהיגה שלו.

אלקלעי עתר לבג"ץ באמצעות עו"ד רם דקל. הוא אומר, כי לפני חצי שנה נודע לו שרשומים על שמו קנסות חניה רבים של עיריית ת"א, שהצטברו לכ־3100 שקל, ועד שלא ישלם לא יחודש רשיון הנהיגה שלו. אלקלעי פנה מיד לעירייה וטען, שלא קיבל מעולם לביתו בדואר רשום, כפי שמחייב החוק, הודעות על הקנסות. העירייה דחתה את טענותיו, וטענה שכל הדו"חות נשלחו אליו, ובדואר רשום.

אלקלעי טען, שחובת ההוכחה שהדו"חות אכן נשלחו מוטלת על העירייה, והוא אינו חייב להינזק מכך שהעירייה רצתה לחסוך כסף ושלחה דו"חות בדואר רגיל, שלא הגיעו אליו. לדבריו, גם לאחר שחתם על תצהיר שלא קיבל את הדו"חות, ויתרה לו העירייה רק על תוספת הפיגורים, אך דרשה ממנו לשלם את הקנסות כתנאי לקבלת הרשיון. הוא אומר, כי גם כאן נוהגת העירייה שלא כדין, משום שהיא חייבת, בראש ובראשונה, להמציא לנהגים את הודעת הקנס המקורית ולאפשר להם להישפט על עבירת החניה.

לבג"ץ הוגשה אתמול עתירה נוספת של ציון ג'רסי, נהג מת"א, המבקש להורות למשרד הרישוי להחזיר לו את רשיון הנהיגה, לפחות באופן זמני, עד לתום הדיון בעתירה. ג'רסי טען שהוא נהג מקצועי, ועיכוב הרשיון פוגע בפרנסתו.

יצחק ארצי, חבר במועצת העירייה ומועמד ל"ע לתפקיד ראש העירייה פנה לשר קורפו ולשר שריר ותבע להקים ברחיפות ועדה ממשלתית־עירונית, שתבדוק את קנסות החניה בערים הגדולות בכלל ובתל אביב בפרט. לדעתו, יש לשקול הנהגת חנינה, כלומר, הנחה של 50 אחוז מהתשלום לאלה שחובותיהם מרקיעים לסכומים של מעל אלף שקל.

ארצי תובע גם לבדוק מחדש את חוק התעבורה המאפשר קשר בין אי־תשלום קנס לעיכוב הרשיון. מהשר שריר תובע ארצי את ביטול סעיף הענישה בחוק הפלילי, המאפשר הכפלת הקנס בצורה שרירותית, והענשה, ללא שפיטה באמצעות שלילת רשיון.

אתמול מסר ארצי, כי נפגש כבר עם השר קורפו בעניין. לדבריו, אמר השר כי יפעל בקרוב לתיקון החוק, וכי מקובל עליו שיש לשנות את הקשר בין אי התשלום לעיכוב הרשיון. "כמו כן הוציא שר התחבורה לאלתר הוראה הקובעת, כי מהיום והלאה לא יתקבלו דו"חות במחשב של אגף הרישוי, ללא הוכחה שההודעה על הקנס נמסרה בדואר רשום", אמר.

על הצעת החנינה נאמר לארצי, כי אין זה מעניינו של משרד התחבורה והנושא שייך לעיריית תל אביב. היום ייפגש ארצי עם שלמה להט, ראש העירייה, ויבקש ממנו לנקוט בצעד חריג של הענקת חנינה לבעלי הקנסות הכבדים.

מחר ב"על המשמר"
ובמוספו השבועי חותם

מוסף לשבת
- עושה שלום – עדיין לא. דיווח מזנבה, פרשנות מישראל – טלי סילוני, גדי יציב.
- גיבריל והאיסלאם הקיצוני – גם אויבים של ערפאת – פנחס ענברי.
- אמיר מי־טל. אהבנו אותו – אלישבע איילון.
- ממשלה נרקמת בדירות־מיסתור – פאר־לי שחר.
- המיתון. האם הוא כבר בתוך בתינו – א. אילן, טלי ברזילי־זונכפלד.
- יוסי היימן. עתונאי שחצה את הקווים – זהבה מוזס.
- כותרת ראשית. גליון אחרון. סוף לא משמח – ורד לוי.
- בניהם של ניצולי השואה יוזמים כינוס בינלאומי בירושלים – רונית נורנשטרן.
- יוסף מונדי – רשימות מן החבית; עמירם כהן – על הפנים; דורית קדר – תערוכות; דני ורט – קולנוע.

חותם
- רק ירודים מחפשים כריזמטיות בחורף – נסיעה אל מחוזות הילדות – יוסי קאנץ (פעולה יזומה).
- שירי מחאה – דן אלמגור.
- מי צריך חיילות בצה"ל – נורית כהן.
- ריצה מרתונית לאחוות עמים – דני בירן.
- יחסים מסוכנים – ביקור גרבצוב בארה"ב – דליה שחורי.
- יוצרו של אבא אובו – היוצר וגיבורו שהיו לאחד – א.ב. יפה.
- מוזיאון כביגאס – גם כמתנ"ס, גם מקדם מכירות – יגאל תומרקין.
- אישית לוחצת – יעקב לזר וגבי בשן.
- שלום בית – חוה יוסף.
- ויזואלי – עופר ניר.
- עודד ליפשיץ, מיכאל הרסגור, נעם שמנצר, אלי הכהן, איתן קלינסקי, שמואל בונים, זאב צחור.

דף לספרות
- על ספר שיריה החדש של לאה שניר – מרים איתן.
- על זכרונות אדריאנוס – דבורה גילולה.
- ראיון עם הסופר הסובייטי יולי דניאל.
- שני שירים של יוכבד בן־דור.
- חלון ראווה.

סטודנטים מצטיינים יחדדו את המוח בוויכוח ציבורי

קובי מנדל

פרלמנט סטודנטים, ראשון מסוגו בארץ, יתקיים בשבוע הבא באוניברסיטת חיפה בנושא "תכנון הריון לצורך ריפוי מחלת פרקינסון ע"י שימוש בתאי המוח של העובר". הפרלמנט יתקיים במסגרת תוכנית הלימודים של החוג לבנ.איי. למצטיינים. מוקד הדיון יהיה שאלת ההתייחסות לחיים כאמצעי ולא כתכלית בשלעצמה. הפרלמנט נועד לחדד את יכולת הוויכוח של הסטודנטים, תוך התנסות מעשית בכללי ויכוח.

החלק הראשון של הארוע יתקיים בהנחיית השופט יהושע גוברניק. הסנגורים והקטגורים יהיו סטודנטים הלומדים בתוכנית. לרשותם יעמדו כמה עדים, בהם פרופ' יוסף ברייננס מבית החולים רמב"ם, פרופ' ברי ברגר, ד"ר עמיהוד גלעד מהחוג לפילוסופיה ועוד.

אוניברסיטת חיפה תעניק ד"ר כבוד לסר פיטר אבלס

קובי מנדל

סנאט אוניברסיטת חיפה יעניק ביום ראשון תואר דוקטור כבוד לפילוסופיה לסר פיטר אבלס, איל התחבורה והעיתונות מאוסטרליה. התואר יוענק לו כהוקרה על פעילותו רבת השנים בתחומי הכלכלה והחברה, ותרומתו לקידומה ולפיתוחה של התעופה האווירית.

סר אבלס הוא אחד מעמודי התווך של הכלכלה האוסטרלית, ומקורב לראש הממשלה, רוברט הוק. הוא ביצע למענו כמה שליחויות ממלכתיות בגוש המזרחי. יחד עם איל העיתונות רופרט מורדוק, סר אבלס הוא מנכ"ל משותף של לתשלובת ז.ח.ו וקבוצת התקשורת הבינלאומית "ניוז יונייטד גרופ".

אוניברסיטת חיפה ארגנה לו פגישות עם אישים שונים, בהם שר הביטחון, יצחק רבין, ומפגשים בבסיס חיל האוויר בצפון הארץ, ביקור בתעשייה האווירית ובמכללה לביטחון לאומי.

המשכים

פרס הודיע שיקבל

(סוף מעמוד ראשון)

ממשלת האחדות. החלה התארגנות של בכירים במפלגת־העבודה, ביניהם 15 חברי־כנסת אשר התנגדו להקמת ממשלת האחדות, לשיבוצו של עוזי ברעם כשר בממשלה. 15 חברי־הכנסת טוענים כי עוזי ברעם צריך לייצגם בממשלה. כתבת "על המשמר" מוסרת כי שמעון פרס כבר הציע לעוזי ברעם להיות שר בממשלה, אך עוזי הודיע כי אינו נוטה בשלב זה להיענות לבקשות.

ראשי תנועת המושבים תובעים מפרס למנות את נסים זווילי, יו"ר המחלקה להתיישבות בסוכנות כנציגם בממשלה. הם מאיימים כי תנועת המושבים תשקול מחדש את צעדיה במסגרת מפלגת־העבודה במידה שלא ימונה שר מטעמה. את הדברים האלה השמיע מזכיר תנועת המושבים יוחנן דניאל בכנס חירום שנערך בתל־אביב. הדרישה היא למנות את זווילי לשר חקלאות בממשלה. בתנועת המושבים גם קיימת דאגה מהמגמה המסתמנת להקים את הממשלה במתכונתה הנוכחית מבלי להתחשב בחילופי הדורות ובמעמדה של תנועת המושבים.

חברי המגזר הערבי בתנועת העבודה התארגנו לתמוך באורח מאסיבי בהמשך כהונתה של שושנה ארבלי־אלמוזלינו כשרת הבריאות, אשר לטענתם תרמה רבות לקידום מערכת הבריאות במגזר הערבי. 47 מזכירי מועצות פועלים פנו אתמול לשמעון פרס בבקשה דומה כשהם משבחים את עמידתה האיתנה מול מגמות האוצר.

פעילים בליכוד נגד

עתי"ם. — כנס של מאות חברי מרכז תנועת הליכוד החליט אמש לקרוא לראש־הממשלה לכנס מייד את המרכז לדיון בהחלטה בשאלת כינונה של ממשלה לאומית ללא המערך. במהלך הדיון נשמעו מקרב הקהל לא אחת קריאות זעם נגד המהלך של קואליציה עם המערך, ובסופו של הכנס הוקראה ע"י היוזמים הצעת החלטה קצרה שהתקבלה ע"י הנוכחים.

פתח ח"כ צחי הנגבי, שהיה כידוע עד הבחירות האחרונות ראש לשכת ראש־הממשלה יצחק שמיר ועתה יצא ביוזמה נגד מהלכיו של שמיר. הליכוד התחייב לבוחריו, אמר הנגבי, למגר את האלימות והטירור ביש"ע, לפתוח בתנופת התיישבות בארץ ישראל, לשים קץ לתעלולי החתרנות המדינית של שמעון פרס — וכל אלה ניתנים היום להגשמה בממשלה לאומית ללא המערך, אמר. "הכנס הזה של מאות החברים קובע ללא שום פשרות", לדברי הנואם שלהחליט על צעדי התנועה — רק המרכז יכול." כן דיברו הח"כים איתן, מצא וגולדשטיין.

הנציג האמריקני תבע

(סוף מעמוד ראשון)

ריאליסטי ופרגמטי", על־מנת להבריח את כל הצדדים המעורבים בסכסוך במזה"ת להגיע לפתרון של פשרה. עלינו לומר להם כי העולם עייף מהסכסוך הממושך ומחוסר הנכונות להגיע לפשרה צודקת, וכי עליהם להסכים לפתרון בדרך ומו"מ".

תמיכה אירופית בערפאת

דבריו של וולטרס בעצרת האו"ם, בהם חזר על הקווים העיקריים בתוכנית השלום של שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, עמדו בניגוד לדברי הנואמים מהמדינות השונות שתמכו כמעט כולם בהצעות שהעלה ערפאת בנאומו שלשום.

פטרובסקי: לקבל עלה הזית

נציג בריה"מ, השגריר ולאדימיר פטרובסקי, חזר בנאומו בעצרת על הדרישה הסובייטית לקיים ועידת שלום בינלאומית, בהשתתפות החברות הקבועות במועצת הביטחון, אולם נמנע מלתקוף את ישראל. הוא קרא לישראל להיענות להצעות אש"ף "לנצל את הסיכוי היחיד ולקבל את עלה הזית של השלום שהוגש לה, ולפתוח ללא דיחוי בדו־שיח בינלאומי, כדי להגיע להסדר כולל וצודק במזה"ת".

מצפים להבהרות

בריטניה הגיבה אתמול באופטימיות זהירה על דבריו של ערפאת בג'נווה, ומשרד החוץ הבריטי ניסה להדגיש את הצדדים החיוביים שבנאום. בהודעה של משרד החוץ הבריטי נאמר, כי נאום זה הוא "צעד אחר קדימה", וכי היא "מקווה ליותר בהירות" בעתיד. כן ציין דובר משרד החוץ כי הוא מודע לחוסר הבהירות שבדברי ראש המקום וקהל השומעים.

ממשרד ראש הממשלה נשמעה אתמול נימה של אכזבה מנאומו של ערפאת. האפשרויות שנדונו בשבוע שעבר על פגישה אפשרית בין ערפאת לשר החוץ, סר ג'פרי האו, נשללו בשלב זה חד־משמעית. עם זאת, ניכרה זהירות שלא לשלול לחלוטין את דברי ערפאת. בהודעת דובר ראש הממשלה נאמר "אנו מקווים שאנשי אש"ף יבהירו ויפתחו את הנקודות שכבר הועלו".

העיתונים מאוכזבים

עיתוני בריטניה הביעו אתמול אכזבה מנאומו של ערפאת. ה"טיימס" הרגיש כי לאחר הצהרת שטוקהולם ו"ההבטחות שניתנו ע"י אבו־שאריף למשרד החוץ, מהווה הנאום צעד אחורנית". עם זאת, מציין העיתון יש לגלות הבנה למצבו של ערפאת, שכן עליו להיענות לקיצוניים מבית. "אינדפנדנט" הביע אכזבה מהנאום בג'נווה וציין כי "אלה שקיוו שערפאת ינאם כשהוא מגולח ובבגדים אזרחיים, כיאה להופעת מדינאי, ויציג ויתורים והבהרות לדעת הקהל בישראל, התאכזבו". לדברי העיתון יש להצטער על־כך שערפאת עדיין לא אמר מה הן גבולותיה העתידיים של המדינה הפלשתינית. עם זאת ציין, כי על ישראל מוטלת עתה החובה להבהיר באילו תנאים תהיה מוכנה להידבר עם אש"ף.

"שמיר - העיוור מכולם"

ה"לה־מונד" כתב אתמול במאמר מערכת: "רק עיוורים יכולים להתעלם מחשיבות הסכמת אש"ף לדו־קיום עם מדינה יהודית, למרות שהתפתחות זו אינה שלימה. ראש הממשלה הישראלי, יצחק שמיר הוא העיוור מכולם".

בפאריס התקבל נאום ערפאת בג'נווה כהכרה בישראל ובהודעה בנכונות לוויתורים. ובכל זאת איכזב ערפאת מעט את הממשלה על שלא הודיע על הכרה מפורשת בישראל, כפי שהבטיח. מקורות צרפתיים מסרו, כי ערפאת שינה את נאומו ברגע האחרון, בשל התנגדות בתוך הפת"ח להיענות לתנאים האמריקנים. בראש המתנגדים ראש המחלקה המדינית של אש"ף, פארוק קדומי, ואילו חבש וחוואתמה איימו על ערפאת בגרימת קרע.

התגובה הישראלית לנאום ערפאת הובלטה בכותרות העיתונים בצרפת. ישראל מתוארת בעיתוני הימין והשמאל כאחור כצד הסירוב, בעוד אש"ף מתואר כאירגון שוחר שלום.

פרשנים: אין סיכוי

לדברי פרשנים, אין כל סיכוי לוועידה בינלאומית או להסדר, כל־עוד תמשיך ישראל בסירובה לכל יוזמה. הקהילה היהודית מודאגת מבידודה של ישראל, והשגריר הישראלי סופר הופיע בכל כלי התקשורת כשהוא מצדיק את סירובה של ישראל להצעות האחרונות של ערפאת.

"באנקרס־טראסט" דחתה הצעות "כור"

חיים מרגלית

"באנקרס טראסט" דוחה את הצעות קונצרן "כור" כפי שהועלו בשיחות שהתנהלו מראשית השבוע בלונדון. נציגי הבנק שומרים על שתיקה בעניין ומשיבים: "ניפגש בשבוע הבא בבית המשפט המחוזי בתל אביב לדון בבקשת הפירוק של הבנק האמריקני לקונצרן כור.

דוברת "כור" תוהה בגבע מסרה, כי בתום שני ימי דיונים בלונדון הקימו הבנקים הזרים ועדת הגוי לפי חלוקה גיאוגרפית של הבנקים.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: נשר הברזל 2 — 9.30 ,7.15 ,4.30
אלנבי: דמיין ג'ון לנון — 9.45 ,7.30 ,5.00
אורלי: צא וראה — 9.40 ,7.30
בניהודה: ווילו והנסיכה — 9.15 ,5.45; 9.30 ,7.00 ,4.30

בית ציוני אמריקה: מסע לקיתרה — 21.30 ,19.00 ,16.15; הרולד ומוד — 24.00
גת: מוות ידוע מראש — 9.40 ,7.30 ,5.00
גורדון: החגיגה של באבט — 9.45 ,7.30 ,17.00
דקל: ביג — 9.45 ,7.30 ,5.00
הדרייב אין: פרסידיו — 9.30 ,7.30; כהן — 12.00
הוד: מארת הסורים — 9.45 ,7.30 ,5.00
לימור חדש: סהרורי — 9.30 ,7.30 ,5.00
טיילת 1: כרודף חצות — 9.30 ,7.00
טיילת 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום
טיילת 3: מוסקבה בוערת — 7.15 ,5.00
פאר: טובעים במספרים — 9.45 ,7.10 ,4.30
פאריס: אנה — 9.30 ,7.15 ,4 ,2 ,12; דיינר — 23.30
רב־חן: חן 1: מת לחיות — 9.55 ,7.20 ,4.45; חן 2: טאי פאן — 9.55 ,7.25 ,5.00; חן 3: תהלה מופלאה כס' 1 — 9.45 ,7.45 ,5.30; חן 4: לסניור באהבה — 9.45 ,7.35 ,5.00; חן 5: בוקר טוב וייטנאם
שחף: מרדף חצות — 9.15 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: מפקד מחלקה — 9.15 ,7.30
תכלת: בירד — 9.45 ,7.10 ,5.00
לב: לב 1: יום שני הסוער — 9.45 ,7.45 ,5 ,2; לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע — 9.45 ,7.45 ,5 ,2 ,11.30; לב 3: בכלל המלחמה ההיא — 9.15 ,7.35 ,5.00 ,2.00; לב 4: הנסיכה הקסומה — 9.45 ,7.45 ,5 ,2
מוזיאון תל־אביב: קין אצל סבא — 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

ארמון: נשר הברזל — 9.50 ,7.30 ,5
לילי: ניקי וג'ינו — 9.30 ,7.30 ,5
רב־גן: גן 1: מת לחיות — 9.50 ,7.25 ,5.00; גן 2: קפה בגדאד — 9.50 ,7.30 ,5; גן 3: עיניים שחורות — 9.50 ,7.20 ,4.45; גן 4: בוקר טוב וייטנאם — 9.50 ,7.30

גבעתיים

הדר: ווילו והנסיכה — 9.30 ,7.00 ,4.30

באר־שבע

חן: פרחים בעליית הגג — 9.30 ,7.15

ירושלים

אוריון: מפקד מחלקה — 9.00 ,7.00 ,4.30
אורנע: תהלה מופלאה חלק ב' — 7.00 ,4.30
רון: נשר הברזל — 9.00 ,7.00 ,4.30
כפיר: יום שני הסוער — 9.00 ,7.00 ,4.30
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם — 9.15 ,7.00
מיטשל: מרדף חצות — 9.00 ,7.40
סמדר: ביטל ג'וס — 11.30
סמדר: לסניור באהבה — 7.20 ,9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: מארת הסורים — 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים: בכלל המלחמה ההיא — 21.30 ,19.00; קפה בגדד — 21.30 ,19.00
אימפרייה 1: טובעים במספרים — 21.30 ,7.00 ,4.30
אימפרייה 2: החגיגה של באבט — 21.30 ,19.15 ,17.00
אימפרייה 3: צל הטווס — 21.30 ,19.15 ,17.00
בית אגרון: האיש בעל אקדח הזהב — 17.00; מונטי פייטון – ברזיל — 19.15; מלאכים בשמי ברלין — 21.45

הרצליה
סנטר 1: הקומיסרית; סנטר 2: ווילו והנסיכה; סנטר 3: חיים חדשים לאחר הגירושים; סנטר 4: מת לחיות

חיפה
אורה: הנסיכה הקסומה; חן: מת לחיות; רבינת 1: הקומיסרית; רבינת 2: ביג; עצמון 1: מפקד מחלקה; עצמון 2: מארת הסורים; עצמון 3: סקין כלוו; רון: ווילו והנסיכה; רב און: ביאור 1: כרודף חצות; ביאור 2: טאי פאן; ביאור 3: בוקר טוב וייטנאם; אורלי: בירד; קרן אור המעדייש: ליידי איב; פאר: נשר הברזל מס' 2

נתניה
שרון: פרחים בעליית הגג

חולון
מגדל: מרדף חצות; ארמון: מנפצים לוהטים; סינמה קריית־שרת: סנפון של בצר

בת־ים
עצמאות: מרדף חצות

פתח־תקווה

עפולה
מופתרון: חיים חדשים לאחר הגירושים

ראשון־לציון
רון 1: מפקד מחלקה; רון 2: ביג; רון 3: מרדף חצות

תיאטרון

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ה' 15.12 בשעה 20.30
טליה שפירא: "אחד־העם"
קטעים: בשעה 23.00

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 15.12
סאלח שבתי: 20.30
גן הדובדבנים: 20.30
המלביש: הבימרתף: 20.30

טלוויזיה

08.00 עד כאן — חדשות קול ישראל — רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 יהדות — קשת וענן — תן לי את ידך וכו. 08.40 כלי סודות — ס' — ע'. 09.00 אנגלית ו'. 09.15 פרפר נחמד — יום הולדת לשכי וכו. 10.30 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ מכפר תבור לכרמיאל וכו. 11.00 אנגלית ה'. 11.20 ערבית מדוברת טריק פ' (אל) סחרא. 12.00 מדעי הטבע על־יסודי — דיפוזיה ותנועת בראון. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 תולדות ישראל — בין דם לדם. 13.30 מוסיקה מן העולם השלישי — טקס מקס ב'. 14.00 עד כאן — רצף דפי הטלטקסט. 14.05 שניים אחוזים — מי מפחד מארמית? 14.25 קשר משפחתי — שידור חוזר מיום שני 12.12.88 וכו. 15.00 שידור ישיר של חלוקת פרס רוטשילד על שם מקס רואו — קרן רוטשילד מעניקה זו השנה השניה פרס לאיש חינוך שהצטיין בפעלו בשדה החינוך. השנה זכתה בפרס מנהלת בית־הספר האזורי במעוז־חיים — אתי גנון. הטקס יועבר בשידור חי מהכנסת. 16.00 זהו זה. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית.

כללית

17.30 רב עכבר — סידרת אנימציה. שגיבורה עכבר בעל כוחות־על. יש לו גם זהות אחרת: הוא פועל פשוט בבית חרושת בעיר עכבריה. בעת צרה, הוא נחלץ לעזרת אחיו העכברים. פרק ראשון: פיטי פייט הקרת. 18.00 הרוחות מטירת מוטלי — קומדיה בריטית משעשעת, הפרק צרה כפולה. 18.25 הגיע זמן לשון — אבשלום קור נותן סיכוי ליפהפיות. 18.32 מגזין לאמנות — מגאזין לאמנות יוקדש כולו לספריו וסיפוריו של נג'יב מחפוז שהועברו לקולנוע, לרגל זכייתו בפרס נובל לספרות. 19.00 מפגש — תכנית דיון שבועית בענייני היום (בערבית). 19.30 חדשות (בערבית). 20.02 מבט ספורט. 20.55 הגיע זמן לשון — אבשלום קור על מקור הביטוי מבורכים על המוגמר. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 בלוז לכחולי המדים — סדרה משטרתית אמריקנית. הפרק המרגלת שבאה מדלנארו. פורילו נענה לעצתה של ג'ויס — והוא שוכר את שירותיו של עו"ד ביזון שהחקירה שהוא מעיד בה מסכנת את הקריירה שלו. רנקו והיל עובדים כמלצרים במסעדה אשר מתרחשים בה מעשי סחיטה מאנשי עסקים. פקידה חרשה בתחנה מושכת את תשומת ליבם של השוטרים. 22.20 מותה של מלכת פורנו — סרט תעודה. 22.30 החיים בלי ג'ורג' — פרק 6: לארי מדוכא כי אישתו גרמה למות כלבו. ג'ני אמנדה ובן מנסים לעודד אותו. 24.00 חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.35 עולם החי — כנפי פרא, הפעם על אורח חייהן של ציפורי הטרף באמריקה. 19.03 ר"ש עם קליפ — התוכנית כבקשתכם. 19.23 שוברי קופות — סקירת סרטי קולנוע המוצגים בימים אלה בארה"ב ובארץ: רוקט גיברלטר עם ברט לאנקסטר; נקודת שיא עם סאלי פילד ותום הנקס: מגלה את אמריקה בכיכובו של אדי מרפי; מאיר — האיש והחלום. דג ושמו וונדה עם ג'ון קליז; מת לחיות עם ברוס ויליס; אקדוחנים צעירים עם אמיליו אסטווז וצ'רלי שין, וסיוט ברחוב אלם מס' 4. 19.48 לקרוב בערוץ 2. 20.00 גירושין באמריקה — תוכנית במגמת רגש חוק. אחוז גבוה של זוגות גרושים הוא תופעה מוכרת בחברה המודרנית. התוכנית עוסקת בהשלכות של תופעה זו על כל אחד מבני הזוג ועל ילדיהם. עידן הגירושין יוצר חברה בלתי מוכרת לנו עד כה. בתוכנית, מנסה ג'יין פאולי, מגישה התוכניות הפופולרית של N.B.C., ללמוד האם ניתן למנוע את ההשלכות השליליות של הגירושין, או לפחות להקטין את השפעתן. 21.00 שירים ברצף. 21.30 למות מצחוק — סדרה קומית בהמשכים. פרק 14 ואחרון: נערת החלומות. בילי הנשוי מתחבט בבעיות פילוסופיות. הוא מחפש אחר המהות האמיתית של החיים. חברו, ארני הדפילד, משכנע אותו כי טעם החיים טמון במוסד הנישואין.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 שעון מוסיקלי. 07.09 בהאזנה ניעורה — מנדלסון: רוב רוי — פתיחה אופ' 95; מנדלסון: קונצ'רטו לכנור אופ' 26; אלגר: ווריאציות אניגמה; פרקי תהילים מאת סבנאוסס, הונגר, שלונסקי; כליני: קונצ'רטו לכנור; מיו: השור על הגג. 09.00 צלילים מאנגליה. 10.00 קונצרט בוקר — באך: סוויטה מס' 5 ולהקת מוסיקה עתיקה; קרל פיליפ עמנואל באך 14.12.1788: קונצ'רטו לפסנתר; הולסט: סימפוניה עם מקהלה אופ' 47. 13.00 קלאסיקל — במקצב המחול. 14.08 מן הרפרטואר — באך: קנטטה מס' 209, אין נורא כבאב הפרידה, מוצרט: סרנדה מס' 4 ק. 203. 15.00 מיפגשים. 16.00 אתנחתא — שידור חי מאולם ימק"א בירושלים. שרון בצלי — חליל: מיכל טל — פסנתר: באך: סויטה מס' 1; פולנק: סונטה. הונגר: מחול העז; פוס: אורה, סמרסמאן: קונצ'רטו. 17.30 יום הולדת — המלחין זולטן קודאי (נולד ב־16.12.1882). 18.00 אנתולוגיה בצליל — מוסיקה קדם קלאסית כלית באיטליה. 19.00 רסיטאל — עם הפסנתרנים שרה פוקסון וברט ברמן במלאת 10 שנים לבואו בארץ־שבע. ח. הולדהיים: שפון לפסנתר ב־4 ידיים ... 20.05 ... 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם — ימי המוסיקה בוולס 1987. אנסמבל מודרד ...

— ארנסט בור, נונס: 5 פסקליות לי"21 כלי ואלקטרוניקה. בטהובן: קונצ'רטו לכנור ותזמורת (גירסה מקורית) ח. צהטמאייר. 22.00 מוסיקה לחתונה — סידרה בעריכת ישראל רלליות: הו כך הולכים. 23.00 דור הזהב — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות — הפסנתרן אגון פטרי — תוכנית שניה. ליסט: שלשה קטעים לסונטות של פטררקה; אכיור קונצרטי מס' 3 מחול הגמדים; בטהובן: סונטה אופ' 78, סונטה אופ' 111.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה — מחזור 25 — עידן המהפכות — מערב ומזרח: הפעם: ייחודה של המהפכה האמריקנית — חלק ראשון — ד"ר אייל נווה. 16.05 שירים ושעורים. 17.05 ארץ לא נודעת. 22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

15.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים. 16.05 שעה קלה עם ארם. 16.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 18.06 וריקוד — עורך ומנחה: יצחק גולן. 19.35 שירים עבריים. 20.05 שורשים — שבועון לענייני פולקלור ועדות. 22.05 ג'אז ועוד — עם לאה ליאור. 23.05 משחקילילה — עם משה טימור וזאב ענר.

רשת ג'

18.06 קוליבו — שבועון פופ. 20.05 צליל מכוון. 21.05 מופע רוק.

גלי צה"ל

08.05 אוניברסיטה משודרת — סוגיות בפרשנות המקרא בימה"ב — פרשנותו הטיפולוגית של הרמב"ן. מרצה: פרופ' עמוס פונקנשטיין. 18.45 חמש עשרה קטנות — עורך ומגיש: יוסי עוזרד. 00.05 ציפורי לילה — עם יואב קוטנר — תוכנית מוסיקלית בנימה אישית.

שידורי צה"ל 1

19.05 יער משורר — מגאזין גל"צ לענייני צבא וכטחון. עורכים ומגישים: יצחק טוניק ויוסי עבארי. 20.05 בעיקר מוסיקה — צורת הסונטה — דרמה בצלילים — הדרמה — ניגוד והשלמה בסונטה הקלאסית. מרצה: סמורר כרמי גיברמן. 21.30 אוניברסיטה משודרת — סוגיות בפרשנות המקרא בימה"ב — פרשנותו הטיפולוגית של הרמב"ן. מרצה: פרופ' עמוס פונקנשטיין וש.ח.)

שידורי צה"ל 2

20.05 עד 8 — תוכנית מוסיקלית לחיילים עם תמר קמחי.

שרותים ● עזרה ● תחבורה

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 321566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. רינגבלום סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס לרעננה והאיזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית ער"ן ירושלים — טל' 02־227171; ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111; ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־5461113; ער"ן חיפה — טל' 04־672222; ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־988410; ער"ן נתניה — טל' 053־335316; ער"ן כפר־סבא — 052־913999; ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מוטורים מוקד עת"א למקרים רחופים — טל' 106.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
- בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
- בית החולים ביילינסון, פתח־תקווה - כל המחלקות - כל השבוע.
- בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
- בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
- בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
- בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
- בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים רחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים. שערי צדק - פנימית, נשים. הדסה ע"כ - כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' בין 08.00—20.00. בימי ו' 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433300.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 02־243358; ת"א - 226027 (24 שעות); חיפה - 04־229488 (11.00—20.00); גליל מערבי - 04־922222.

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.

"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים גני בת־ים — הנביאים 3.
חולון תקווה — כיכר סטרומה.
ירושלים הרצל — יפו 36.
נתניה קרניאל — מ. מסחרי ק. נורדאו.
פתח־תקווה מרכז השרון — אהרון קציר 7.
רמת־גן רמת־גן — ביאליק 30.
תל־אביב הבימה — דיזנגוף 17. קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.
חיפה יבנה — אבן סינא 7.
רעננה־כפ"ס גלעד — וייצמן 34, כפר־סבא.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111 ... רמלה — 101, טל' 08־221022 ... טבריה 065־93334 ... טבעון — 101 ... 04־931401. נהריה — טל' 04־833333 ... ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מחיפה לבני־ברק וירושלים א'-ו': 7.00.

מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחר חג בלבד.

הודעות

עיריית קרית־אתא
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
קרית־אתא
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה לתכנון ולבניה קרית־אתא, הוגשה בקשה ע"י שכון עובדים בע"מ למתן הקלה בגוש 11023 חלקות 41+42 ברח' הבעל שם טוב 10־8 ובגוש 11023 חלקות 49+50 ברח' הנביאים קרית־אתא ותיק בנ' 2780/87 + בנ' 2781/87 + בנ' 2544/83 + בנ' 2455/83.

מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים: בחלקה מס' 41 — ב־4.35%, בחלקה מס' 42 — ב־4.06%, בחלקה מס' 49 — ב־1.0%, בחלקה מס' 50 — ב־0.3%.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, המפקח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00. כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית־אתא, ת"ד 1 קרית־אתא.

אינג' י. יזרעאלי
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6551 חלקה 60 ברחוב: בר־יוחאי 10 המסומנת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה בבנית יחידת דיור. במגרש פחות גודל מינימלי הקלה באחוזי בניה. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, הנו זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

התנגדויות, תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

יו"ר הועדה המקומית
תכנון ובניה מרחב רמת־השרון
ת.ר. 2592

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
אשקלון
עיריית – אשקלון

בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי כהן מאיר וסרפין לאישור. מהות הבקשה: הקלה בקו בנין אחורי מבוקשים 5.6 מ' במקום 6 מ' המותרים עפ"י ת.ב.ע.מ. 6/109/03/4 דהיינו הקלה של 6.6%. בכתובת אפרידה, רח' השריונאים 22 גרש 2870 אשקלון.

אמסלם חיים. מהות הבקשה: 1) הקלה באחוזי בניה של 1.64% מבוקשים 14.64 במקום 13% המותרים עפ"י ת.ב.ע. 4/147/03/4; 2) הקלה בקו בנין קדמי עפ"י סעיף 4ב1 להקנות סטיה ניכרת. מבוקשים 4.15 במקום 5 המותרים. בכתובת אפרידר רח' העצמון 4 גוש: 1961 חלקה 95 אשקלון.

המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

בני וקנין, מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה
לתכנון ובניה אשקלון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
נתניה

ניתנת בזאת הודעה עפ"י סעיף 149 (139) לחוק כי הוגש לאישור הועדה המקומית תשריט לחלוקת חלקה 71 בגוש 8230 הנמצאת ברח' מנדלסון ומיועדת למגורים. הסטיה היא בשטח מתוכנית המתאר נת / 100 / ש / 1 (65) הקובעת שטח מינימלי 500 מ"ר.

תוכנית מפורטת נת / 545 שבתוקף קבעה הפרשה להרחבת הרחוב כתוצאה מכך שטח החלקה נטו הינו 464 מ"ר.

את התוכנית ניתן לראות במשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 4 ק.ר. חדר 107 בימים ובשעות קבלת קהל.

התנגדויות אפשר להגיש במשך 15 יום מפרסום הודעה זו.

יו"ר הועדה המקומית
עו"ד י. אלרואי

תיק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי
המרכז
הודעה בדבר הפקדת תוכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון הבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה המרכז הופקדה תוכנית מפורטת הנקראת: "תוכנית מספר ממ/2014" השטחים הכלולים בתוכנית ומיקומם: נוה־מונוסון רחוב התמיר 8 גוש 6502 חלקות 552. עיקרי הוראות התוכנית: הגדלת שטח המבנים מ־3.00% ל־6.40 ליחידת דיור על פי התשריט. כל מעוניין רשאי לעיין בתוכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע ע"י התוכנית, וכן כל הזכאי לכך ע"פ סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זאת ברשומות. התנגדות לתוכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הוועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6583, חלקה 524, רח' השרון. מבוקשת הקלה 0.7% משטח המגרש דהיינו 40.7% במקום 40% המותרים לפי תכנית רע/1/79.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ובניה

הועדה המקומית לבנין ותכנון
עיר בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק ותכנון הבניה תשכ"ה־1965

גב' וייצמן מיסה הגישה בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 20592 לבנות בנין בן 3 קומות מעל קומה מפולשת ודירת שיפוע בק"ק, גוש 6190, חלקה 106, באזור כ' בהקלות הבאות: 3. 6 אחוזים בבנין בנית מעלית / שפור תנאי דיור / מעל 105 המותרים. וזה שלא בהתאם לתכנית בנין עירים 107א', 105 ב' החלה במקום.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לוועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

משה אירנשטיין, יו"ר הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הגליל המזרחי – טבריה
הודעה
לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה לתוספת יחידות מגורים בגוש 17484 חלקה 17 בעילוט.

מהות ההקלה: אי שמירת מרווח מינימלי מהגבול.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

סעיד ע. חק
יו"ר הוועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה
לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6205 חלקה 169, רח' פני הגבעה, מס' 14. דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה 5% עבור מעלית קומה נוספת 2.5% עבור הקומה ו־10% בק.ב. במרווחים צדדיים.

על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית
ראש העיר יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רמת־גן

חייל המילואים ארתור הרסטיג, ויעקב פרג הובאו למנוחות

צה"ל הרס את ביתו של הרוצח מכפר בורין 'הנרצח ירה בכבשים ונהג לגרשו מאדמותיו'

אביו של הרוצח, ד"ר חסיין מחמר: האדמות שייכות לנו ורשומות בטאבו, פרג נהג לגרש את בני שרעה בהן את הצאן, והוא אף ירה והרג 20 כבשים

עירן טאוס

צה"ל הרס אתמול בכפר בורין הסמוך לשכם, את ביתו של הרועה חמדאן חסן נג'אר שרצח שלשום, את יעקב פרג תושב התנחלות 'ברכה', חטף את נשקו, ירה למוות בחייל מילואים, שנהג ברכב צבאי שחלף במקום, פצע שני חיילים נוספים ונורה בעצמו למוות מידיות החיילים.

בסביבות השעה 14.00 החל הלוויתו של יעקב פרג שבהר ברכה. מאות מתושבי יש"ע, חבריו של הנרצח, חברי כנסת וכן השרים קורפו והמר השתתפו בהלויה שהתנהלה תחת גשם סוחף. אלמנתו של פרג לאה אמרה כי היא תמלא אחר צוואתו של בעלה. פיתוח הישוב הר ברכה, ולו גם במחיר דמים.

בניגוד לטענת תושבי בורין כי אירוע הדמים התפתח בשל ויכוח קשה בין הרועה ליעקב פרג ובשל התנכלויותיו המתמשכות של פרג לרועים באזור, טענו תושבי ברכה כי מדובר במארב מתוכנן שבו השתתפו 6-7 אנשים.

יעקב פרג שהתפרנס מעבודתו כסופר סת"ם נטל על עצמו גם את תפקיד פקח הקרקעות בנסיון למנוע מהתושבים המקומיים לפלוש לאדמות, שלטענת תושבי ברכה שייכות להם. לדבריהם, נהג לצאת לאזור שבו נרצח, המרוחק כ-3 ק"מ מההתנחלות, כמעט כל יום למשך שעה.

שמשות מנופצות

בכפרו חמאדן סיפרו אתמול, כי הרבה להתפלל וכי היה ידוע בטוב ליבו ובנועם הליכותיו. הוא היה רווק וחי בבית אביו, שבו 22 נפשות נוספות, שנותרו אתמול ללא קורת גג.

האב ד"ר חסיין מחמד נג'אר נושא תעודת חבר במועצת הכפר מטעם המינהל האזרחי, צפה בהכנתו לפיצוץ ביתו ממרפסת אחר הבתים בשולי הכפר. הוא סיפר כי לאחר שהצאן שבבעלותו חזר לכפר ללא בנו הרועה, יצא למשטרת שכם לדווח על העלמו, וכששב לכפר כבר היו בו כוחות צבא רבים והוטל בו עוצר.

בבתי הכפר הסמוכים להתנחלות יצהר נראו אתמול שמשות רבות מנופצות וסימני ירי על הקירות. התושבים הסבירו כי מתנחלים מיצהר ירו, ידו אבנים ולטענת התושבים גם היכו.

ירה בכבשים

מתיחות רבה שוררת בין המתנחלים שנרגמים לעיתים באבנים ומגיבים גם הם באלימות. תושבי בורין הסבירו אתמול כי הסכסוך עם המתנחלים מברכה אינו חדש, ויעקב פרג שנרצח שלשום הוא דמות מוכרת בכפר.

האב ד"ר חסיין מחמד נג'אר סיפר כי יעקב פרג נהג לגרש את בניו שרעו את עדריהם באיזור באיומים ובמכות, וכי לחמראן היו בעבר מספר התנגשויות עם פרג. לפני מספר חדשים מסר האב, ירה פרג למוות ב-20 כבשים מעדרו. הקרקע עליה התרחשה תקרית הדמים, שייכת זה מאות שנים למשפחת נג'אר, והיא רשומה בטאבו.

בהתנחלות 'ברכה' ראו בה שטח ששייך להם ויעדו אותה למטרות חקלאיות.

תושבי הכפר שכרו זה מכבר את שירותיו של עורך דין שפעל בבית המשפט העליון להעברת בעלות על הקרקע.

רבין: ללא התערבות האמריקנים לא יתפתח תהליך מדיני במזה"ת

עתים

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול כי הוא בעד הידברות וקיום דיאלוג עם נציגות של תושבי השטחים, נבחרת או לא נבחרת.

"אני רואה בתושבי יהודה שומרון ועזה פרטנר להידברות". לגבי אש"ף, אמר רבין, כי הוא בעד משא ומתן עם פלשתינאים שאינם שבויים בידי האמנה הפלשתינאית, כאלה שמקבלים את החלטות האו"מ 242 ו-338, כבסיס בלעדי ויחיד לפתרון הסכסוך הערבי ישראלי על כל מרכיביו, כאלה שמוקיעים ונמנעים מטרור על כל צורותיו וגילוייו כולל אלימות בשטחים, ומוכנים למשא ומתן עם ישראל. רבין אמר, כי אם אש"ף יקבל את כל אלה, הוא יחדל להיות אש"ף.

"רבין אמר דברים אלה בהתייחסו לנאום יאסר ערפאת בג'נבה ביום ג'. הוא אמר, כי אש"ף מחפש ניסוחים יותר נעימים לאוזנם של רבים במדינות המערב הדמוקרטיות. רבין הוסיף כי הנאום של ערפאת היה מיועד לאוזנה של ארה"ב, ואכן ידוע כי היו מגעים בין אש"ף וארה"ב לפני הנאום, לגיבוש נוסח שיאפשר פתיחת דיאלוג מדיני ביניהם.

שר הביטחון אמר עוד כי כאשר מדובר בבעיות המדיניות הבסיסית הממשלה תפעל כממשלה, ומפלגת העבודה תהיה שותפה ליוזמות והעלאת רעיונות בנושאים מדיניים. רבין העריך כי בלי התערבות אמריקנית לא יהיה תהליך מדיני ויש לדעתו מקום לבחון שיתופה של ברה"מ במהלכים כאלה.

בנושא אחר אמר רבין, כי מרכיב הלאומנות היה בולט במקרה הרצח שהיה בישוב ברכה בשומרון ביום ג'. רבין דחה האפשרות כאילו יש שינוי בכח ההרתעה של צהל. עם זאת, ההתמודדות עם התקוממות אזרחית המונית קשה יותר.

מתנחלים ערכו "תהלוכת שרידים" בראמאללה

פנחס ענברי

המתנחלים בשומרון התחילו להטריד תושבי כפרים וערים בעקבות אירועי ברכה. שלשום בלילה לאחר חצות, הופיעה שיירת מתנחלים ברמאללה בהפגנת נוכחות, ומתוך הרמקולים הזהירו את תושבי העיר מפני הצפוי להם אם תימשך האינתיפאדה.

תושב רמאללה מסר לכתבנו כי קולות הרמקולים עוררו בהלה בקרב הפעוטות.

בכפר ליד טול כרם, דר איסתייא היתה תקרית כאשר שיירת של מתנחלים הותקפה באבנים. השיירה נכנסה לכפר ושם נתקבלה במטח. השיירה חזרה על עקבותיה וכעבור זמן קצר הופיעו חיילי צה"ל בכפר וערכו חיפושים.

אחד מנכבדי שכם, סעיד כנעאן, מתלונן כי חיילי צה"ל המוצבים ליד ביתו מטרידים אותו בלי הרף, נכנסים ויוצאים מדירתו כאוות נפשם. הופעתם מפחידה את ילדי הבית. החיילים אמרו לכתבנו כי ביתו של כנעאן נמצא "במקום אסטרטגי", ליד בית הקברות, שממנו מותקפים חיילי צה"ל, והחיילים נאלצים לעשות חיפושים אצל "חשודים".

כביש חדש ברשת נתיבי איילון בתל־אביב יפתח היום לתנועה. הכביש מתחיל ברח' הורודצקי, ויקשר את דרך משה דיין עם דרך השלום רחוב יצחק שדה. אורכו של קטע הכביש החדש, 850 מ', ויש בו שני נתיבים בכל כיוון נסיעה. בעבודות הסלילה והפיתוח הסביבתי הושקעו 1.1 מיליון ש"ח. הכביש החדש מציע כניסה נוספת למרכז תל־אביב דרך רחוב יצחק שדה, והשימוש בו צפוי להקל את עומס התנועה בהצטלבויות של דרך השלום ולה־גארדיה עם דרך משה דיין.

" אל תמכור זכויותינו" ביקשו הנשים — "שמיר עסוק בנושא השלום" השיבו מלשכתו

ורד לוי

850 נשים וגברים חתמו עד כה על עצומה שנשלחה אל ראש הממשלה ואל שר החוץ, ובה קריאה "לא למכור את מעט הזכויות שנותרו לנשים, במו"מ הקואליציוני עם המפלגות הדתיות. את ההחתמה אירגנה התנועה הפמיניסטית בישראל.

"ברצוננו להציג בפניך את משאלת הנשים בישראל כפי שבאה לבטוי בעבודתה של התנועה הפמיניסטית בארץ בימים שלאחר הבחירות," נאמר בדברי הפתיחה של העצומה. ובהמשך " " בטוחות אנו שראש הממשלה ער לחרדה שאחזה בחלקים גדולים של העם בימים אלה של הרכבת הקואליציה " בנוגע לתלות שבין הקמת הממשלה לבין היענות לדרישות הסיעות הדתיות. הסעיפים המוזכרים ע"י המנהיגות של הציבור הדתי נוגעים לפחות ב- 50 אחוז לחקיקה הקשורה במעמד האשה בישראל: נושא גיוס הנשים לצה"ל, חוק ההפלות, סמכות בתי הדין הרבניים ועוד. חוקים שגם בגירסתם הנוכחית פוגעים בנשים. הצעות המפלגות הדתיות לנגוס בסטטוס קוו בנושאים אלה לא רק שלא מקדמת את מעמד האשה אלא גורמת לכרסום נוסף במעמדנו. אנו מקוות שתוכיח כושר מנהיגות ועירנות לשאלת הנשים במדינה, ומאמינות שלא תהיה כניעה בנושא מעמד האשה בעת הרכבת הממשלה וחתימה על חוזים עם המפלגות הדתיות.".

על המכתב חתמה איריס מרקוביץ', מרכזת התנועה הפמיניסטית בישראל. אל המכתב, מצורפות, כאמור, 850 חתימות של נשים וגברים התומכים בדברי העצומה.

מהתנועה הפמיניסטית נמסר כי מבצע ההחתמה נמשך ובכל יום מצרפים רבים את חתימותיהם.

מנהל לשכת ראש הממשלה ודוברו, יוסי אחימאיר מסר בתגובה: " אין זה סוד שנושא מעמד האשה לא עומד כרגע בראש סדרי העדיפויות של ראש הממשלה. קודמים לכך נושאי בטחון המדינה, נושא השלום, נושא ערפאת ואש"ף, ובכנות, ניתן לומר, שהנשים אינן עכשיו על סדר יומו. עם זאת, אנו משתדלים לענות לכל עצומה, להתייחס ולשקול כל פניה באשר היא."

אחימאיר ציין כי במהלך השבועות האחרונים מגיעות אל משרד ראש הממשלה כמה עצומות מדי יום ביומו של קבוצות שונות מהאוכלוסיה, החוששות מדברים דומים.

עוד אמר כי העצומה של התנועה הפמיניסטית ובה הבקשה להתחשב במצבן של הנשים בישראל, הועברה אל יועצת ראש הממשלה לנושא מעמד האשה, שמחה עטיה, וכי הנושא בטיפולה המסור.

אתמול היה אמור להשתחרר

ניצה רימון

ארתור הרסטיג חייל המילואים בן 42 שנרצח ע"י הרועה הערבי סמוך להתנחלות הר ברכה יובא היום למנוחות. הלווייתו נדחתה מקום שהמשפחה ציפתה לאחיו המתגורר בארצות הברית.

ארתור הרסטיג אב לשלושה ילדים (חיילת בת 19, בן 14 ובת 7) [illegible] ללילי, יליד ארגנטינה עלה לישראל בהיותו בן 15 והתגורר [illegible] הוריו בפתח תקוה. עבד כצורף במפעל תכשיטים בישוב [illegible] שבשומרון.

שלשום ביקר במפעל וחבריו לעבודה סיפרו כי הביע את חששו [illegible] כי הסיורים בסמטאות שכם אינם נעימים כל כך. אתמול אמור היה לסיים שירות מילואים של שלושה שבועות.

רופאי שיניים שלמדו בחו"ל: יו"ר האיגוד המקצועי שלנו אומר שאנו בעלי ידיים שמאליות

עתיים

גוף וולונטרי של קבוצת רופאי שיניים צעירים, רובם מתל אביב, חברי הסתדרות רופאי השיניים, יצאו אתמול בקריאה ליו"ר ההסתדרות לרפואת שיניים, פרופסור מיכאל סלע להתפטר מתפקידו.

דוברי הקבוצה ד"ר יאן הראל וד"ר יוסי אינדיק, אמרו כי זה זמן רב מנהלים גורמים שונים מסע הטעייה שמטרתו פגיעה במוניטין ובמעמד המקצועי של ציבור רופאי שיניים שסיים לימודיו בחו"ל.

לדבריהם, פורסם בשמו של סלע בעיתונות, כי רופאי שיניים שסיימו לימודיהם בחו"ל הם "בעלי ידיים שמאליות, וכי אינם טובים כמו אלה שלמדו בישראל או בארצות האנגלוסקסיות".

הרופאים טענו כי מוסדות האקדמיה והמנהל של רפואת השיניים חסומים לכניסת אלה שלא סיימו לימודיהם בישראל או באחת הארצות האנגלוסקסיות.

הם טענו, כי ישנה מגמה לדרוש מהם מה שנדרש מהרופאים ברפואה הכללית שבאו ארצה מארצות מזרח אירופה, כלומר לעבור בחינות. לדעת הדוברים, אם בחינות אז בחינות לכולם שכן הריפוי שלהם אינה שונה משל אחרים.

עוד נמסר כי 80 אחוז מרופאי השיניים ברפואה הציבורית למדו במזרח אירופה, והם שני שלישים מציבור רופאי השיניים. ענף רפואת השיניים במשבר, נטען. 3000 רופאים מטפלים בציבור של כשלושה מיליון נפש [illegible] כלומר רופא לכל אלף נפש.

הדוברים בקשו להדגיש כי אין להם כוונות פלגניות. הם חברים בהסתדרות רופאי השיניים ומתכוונים לפעול בתוכה. [illegible] בהכחשה של ד"ר סלע למה שנאמר בשמו בעתון, בחינות לכל ללא אפליה של חלק זה או אחר, [illegible] שווה לעמדות מפתח בגופים אירגוניים ובאקדמיה ללא קשר לארץ שבה למד רופא השיניים.

מפ"ם מפלגת הפועלים המאוחדת — המר[illegible]
לוח פעילות שבועית מה-15.12—21.12.88

יום חמישי — 15.12
חיפה — מועצי תכן — 7.30 — דב אלקנתי — פגישה עם עובדים.
אילת — „צוותא" — 18.00 — אמירה סרטני — מפגש מורים.
סניף אילת — 20.00 — אמירה סרטני — אסיפת חברים.

יום שישי — 16.12
אילת — 9.00 — אמירת סרטני — יום בישוב.

יום שבת — 17.12
אזור הצפון — 11.30 — צפת; 12.30 — עכברה; 15.00 — רג'ר; 18.00 — טובה חסיין פארס, אלי ספרן.

יום ראשון — 18.12
דימונה — 10.00 — פיני גרוב, מישל אלמליח, יוסי סולומון, יעקב תרג'מן — ביקור במפעלים.
סניף ערד — 17.00 — וולדי מורג — מזכירות הסניף.
סניף דימונה — 19.30 — וולדי מורג — מזכירות הסניף.
נצרת עלית — 19.00 — אילן גילאון — מפגש צעירים.
סניף טבעון — 20.30 — חנן ארז, דב אלקנתי — סיכום מערכת הבחירות. בחירת נציגנו למועצה המקומית.

יום שני — 19.12
סניף פתח־תקוה — 10.00 — אברהם אחיעזרא — מועדון ותיקים.
קרית־שמונה — 10.30 — אפרים ז'ילוני, שושנה רון — יום בישוב. ביקור במפעלים.
18.30 — אפרים ז'ילוני — שושנה רון — אסיפת ועדי עובדים.
סניף תל־אביב — 17.00 — חנן ארז, וולדי מורג, יוסי מרציאנו, אביהו חגי — ריכוז הסניף.
19.30 — מזכירות הסניף.
סניף נוה־שאנן — 19.30 — אלעזר גרנות — אסיפת חברים.

יום שלישי — 20.12
במרכז — 9.30 — דב פלג — מזכירות מורחבת של ותיקי התנועה — בנושא: הפנסיה.
עכו — מועדון „כיפת הגן" — 17.00 — דוד שטוקפיש — מועדון יודיש, בנושא: על סף 1989.
סניף שדרות — 18.00 — יוסי מרציאנו — מזכירות הסניף.
סניף רמת־גן־גבעתיים — 18.00 — מועצת הסניף בדיון מוניציפאלי.

יום רביעי — 21.12
קרית־אונו — 21.00 — חנן ארז — מפגש פעילים.

ישיבת מרכז הסתדרות המהנדסים בוועת"ם — בשעה 18.00. בשעה 17.30 — מפגש מוקדם של סיעת רמי בחדרו של ז'ילוני — בהשתתפות: א. ז'ילוני, דב אלקנתי, נמרוד דגן

ישיבה פתוחה של מזכירות המפלגה להכנת המושב השני של הוועידה ה-10
תתקיים ביום רביעי 21.12.88 — במרכז מפ"ם בשעות 14.00-18.00
הישיבה תתנהל ב-6 חוגים — לשם גיבוש הצעות החלטה למושב השני של הוועידה ה-10 — בנושאים הבאים:
א) מבנה בית המרכז
ב) מוסדות המפלגה
ג) הפעולה הסניפית/מרחבית
ד) המגזר הערבי
ה) דרכי פעולת „אתם" + „צוותאות"
ו) צעירים
חברי המזכירות וחברים נוספים המעוניינים לתרום מנסיונם, מוזמנים להצטרף לישיבה לפי נושאי הדיון

ישיבת מליאת מחלקת אירגון
שנועדה ל-12.12 — **נדחית ל-28.12**
עקב ישיבת מזכירות המפלגה

מזכירות אזור הצפון
שנועדה ל-21.12 — **נדחית ל-2.1.89**
עקב ישיבת מזכירות המפלגה

מאסר עולם לשניים שהורשעו ברצח הכפול בסופרמרקט בי"ם

עתיים

פרופסור לוגסי ומכלוף בן חיים הורשעו אתמול בבית המשפט המחוזי בירושלים ברצח הכפול בסופרמקט המרכז בירושלים בנובמבר 1987 ונדונו למאסר עולם. לוגסי ובן חיים הורשעו כי שדדו את כספת הסופרמקט, ואחר כך שחטו למוות את מנהל הסופרמקט רפי ויצמן ואת קצין הביטחון זכריה מימוני.

השופטים צבי טל, דליה דורנר ושלום ברנר גזרו עליהם את העונש הקבוע בחוק על רצח, שני עונשים חופפים של מאסר עולם. בנוסף ניגזרו על לוגסי 8 שנות מאסר ועל בן חיים 5 שנות מאסר, לאחר שהורשעו גם בשוד שקדם לרצח.

כדי להביע את שאט נפשם מהרצח המזועזע, החליטו השופטים שעונשי המאסר הנוספים על ביצוע השוד יהיו מצטברים ולא חופפים.

לאחר השמעת גזר הדין ועוד לפני שהשופטים הספיקו לעזוב את האולם פרצו בני משפחותהם של הנירצחים אל שני הנאשמים.

הם קיללו אותם וזעקו: "צריך היה לתת לכם עונש מוות ולא מאסר עולם. שחטו אותם, ורק מאסר עולם. אין חוק ואין צדק בעולם הזה". השוטרים הרבים גוננו בגופם על שני הנאשמים. אשה מבני משפחתו של רפי ויצמן התעלפה במהומה מרוב התרגשות.

לממן חובות קלפים

לוגסי ובן חיים הכירו זה את זה כששרתו בכלא רמלה כאנשי שרות בתי הסוהר. אחרי שהשתחררו, הפך בן חיים שתיין וקלפן. הוא עבד כמלצר במועדון קלפים. לוגסי הפך אף הוא קלפן, והשניים ניקלעו לחובות כבדים. השופטים קובעים, כי תיכננו את השוד בסופרמקט כדי להחלץ מחובותיהם. אחרי שבצעו את השוד, גם התחלקו בשלל שנימצא בכספת הסופרמרקט.

לביצוע השוד הצטייד לוגסי באקדח שקיבל מחברת השמירה שבה עבד, וכחבלי ניילון, ובהם כפתו את שני הקורבנות.

השניים חזרו לסופרמקט ביום רביעי, משום שידעו שהבנקים סגורים והפדיון הושאר בכספת. כשחזרו לסופרמרקט, פגשו בויצמן ובמימוני, איימו עליהם באקדח וכפתו אותם.

אחר כך, הוביל לוגסי את מימוני למחסני הסופרמרקט. ויצמן הובל גם הוא לשם והשניים נירצחו בסכין, ששימשה לחיתוך עופות. אחרי הרצח, שטפו בן חיים ולוגסי את הסכין והניחו אותה במחלקת החלב. אחר כך פרץ לוגסי את הכספת בעזרת מפתחות שנטל מכיסיו של ויצמן והשניים עזבו את הסופרמרקט.

השניים נעצרו ואחרי חקירה נימרצת, הודו במעשה ושיחזרו אותו. כל אחד טען, כי שותפו שלא בידיעתו, ביצע את מעשי הרצח.

השופטים אומרים כי, בן חיים מסר מידע מדוייק על אופי פתיחת הכספת, שגם כאן סתר את דברי לוגסי וקובעים, שרק מי שהיה במקום יכול היה לתאר את דרך הפתיחה בפרטי פרטים.

לוגסי העיד שבן חיים רצח את השניים כשהוא היה עסוק בפתיחת הכספת, אך, כאמור, השופטים דחו את גירסתו. "יש לקבוע, כי לוגסי הרג בסכין את המנוחים, ונראה, כי העילה לרציחתם היתה ההיכרות ביניהם", ניקבע בפסק הדין.

לוגסי רצח

השופטים אומרים, שלוגסי רצח את השניים, משום שהכיר אותו וחשש שאם ישאירם בחיים, יוכלו להעיד נגדו. לגבי בן חיים, קובעים השופטים, כי יש להרשיעו ברצח, משום שהרצח שבוצע, היה תוצאה של השוד שתיכננו השניים במשותף.

"בן חיים ידע שלוגסי חמוש באקדח שבאמצעותו תיכננו השניים להשתלט על הקורבנות ולבצע את השוד, וכי הקורבנות הכירו את לוגסי היטב. בנסיבות אלה, חיסולם של הקורבנות, שהיה הכרחי למען מניעת תפיסתו המיידית של לוגסי, ובעקבותיה של בן חיים, היה בגדר הציפיה הסבירה ותוצאה מסתברת של ביצוע השוד".

חבר "חירות" מואשם באונס ובקיום יחסי מין עם בנותיו

זהבה מוזס

חבר תנועת חרות, המשמש בתפקיד ציבורי באחת העיריות הגדולות במרכז הארץ, מואשם באונס ובקיום יחסי מין מלאים עם בנותיו, אחת מהן קטינה.

ביום א' אמור השופט אליהו מצא להחליט אם להעתר לבקשת התביעה ולעצור את הנאשם עד תום ההליכים. בדיון שנערך בבית המשפט המחוזי בתל אביב תוארה מערכת יחסים חולנית בין הנאשם כבן 60 לבין בנותיו.

לפני בית המשפט גוללה התובעת את סיפורו של אב לבת חורגת. הוא נהג להפשיטה כבר מגיל 8 ולבצע בה מעשים מגונים תוך קיום יחסים לפחות ארבע פעמים בשבוע ובסופם הגיעו עד כדי בעילות של ממש תוך שהם מקיימים מערכת יחסים של בני זוג ואף ישנים במיטה אחת.

כתב האישום לא מתייחס למעשים אלה בשל ההתיישנות שחלה עליהם. באוגוסט מלאו לבת הבכורה 21, והאב החל על פי כתב האישום לקיים יחסים עם בתו בת ה-14. בכתב האישום מיוחס לו אף מעשה אונס אחר.

התובעת ביקשה, כי איש הציבור ייעצר עד תום ההליכים בשל החשש, כי הוא עשוי להשפיע על הבנות שהעידו נגדו. ההגנה טוענת, שהנאשם לא יכול היה לבצע את המעשים המיוחסים לו משום שהוא אימפוטנט, וכי בעצם מדובר באדם חיובי, שלא חסך מאומה מבנותיו. כאמור ההחלטה בעניין תינתן ביום א'.

צעיר התאבד בתא המעצר במשטרת לוד

זהבה מוזס

חוסיין מוסלרי בן 28, תושב לוד התאבד אתמול בתא המעצר בתחנת משטרת לוד. המשטרה מינתה קצין לבדוק את נסיבות המקרה. עוד נודע, כי שלשום בבוקר ניסה צעיר נוסף, שנכלא לבד בתא במשטרת ראשון לציון להתאבד.

הוא קרע את השמיכה, שהיתה מונחת על מיטתו, יצר חבל ותלה עצמו. שוטר, שערך סיור שגרתי בתאים, הבחין בנסיון ההתאבדות והצליח להורידו מהחבל המאולתר.

כזכור, התאבד בבית המעצר בראשון לציון בשיטה דומה לפני כשנה הזמר זוהר ארגוב לאחר נסיון נפל קודם.

ח"כ קליינר מבקש לעכב את ההליכים נגדו

עתיים

פרקליטו של חבר הכנסת מיכאל קליינר, המואשם, בהתקהלות אסורה, הפרעה לאסיפת בחירות של המערך, ותקיפת שוטר, ביקש אתמול מבית המשפט לדחות את המשך המשפט על מנת לאפשר לו לפנות ליועץ המשפטי לממשלה לעכב ההליכים עקב החסינות שהוקנתה למורשו עם כהונתו המחודשת בכנסת.

השופט ארי זיו־אב נעתר לבקשה ודחה את המשך המשפט לתזכורת לסוף פברואר 89.

בכתב האישום, שהוגש נגד קליינר וגיל סמסונוב נטען, כי ב-19.7.84 התקיימה בכיכר אחרים בתל אביב עצרת בחירות של המערך לקראת הבחירות לכנסת ה-11.

בעת קיום העצרת, קליינר וסמסונוב יחד עם כ-50 אנשים אחרים התקהלו באופן בלתי חוקי באחת מפינות הכיכר והקימו צעקות "בגין" "בגין" וקראו קריאות בוז וגנאי. לטענת התביעה, הפריעו הנאשמים לאסיפת הבחירות של המערך.

עוד נטען, כי בסיום העצרת השמיעו הנאשמים מתוך חדר במלון מרינה הסמוך לכיכר, באמצעות 2 רמקולים קלטת עם מנגינות תעמולה של הליכוד, ועשו תעמולת בחירות באמצעות רמקולים.

קליינר וסמסונוב הואשמו עוד בתקיפת שוטר שמילא את תפקידו כחוק בפיזור המתקהלים. נטען, כי הנאשמים תפסו את השוטר בידו השמאלית, שרטו אותה עיקמוה וגרמו לו לחבלה של ממש.

הוארך מעצרו של הגשש הבדואי החשוד במעורבות ברשת החבלה

יואב אביב

מעצרו של חייל צה"ל, נימר עומר מוחמד חוג'ירת מהכפר ערב אל־חילף הוארך אתמול עוד ב-15 יום.

הוא חשוד במעורבות ברשת החבלה הבדואית שפעלה בשירות ה"פתח" באיזור חיפה.

בבית המשפט טען נציג המשטרה, כי החשוד גנב מצה"ל שישה רימוני יד ומכר אותם לחבר החולייה בתמורה ל-500 דולרים. החייל, המשרת כגשש באחת מיחידות צה"ל, אמר בבית המשפט, כי הוא לא ביקש לפגוע בביטחון המדינה.

הוא הודה, כי גנב את הרימונים מצה"ל, אבל אמר כי עשה את המעשה בגלל מצוקה כספית. השופט ראובן בן חורין, שעיין בחומר חקירה חסוי, שהציג לפניו נציג המשטרה, החליט להאריך את מעצרו של החייל בפעם השניה.

התחדשו הירידות במניות

אלחנן הורוביץ

אתמול התחדשו ירידות השערים במניות תוך מחזורים קטנים. מ-419 מניות ואופציות, שנסחרו אתמול, ירדו 144, לעומת 98 שעלו ו-177 שנשארו בלי שינוי. כל המחזור בהן הסתכם ב-4.1 מיליון ש"ח (2.5 מיליון דולר). 48 אחוז ממחזור זה (כ-2 מיליוני ש"ח) היו בירידה, לעומת 26 אחוזים (כ-1.1 מיליון ש"ח) בעלייה ו-26 אחוזים בלי שינוי בשערים.

היצעים בשוק המניות כולן היו פתוחות מ-2 מיליוני ש"ח והביקושים הסתכמו ב-1.6 מיליון ש"ח.

אך במניות ההסדר היו אתמול יותר עליות (6), מאשר ירידות (2), אף על פי שהיו בהן הרבה יותר היצעים (כ-1.7 מיליון ש"ח), מאשר ביקושים (595 אלף ש"ח 'בלבד). המחזור בהן עלה ל-1.9 מיליון ש"ח (כ-1.2 מיליון דולר). תשואותיהן הדולריות נעו בין 5.62 ל-6.22 אחוזים בסוג '91.

במסחר הדו־צדדי לפני הצהריים עלו רק 2 שערים — של אלרון ב-1.5 אחוז ושל יואל ב-2.7 אחוזים. (הירידה הגדולה ביותר היתה ב-3.5 אחוזים באזורים). המחזור בשלב מסחר זה התקרב ל-1.2 מיליון ש"ח.

גלגלי הבורסה

במסחר בשערים משתנים אחרי הצהריים עלו 4, ירדו 18 ו-7 נשארו בלי שינוי. כל המחזור הסתכם בשלב זה ב-691 אלף ש"ח. מדד המניות ירד מ-85.29 ל-84.90 נקודות, ב-0.46 אחוז.

1 מול 11

רק מניה אחת (של פוליגון) עלתה אתמול ב-10 אחוזים, לעומת 11 שירדו ב-10 אחוזים ויותר. הירידות הגדולות ביותר היו: 31 אחוזים ברשף, 27.2 אחוזים בערד, 15 אחוזים בישרם.

הירידות במניות החופשיות מוסברות בייקור האשראי, החל באמצע כל חודש, ובידיעות על ההפסדים הגדולים של חברות הביטוח, המתכוננות לייקור האשראי.

ערך השוק של המניות החופשיות ירד אתמול ב-0.54 אחוז. במצב זה בלטה העלייה של 2.07 אחוזים במניות חיפושי נפט וגז, שגם הפעם סייעו לעלייתן שמועות והידיעה על הכנות לי"נ קידוחים באזור ים המלח.

יותר מ-23% במקי"מ

במילווה קצר מועד נעו התשואות בין 20.4 ל-23.6 אחוזים, תוך מחזור גדול יחסית שהסתכם ב-33.5 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב

היו עליות קלות בצמודות למדד, על אף שמועות על „עלייה קטנה מהצפוי" במדד נובמבר שיפורסם היום. הצמודות לדולר מסוג „רמון" עלו אתמול ב-0.45 אחוז וב-18.38 אחוזים מתחילת השנה ומסוג „גלבוע" עלו ב-0.62 אחוז וב-22.6 אחוזים מתחילת השנה.

הצמודות למדד בהצמדה מלאה עלו מתחילת השנה ב-27.37 אחוזים, הרבה יותר מכפי שעלה מדד המחירים. במחיריהן הגבוהות יחסית מוסברים הביקושים הגדולים להנפקות הוורסות של בנק ישראל.

המחזור בשוק אג"ח הסתכם אתמול ב-14.7 מיליון ש"ח.

היום — הנפקות חדשות

בנק ישראל יציע היום לציבור 2 סדרות נוספות של אג"ח צמודות למדד בערך נקוב כולל של 80 מיליון ש"ח. מזה 50 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" ל-6 שנים, במחיר מינימום של 94 אחוזים מע"נ, ו-30 מיליון ש"ח מסוג „גליל" ל-15 שנים במחיר מינימום של 85 אחוזים מע"נ.

הדולר תלוי במאזן המסחרי

סל המטבעות ירד אתמול ב-0.01 אג' ל-1.7167 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג עלה ב-0.21 אג' ל-1.5894 ש"ח.

שוטר מואשם כי תקף אב שהוביל את בתו לקבורה

יואב אביב

אליהו בן עמי שוטר במשטרת מרחב חיפה הואשם בתקיפת אדם שהוביל את בתו לקבורה. בכתב האישום בבית המשפט המחוזי בחיפה טוענת התובעת, כי בראשית יולי 1987 עצר הנאשם מכונית פיג'ו בטענה, כי נהגה נסע שלא בנתיב הנכון וביקש לרשום לו דו"ח תנועה.

נוסעי המכונית ביקשו מהנאשם לאפשר להם להמשיך בנסיעה מאחר שלדבריהם, במושב האחורי של המכונית ישב אב שהחזיק את גוויית ביתו שנהרגה יום קודם בתאונה. הם אמרו לשוטר, כי הם בדרכם ללוויה באום אל פחם.

השוטר החליט שלא לוותר והחל לרשום דו"ח. התפתח דין ודברים בינו לבין אחד הנוסעים. התביעה טוענת, כי בהמשך השוטר היכה את האב השכול במכות אגרוף בפניו ובעט באשכיו.

בקבוק תבערה הושלך אל ביתו של ארנון אילין

יואב אביב

בקבוק תבערה הושלך אתמול בבוקר על ביתו של ארנון אילין אחד מבעליה של חברת "קפריש", יבואנית מכוניות "אלפא רומיאו" ו"דלתא", הנמצאת בהליכי כינוס נכסים.

בקבוק התבערה הושלך אל ביתו של אילין סמוך לשעה 6 בבוקר. הוא פגע בקיר הבית ליד דלת הכניסה וניצת.

מלבד חריכה קלה של הקיר, לא נגרם כל נזק ולא היו נפגעים. המשטרה פתחה בחקירה. ארנון אילין סירב להגיב. המשטרה סבורה, כי מדובר בלא ספק בלקוח שאיבד את כספו עקב פשיטת הרגל של משפחת אילין.

בשבוע שעבר הוגש בבית המשפט המחוזי בתל אביב הסדר לרוכשי מכוניות "דלתא" ו"אלפא רומיאו", ששילמו את מלוא מחיר המכונית ומכוניותיהם הגיעו לארץ.

שוחרר גרפיקאי שהוחשד בסיוע לרצח חלפן דולרים

עתיים

שמואל שילון והבי בן 48 מתל אביב, שהוחשד בסיוע לשוד ולרצח חלפן הדולרים בביתן אהרון לפני חצי שנה, שוחרר אתמול בבית משפט השלום בנתניה, לאחר שהוברר, כי אין לו קשר לתיכנון השוד והרצח.

בחודש יולי נרצח החלפן הנתנייתי, רוביזון כהן בפרדס ליד ביתן אהרון ונשדדו כ-18 אלף דולרים. על פי הידיעות שבידי המשטרה נמלט הרוצח לחו"ל.

נציג המשטרה אמר בבית המשפט, כי כעת ידוע שכל הקשר של שילון בפרשה הוא בסיוע לאחר מעשה, והואיל וחקירתו נסתיימה, המשטרה לא מתנגדת לשחררו בערבות עצמית וצד ג' של 30 אלף ש"ח.

השופטת עדנה בקנשטיין נעתרה לבקשת המשטרה וקבעה, כי שילוני יפקיד את דרכונו במשטרה ולא יצור קשר עם איש מהמעורבים בפרשה. שמואל שילון, גרפיקאי במקצועו, ביקש להקטין את ערבות צד ג' בעשרת אלפים ש"ח. בקשתו אושרה לאחר שהמשטרה לא התנגדה.

צעירה גנבה כביסה כדי להיתפס ולהשיג מיטה חמה

יואב אביב

בית משפט השלום בחיפה הורה לשלוח להסתכלות פסיכיאטרית צעירה שהציגה את עצמה כדרורית סוויסה מתל אביב לאחר שנתפסה גונבת כבסים מחבל כביסה בחיפה.

במהלך הבקשה להארכת מעצרה ביקשה הצעירה התמהונית מהשופט שישאיר אותה במעצר. "כאן יותר חם אני רוצה מיטה ואוכל", אמרה לשופט הנדהם, שפסק, כי מדובר במקרה חמור של נערה חסרת כל, המבקשת לעצור כדי להשיג מיטה חמה. הנערה נשלחה להסתכלות לחמישה ימים.

אמבולנס הידרדר לתהום שני נוסעיו נפצעו

יואב אביב

שני אנשים נפצעו אתמול בבוקר כעת שאמבולנס פרטי הידרדר לתהום בעומק של 100 מטרים. שני הפצועים הועברו לבית החולים רמב"ם. התאונה אירעה סמוך לשעה 9 בבוקר בדרך רופין בחיפה. נהג האמבולנס איתן סגל בן 23 נפצע קל ואילו הנוסע שנסע עימו חיים וייסלר בן 27 נפצע קשה.

לחוה רייס
אנו משתתפים באבלך
במות אביך
מרדכי דרייטש
קיבוץ שובל

לשרה כרמי והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד במות
האב ז"ל
צוות בית־הספר רימון